

CATACONYA

**LA VIA RIDICULISTA D'ACCÉS A LA
INDEPENDÈNCIA**

David Duran

Cataconya, la via ridiculista d'accés a la independència fou publicat per edicions La Magrana (primera edició: octubre de 1996; segona edició: març de 1997) i fou descatalogat quan RBA comprà La Magrana, quan encara es feien presentacions públiques del llibre.

Cataconya. La via ridiculista d'accés a la independència de D. Duran està subjecta a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Nota de l'autor a l'edició digital

El llibre que teniu a les mans va ser publicat l'any 1996, quan encara l'independentisme era molt minoritari i quan, rebent la repressió de l'Estat i la incomprensió de la majoria de la població, els independentistes no estàvem per gaires brometes. *Cataconya, la via ridiculista d'accés a la independència* plantejava –des d'un futur hipotètic- com els catalans assolíem la independència a través d'una estratègia nova: la ridiculització de la condició espanyola que ens era imposada, fins que l'Estat acabava expulsant-nos. El llibre, descatalogat quan encara s'estava presentant (per l'absorció de l'editorial), va tenir repercussions més enllà de l'humor, generant un debat sobre la necessitat de trobar noves formes de lluita –amb l'aparició de grups i accions ridiculistes- i sobre les possibilitats reals d'aconseguir la nostra llibertat nacional, qüestions que, felixment, són avui de màxima actualitat i fan imprescindible posar de nou aquesta novel·la en mans dels lectors.

Aquesta publicació digital recull la segona edició (de 1997), en uns temps aquells no tan feliços pels independentistes, però als *Cataconya* va pretendre posar un bri d'humor en la lluita per un futur lliure, com el que estem a punt d'aconseguir.

David Duran (Barcelona, 1963). Doctor en Psicologia. Professor de Psicologia de l'Educació. Ha militat i participat del moviment independentista, des dels anys 80. A més dels llibres i articles de la seva feina, és autor de novel·les com *Cicle Bis*, *Generació Z* o *L'última vida*.

A Guillem Agulló i a tots els qui
han lluitat i lluiten per la nostra llibertat

Índex

- 0. Abans de passar a la primera pantalla
- Apartat 1. Context social a l'aparició de "Nova Lluita"
- Apartat 2. Nova Lluita
- Apartat 3. Repercussions de la "Proclama de Nova Lluita"
- Apartat 4. La primera acció
- Apartat 5. El valor pedagògic de l'acció de Londres
- Apartat 6. Proliferació de ridiculades en l'àmbit del turisme
- Apartat 7. El ridiculisme aposta per l'acció
- Apartat 8. Factors que permeteren el desenvolupament de la nova lluita
- Apartat 9. Una tardor calenta
- Apartat 10. Novembre, l'espectacularitat
- Apartat 11. Desembre congelat
- Apartat 12. El ridiculisme i el poder mediàtic
- Apartat 13. 2001, l'odissea del ridícul
- Apartat 14. Culisme i consum
- Apartat 15. Falsos descobriments
- Apartat 16. L'Estat contra el ridiculisme
- Apartat 17. L'Encontre de Sevilla
- Apartat 18. Passant de negociar
- Apartat 19. Entrada en la recta final
- Apartat 20. Acció-reacció o tiro perquè em toca
- Apartat 21. Combinació de diferents tipus d'accions
- Apartat 22. L'Espatalà, llengua sintètica i de disseny
- Apartat 23. Justos per pecadors
- Apartat 24. Espanya juga i perd
- Apartat 25. La CULminació
- Apartat 26. Fi del conflicte

CD-ROM 6 DE LA CONSELLERIA DE CULTURA DE L'ESTAT CATALÀ

Benvinguts a la Unitat Informativa 27: *Cataconya, la via ridiculista d'accés a la independència*

0. Abans de passar a la primera pantalla

Recordeu que el CD-Rom que teniu en pantalla és estrictament expositiu -aporta només informació- i cal, per tant, que com a usuari o usuària que sou adopteu un paper actiu. Si voleu extreure'n el màxim de profit cal que:

-premeu la icona de pas de pantalla en funció de la vostra velocitat lectora i capacitat de processament d'informació. No vulgueu, però, anar massa ràpids.

-utilitzeu els desplegaments assenyalats quan us calgui informació addicional.

-utilitzeu, en canvi, els plegaments d'exemples quan el concepte exposat sigui prou clar i, per tant, l'exemplificació esdevingui sobrera.

-anoteu les idees més importants, a mesura que aneu llegint. Convé, a més, que realitzeu un mapa conceptual o resum personalitzat al final de cada apartat.

-podeu escriure notes, comentaris o dubtes als marges del text. Per fer-ho, només us heu de situar al punt desitjat i prémer la icona corresponent. Automàticament apareixerà una nova pantalla. El que escrigueu serà revisat pel vostre agent cultural, el qual us resoldrà els dubtes. Ja sabeu, a més, que els comentaris interessants seran incorporats en la propera actualització del CD-Rom. Només els interessants.

-en cas de distracció, no dubteu de retrocedir les pantalles necessàries. Interrompeu la sessió quan el vostre grau de fatiga sigui elevat.

-resoleu les qüestions d'atenció plantejades en els "àmbits d'interacció" que esporàdicament aniran apareixent a les pantalles. Contesteu-les amb el màxim de rigor: un simple error us impedirà continuar avançant i us retornarà a l'àmbit anterior, contratemps empipador.

El vostre agent cultural us lliurarà -si li ho demaneu- les activitats que acompanyen aquesta unitat: tant les de caràcter obligatori com les d'aprofundiment.

Per tal d'assolir els objectius de Cataconya, la via ridiculista d'accés a la independència cal que conegueu, almenys, les següents unitats informatives, disponibles també en CD-Rom en qualsevol institució educativa i cultural de l'Estat català:

-UI 6: "Introducció a la història general de Catalunya, de la prehistòria a ahir a la tarda".

-UI 14: "Catalunya segle XX: quan encara érem espanyols".

Els objectius que pretén aconseguir la present unitat informativa són que l'usuari o la usuària, fins i tot el més babau, sigui capaç de:

-conèixer els fets històrics més rellevants que possibilitaren la creació de l'Estat català.

-saber fer ús dels principals instruments de recerca historiogràfica recent (documents, testimoniatges personals...).

-valorar l'esforç col·lectiu i el sacrifici que ha suposat la independència nacional, i també les possibilitats reals de transformar la societat quan amplis sectors s'ho proposen.

Ara sí: quan vulgueu, ja podeu passar a la primera pantalla.

Apartat 1. Context Social En l'aparició De Nova Lluita

En els anys que tancaren el passat segle XX, a Catalunya es respirava un aire més contaminat i, sobretot, un cert clima de fracàs de les diferents vies històriques d'alliberament nacional.

Si bé altres països, d'Europa mateix, aconseguien en aquells dies la independència, Catalunya continuava ocupada pels estats veïns espanyol i francès. No és arriscat assegurar que si a l'est, en lloc de mar, haguéssim tingut veïns, aquests tampoc no s'haurien privat d'ocupar tantes comarques com haguessin pogut.

¿Però quines eren aquestes vies, aquestes formes d'accés a la independència, que d'altres nacions havien utilitzat satisfactòriament i que a Catalunya no funcionaven ni amb rodes?

a) L'ús de la violència. La lluita armada o la insurrecció popular amb l'objectiu d'aconseguir l'alliberament nacional, ha estat històricament un dels mecanismes més recorreguts per a la creació de nous estats. D'exemples, en tindríem per parar un tren, si és que preteníem una cosa tan estúpida.

Com més enrere anem en la història, més comú és l'element bèl·lic per a la resolució de conflictes. Les bufetades són un mitjà eficaç per fer valer la nostra raó en front de l'enemic. Un bon mastegot a l'adversari -i si l'enxampem per sorpresa molt millor- pot ser una manera operativa d'abatre'l.

Fins i tot quan la potència de l'opressor és descaradament major i la victòria militar és objectivament impossible, el cop de puny sempre deixa més tranquil l'oprimit.

A més, la majoria de conflictes nacionals han estat engendrats per l'ús de la violència. L'ocupació espanyola de Catalunya, mitjançant la guerra de 1714, n'és un bon exemple. Per tant, semblaria lògic esperar que el conflicte es resolgués també pels mateixos mitjans que fou creat. És el que alguns sociòlegs, no pas tots, han anomenat "la naturalitat de la violència". Valent-nos d'un símil usat per aquests autors diríem que el pare pega al fill perquè el seu pare també li va pegar a ell. D'aquesta manera atonyinar esdevé natural, encara que el conflicte -educar el fill- canviï de subjectes i de context.

Tot i així, a Catalunya no acabà de reeixir aquesta via, malgrat que les heroiques temptatives han estat quasi permanents. Només cal recordar la presència de voluntaris catalans, durant el segle passat, en la legió estrangera (Primera Guerra Mundial); la insurrecció macianista (dictadura de Primo de Rivera); l'organització de columnes (Guerra Civil); o la creació d'organitzacions militars (franquisme i post-franquisme).

Una anàlisi extensa d'aquest fracàs la podeu trobar en la unitat informativa 14, en l'apartat "El retorn de Serrallonga". De la multitud de factors que allà s'exposen val la pena de recordar els següents:

-L'absència de gestes èpiques i de mites -encara que llegendaris- d'alt contingut violent. Ben al contrari, es feren córrer relats com el d'"El timbaler del Bruc" que reforçaren el caràcter més aviat espantadís i/o poruc de molts catalans, en preguntar-nos on carai era el poble quan el xavalet feia el *solo*.

-La insistència persistent en un suposat caràcter nacional, basat en la idea del pacte i en l'esperit i la manera de fer del comerciant ambulat. L'atribut del seny va acabar per construir un arquetipus de ciutadà poc partidari d'agafar cap fusell, llevat que el volgués vendre.

-La manca de l'anomenat "impuls agressiu de la personalitat". Estudis psico-socials, ja de l'època, posen de relleu la poca participació dels catalans -comparat amb d'altres nacionalitats- en activitats que requereixen aquest component violent, com ara les arts marcial, les diverses modalitats d'infringir patiment a animals -inclosa la caça i la pesca-, les baralles nocturnes, les relacions sado-masoquistes o la desapareguda boxa.

La fonamentació científica d'aquests factors no invalida l'existència d'excepcions, que mereixen tot el nostre reconeixement, però que en alguns casos poden fins i tot despertar un cert sentiment de ràbia. Un exemple podria ser la determinació capdavantera de molts catalans d'alliberar, d'Espanya, colònies americanes, en contrast amb l'actitud sotmesa dels que estaven aquí. És curiós que la bandera independentista catalana s'inspirés en la que anteriorment havien enarborat alguns catalans que ajudaren a alliberar Cuba d'Espanya.

b) Les vies pacífiques d'accés a la independència tampoc tingueren resultat a Catalunya. Tot i que a finals del segle XX es donaren alguns casos en el continent europeu mateix que significaren la demostració de la possibilitat de resoldre conflictes nacionals sense vessament de sang, sembla que això no influencià gens ni mica el contenciós Espanya-Catalunya.

Malgrat el mític caràcter pactista dels catalans a què fèiem referència abans, tot fa pensar que el punt de la plena sobirania nacional no figurava mai en l'agenda dels negociants catalans a Madrid. Una anàlisi minuciosa i detallada dels milers de converses que tingueren lloc en els despatxos de Madrid, durant tot el segle passat, mostra clarament com mai cap català o catalana parlà políticament del tema amb cap espanyol o espanyola. En aquestes converses es parlà de tot, però mai del tema que ens ocupa, o millor dit que ens ocupava.

Algun destacat polític català del darrer període de dominació espanyola ha justificat aquesta actitud per la manca de valors democràtics dels espanyols. Així, en les seves memòries, Miquel Ticó -el darrer president autonòmic del Principat- escriu:

Ja m'hauria agradat ser president d'una Catalunya independent ja... Però en aquells moments això no era possible. Les repúbliques bàltiques aconseguien la independència amb l'exercici del dret d'autodeterminació. Un dret internacional que la constitució espanyola no reconeixia i que els espanyols no sabien ben bé què era.

L'esmentada constitució regulava l'Estat de dret espanyol, cosa que ens pot donar una idea de la seva fondària democràtica. Realment no cobria. Estudis sociològics de l'època reforcen la

darrera frase de la cita de Ticó. Els resultats d'una enquesta advertien que el 42% dels espanyols creien que l'autodeterminació era una revista de motor.

La pressió o el suport internacional a la resolució del conflicte nacional a Catalunya també era més aviat escàs, per no dir nul. La raó fonamental era el desconeixement. Si al mateix opressor no li comunicàvem les nostres ànsies de llibertat, com havien d'endevinar-les altres veïns als quals la cosa no els tocava ni de lluny?

Cal reconèixer que el recurs més emprat per a propagar a l'exterior l'existència de la realitat catalana va ser els ciutadans conscients que aprofitaven les vacances a l'estranger per explicar a tort i a dret que d'espanyols no en tenien ni un pèl. A finals del segle passat, en determinades places turístiques, sobretot europees, en determinades places turístiques, sobretot europees, els guies turístics estalviaven l'explicació als nostres viatgers conscients, recitant-los alguns episodis històrics catalans, cridant visques a un conegut equip de futbol i alçant els braços simulant ballar una sardana.

En aquest àmbit, a partir de les celebracions olímpiques del 1992, les coses canviaren. Arran de les olimpíades, els nord-americans, per posar un exemple, van saber que Espanya era a Europa i -el pitjor de tot- que Barcelona era espanyola. De res no servia l'explicació del català conscient, a què ens referíem abans, davant de l'estranger segur del que tants cops havia vist i sentit per televisió. La majoria de vegades aquests conciutadans nostres eren presos per simples tarats o, més trist encara, per vulgars mentiders.

És important tenir en compte que en l'última dècada del segle XX, a Catalunya no solament es constata el fracàs de les vies tradicionals d'alliberament nacional, sinó que, per a més *inri*, es palpava un cert augment de l'esperit imperialista espanyol. Tal com també es produí per les mateixes dates del segle anterior amb el regeneracionisme de 1898.

Les causes d'aquest fet són múltiples i es troben fortament interrelacionades. Però sense que representi una ordenació, podem assegurar que un dels factors fou l'esgotament del projecte socialdemòcrata espanyol que, sota el discurs de l'autonomisme (descentralització regional), jugava un paper de contenció dels brots més espanyolistes i de reacció centripeta.

Per altra banda, cal recordar que el Regne d'Espanya estava a punt de retirar-se d'Euskal Herria, nació que havia ocupat durant dos segles, la qual cosa creava una certa angoixa de desintegració d'un imperi que havent tingut colònies a Amèrica i Àfrica, ho estava perdent tot. En aquest context cal entendre la frase de Jaime Batanero, la qual traduïm literalment:

No, si a aquest pas Espanya acabarà essent la Comunitat Autònoma de Madrid, testicles!

Finalment, el pas definitiu de la societat industrial a la nova societat de la informació, que tingué lloc en aquells dies, també reforçà els ànims imperials d'alguns. Personatges orgullosos de la seva condició monolingüe, espanyols a ultrança enemics d'aprendre ni tan sols el que ells anomenaven les altres llengües espanyoles, veien com l'anglès s'imposava en l'àmbit de les relacions internacionals, cada cop més quotidianes. Moviments ciutadans com "*En inglés ni yes*" o "*Windows no, ventanas sí*" aconseguiren força protagonisme. Emparats en aquesta

agitació, l'organització clandestina "Ñ" atemptà en diverses ocasions contra empreses de l'àmbit de les telecomunicacions.

Apartat 2. Nova lluita

En l'escenari somerament dibuixat en l'apartat anterior, uns personatges -és prudent anomenar-los així vistos els seus comportaments- es reuniren el 27 d'abril del 2000 al restaurant L'afartada, un petit negoci regentat per la família Planes, als afores de Riudoms, comarca del Baix Camp.

Els individus en qüestió es cruspiren un succulent àpat durant el qual ingeriren de forma combinada importants quantitats de diferents begudes alcohòliques. Aquest és el testimoniatge del propietari del restaurant:

Eren dues parelles -dos homes i dues dones- més aviat joves, però vaja, ja granadets. El meu fill i un altre cambrer m'avisaren perquè els fes un toc d'atenció. Pel que es veu, cridaven, reien, discutien entre ells, trabucaven la beguda... Recordo que quan m'hi vaig atansar vaig quedar impressionat de com endrapaven, semblaven autèntics llops!

Els elements en qüestió feren cas omís dels precs del propietari i continuaren amb la seva activitat escandalosa. Curiosament, hi havia un jove, sempre segons el personal del restaurant, que prenia notes del que deien els altres.

Qualsevol del restaurant les podia haver pres, tenint en compte com cridaven. El cas és que diversos clients, a més del personal, se'm queixaren de forma repetida i, quan vaig veure que calaven foc a les estovalles, els vaig anar a fer fora.

Després d'uns estira-i-arronsa aquells brètols particulars van accedir a marxar però, això sí, no van voler pagar ni un duro. El senyor Planes va presentar, a la policia espanyola, una denúncia contra aquells individus.

Clar, jo estava molt empipat... el compte pujava a vint mil pessetes, uns cent trenta euros actuals! Sí, sí, vaig posar una denúncia... Els vaig descriure, vaig dir com eren físicament i els vaig donar el que un d'ells havia escrit en uns tovallons de paper, per si la lletra servia per identificar-los.

El que no podia ni sospitar el denunciant era la transcendència del contingut escrit als tovallons.

No, no, pobre de mi! Qui s'havia d'imaginar que aquells trinxeraires... Ara, veient com van anar les coses, no cal dir que m'honora que tal gesta esdevingués al meu restaurant i que em sento més que orgullós d'haver-los denunciat. És com haver passat a la història... De fet hi he contribuït una mica, ni que sigui pagant la factura.

Actualment, els fills de la família Planes han fet de L'afartada una cadena de restaurants àmpliament estesa, on tot recordant l'episodi històric, la joventut hi celebra àpats distesos. Sobretot comiats de solters.

Però tornem al document lliurat a la policia. El contingut exposava d'una forma sintètica i més aviat barroera, les bases del que havia d'esdevenir la nova forma de lluita per aconseguir la independència de Catalunya.

Encara avui no es coneix amb total certesa el recorregut exacte d'aquells dos tovallons, tacats i arrugats, que es conserven en les vitrines de l'Arxiu Nacional. Probablement algun policia, intel·ligent i amb ganes d'ascendir, cregué que el contingut polític dipositat sobre el paper havia de ser rigorosament examinat i per aquest motiu els tovallons feren cap a Barcelona.

Després de passar unes setmanes més en mans policials, la Prefectura de policia devia creure que allò podia ser una nova excusa per reprimir l'independentisme convencional i facilità els documents -qualificats en aquell moments de "comunicats clandestins"- a la justícia.

En aquells dies les filtracions d'informació i de documents d'instàncies jurídiques a la premsa sensacionalista espanyola es feia amb una assiduitat bàrbara. D'aquesta forma, un pèl rocambolesca, i sota el titular "*Los separatistas pierden los papeles*", el contingut dels tovallons apareixia reproduït íntegrament al rotatiu madrileny "Puerta del Sol". El mateix titular ens indica que l'article, d'un tal Borrego, feia burla de l'assumpte.

La visceralitat anti-catalana d'aquest mitjà de comunicació serví, aquest cop, per donar a conèixer al públic general les conclusions de l'encontre de L'afartada.

L'endemà mateix la premsa barcelonina i valenciana recollia la polèmica, responent a les frases ofensives del tal Borrego i publicant altre cop -de forma íntegra o resumida- el contingut dels famosos documents. Foren uns periodistes gironins qui començaren a denominar-los Proclama de Nova Lluita. L'etiqueta Nova Lluita és, al nostre entendre, del tot desafortunada ja que, en realitat, no es proposava una nova lluita, sinó una nova forma de lluita. Els periodistes, ja se sap.

Els autors del manifest, però, no van aparèixer malgrat la polèmica que es creà al seu voltant. Segurament, com la majoria d'observadors polítics, no haurien donat ni un duro pel manifest. Assumir llavors la seva autoria hauria significat d'entrada pagar el deute del restaurant.

Val a dir que, anys després, nombroses parelles han volgut fer-se passar pels llegendaris "els de L'afartada". Malgrat la fiabilitat d'algunes investigacions, els estudiosos no han desvetllat l'autèntica identitat d'aquests herois, ja que -com la majoria de la població- s'estimen més mantenir-los en l'anonimat, condició més propensa al mite.

Però coneguem ja d'una vegada el contingut del document, no sense abans advertir que el seu valor és estrictament històric, en tant que element simbòlic desencadenant d'un canvi social. El text, del qual hem eliminat algunes faltes d'ortografia i uns dibuixos de caràcter obscè que l'adornaven, diu així:

Nosaltres, reunits al voltant d'una taula, sense atorgar-nos més representació que la que tenim i gràcies, i davant la mirada poc comprensiva dels que ens envolten,

EXPOSEM:

Que ja som al segle XXI i els Països Catalans continuen sense la sobirania nacional que li fou arrabassada per la força de les armes el 1714. Si no hi posem remei passaran els segles i continuarem igual.

És per això, i davant la vergonya internacional que significaria acabar sent l'única nació del món sense estat propi, que proposem una nova estratègia d'alliberament nacional, basada en el sentit comú.

Quan un fill s'independitza dels pares pot ser perquè ell s'emancipa o perquè els pares el fan fora de casa; quan volem marxar d'un equip de futbol podem plegar pel nostre peu o provocar que l'entrenador ens xuti el cul; quan una parella es divorcia pot ser per ell o per ella... No creiem que calguin més exemples. Ja se'ns veu a venir.

Senzillament, el que proposem és que, ja que els catalans no hem aconseguit de cap manera sortir d'Espanya, procurem que els espanyols ens en facin fora. La independència per expulsió.

Però com? -se'ns dirà. Què podem fer, pobres de nosaltres, perquè els espanyols se'ns vulguin treure de sobre? La resposta és clara: atacar el fons de la qüestió. I no és pas l'economia. Els espanyols pagarien per tornar al seu passat imperial, com aquell que se'ls gasta a mantenir una segona residència. El fons de la qüestió és l'orgull que cohesiona la consciència nacional espanyola.

Hem de fer que sentin vergonya de ser espanyols fins a l'extrem que hagin de ser ells mateixos qui ens recordin que els catalans no som espanyols. En un tres i no res ens donaran la independència i ells seran els primers en celebrar-ho. Però no els últims.

Es tracta d'una Nova Lluita que, si ens ho proposem, pot ser força divertida i no té per què causar baixes en cap dels dos bàndols.

SOL·LICITEM:

Que el poble català comenci, des d'avui mateix, la tasca de ridiculitzar, davant la humanitat, la condició espanyola que ens han imposat a la força. I que no parem fins que el mateix Estat espanyol ens doni la llibertat que com a nació mereixem, més que de sobra, collons!

LA QUAL COSA ESPEREM D'OBTENIR.

Riudoms, 27 d'abril del 2000.

Apartat 3. Repercussions de la proclama de nova lluita

En les setmanes posteriors a la publicació del comunicat de Nova Lluita es produí en la premsa catalana un debat força intens. Dia sí, dia no, apareixien cartes de lectors i articles de persones més o menys qualificades que opinaven sobre l'assumpte.

Com era lògic, els primers pronunciaments vingueren de les mateixes files de l'independentisme convencional. Així, un comunicat de premsa del MIC-MIC (Moviment Independentista Català-Moviment Independentista de Catalunya), organització on conflüïen sectors independentistes molt i molt diversos, puntualitzava:

És en tant que acceptem totes les formes de lluita -i quan diem totes volem dir totes- que donem la benvinguda a la proposta de Nova Lluita al procés d'alliberament nacional. (...) Malgrat tot, ens mantenim a l'espera que es clarifiqui aquesta nova estratègia –una mica confusa- i es concreti en actuacions que signifiquin realment un enfrontament amb l'Estat opressor.

Aquesta clarificació i concreció, per part de Nova Lluita, no arribà mai. Potser això -aquest silenci- adobà més el camp per a les especulacions de tota mena. Pere Colomer, alcalde de Setrill, feia un extens article d'opinió on apareixia obertament favorable a una estratègia d'aquest tipus. L'alcalde, destacat pel seu catalanisme, deia entre d'altres coses:

(...) no ens costaria gens, amb la imaginació i el temps de què disposem, trobar accions que ridiculitzessin els espanyols. Els catalans, d'una forma o una altra, sempre hem fet riure. Seria com fer teatre per aconseguir la llibertat. El món s'adonaria ràpid -perquè no tothom és cretí- que fèiem l'animal amb aquest objectiu.

L'article de Colomer acabava amb una crida als ciutadans perquè proposessin accions en aquesta direcció, tot dient que ell es comprometia a pensar-hi des d'aquell mateix instant. En ambients polítics i medis policials es pensà erròniament en la seva persona com en un dels fundadors de Nova Lluita. Avui, aquest extrem ha estat desmentit per la seva vídua, qui també ha donat a conèixer l'escassa fidelitat conjugal que gastava Colomer.

A la universitat, el manifest causà també cert rebombori. Un mural d'aquells dies, que es pot contemplar en el Museu Nacional d'Art Contemporani, proposava de forma permanent el següent interrogant:

Si el meu pare es va fer el boig per deslliurar-se de la mili, i li va anar bé, per què no ho podem fer els catalans i deslliurar-nos d'Espanya? Eh, tontos?

Hi ha constància que la pregunta generà hores i hores d'apassionats debats entre els estudiants, sempre ociosos. I alguns acords devien sortir d'aquelles interminables tertúlies perquè ben aviat aparegueren pintades arreu que deien: "Nova Lluita, què hi podem perdre?", "NL, almenys riurem!" o simples eslògans de suport.

Però també aparegueren detractors, cosa molt legítima i saludable. L'escriptor mallorquí Segismund Toret, que es caracteritzava per pronunciar-se abans que ningú sobre qualsevol tema, obrí la veda. A partir d'un atac sense treva, en un article d'opinió que titulava "Sa xocolata des lloro", altres es veieren prou valents per seguir l'exemple. I és que Toret es despatxava així:

Parlam de covards, que no gosen donar sa cara; de mals auxiliars administratius, que no saben redactar una instància correctament; i el que és més terrible: d'impostors. Sí, he escrit impostors. Qualque que diu que sa independència se pot aconseguir sense patiments no pot merèixer altre qualificatiu. Senyors, mos volen vendre sa xocolata des lloro. Tothom sap que tots es pobles per aconseguir sa llibertat (i alguns per mantenir-la) han hagut de pagar amb suor, llàgrimes i sang. I que jo sàpiga es nostro país no està disposat a pagar un import tan elevat. Jo mateix, per ésser sincer, no hi donaria ni una gota de suor, ni una de plor, ni una de sang. Una de semen potser sí.

Les altres preses de posició en la línia de Toret aprofundiren encara més en el suposat caràcter fal·laç de la proposta de Nova Lluita. Com diria el filòsof espanyol Justo Tocado:

La independència de Catalunya i el dolor i el patiment són una mateixa cosa. Dolor, no només dels catalans que sofririen la segregació, sinó de la resta d'espanyols que veurien sense entendre com el parent amat se'n va de la llar comuna.

Però el mateix escrit de Toret serví també per desenvolupar arguments a favor del manifest. Així, el popular divulgador de la psiquiatria als mitjans de comunicació, Doctor Feliu Triquell, aprofità un espai radiofònic de màxima audiència per fer el comentari següent:

Les persones busquem permanentment la felicitat. Tendim a fer aquelles coses que ens provoquen plaer, sensacions de benestar. I defugim, en conseqüència, de les que van acompanyades de martiri i desgràcia. Per això, i deixeu que em posi en un tema de rabiosa actualitat, no és estrany que la idea aquesta d'independitzar els Països Catalans rient pugui reeixir. Fins i tot l'amic Toret, que tant s'hi oposa, cometé un lapsus interessant d'analitzar: va dir que donaria semen per la llibertat nacional. Això significa que hi lluitaria, sempre que aquesta activitat li reportés plaer.

Del semen de Toret s'hi parlà més. Ell mateix avivà la polèmica amb un altre article saturat de narcisisme, que portava per nom: "Sort que només era una gota, si arrib a ejacular!".

Gradualment, el debat s'anà estenent més enllà dels àmbits de la premsa i dels cercles universitaris, limitant-se però a una simple reflexió, més o menys hipotètica, sobre la viabilitat d'una estratègia encara força desdibuixada.

La discussió era tan teòrica i allunyada de la realitat que, en part, tenia força raó el comunicat del microscòpic partit RpM (Revolució per Minut):

...comencem a pensar que tot plegat es tracta d'una simple operació burgesa per neutralitzar el nostre moviment. Una cortina de fum perquè tot déu es perdi en

disquisicions absurdes. Molta discussió per a res. Tot és sospitós: un manifest en forma d'instància; sense cap autoria; filtrat per la justícia espanyola a la premsa groga i que aquí ha generat només paraules. Menys bla, bla, bla i més ta, ta, ta!

I és que realment calien accions. El personal començava a estar tip de tanta teoria i especulació. En un clima on la hipòtesi que Nova Lluita era una maniobra de distracció anava prenent cos, uns joves es reuniren amb el propòsit exprés d'organitzar la primera acció. No es podia esperar més l'arribada dels secrets promotors.

Apartat 4. La primera acció

A la Facultat d'Història de la Universitat de Barcelona, tingué lloc una primera reunió oberta on es convocava, a cartell pelat, tots els simpatitzats de Nova Lluita amb un únic punt d'ordre del dia: "començar a fotre canya!". Per poc fi que soni.

Del desenvolupament d'aquesta reunió, doblement històrica, en tenim perfecte coneixement gràcies a un enregistrament en vídeo realitzat per un dels assistents, Fidel Puderit. El llavors jove i avui prestigiós periodista, gravà la reunió sencera, tot jugant amb una càmera que acabava d'estrenar aquell dia. Malauradament no podem descartar la hipòtesi, sostinguda per alguns, que Puderit intentés sense èxit vendre la cinta als serveis secrets espanyols.

Tot i la mala qualitat de la imatge i les permanents icones que es van succeir a la pantalla, creiem que val la pena d'oferir-vos uns extractes per tal de palesar el caràcter autèntic -pobre i improvisat- dels inicis del moviment que ens portaria a la llibertat. Una versió íntegra de la cinta, que conserva una escena final a mig camí entre l'art i la pornografia, podeu trobar-la al Museu d'Història de Catalunya. Mireu-la bé:

(Sis individus, incloent-hi el càmera, fent temps asseguts en cercle en una sala. Probablement esperen, de forma inútil, l'arribada de més assistents. Les dues joves parlen entre elles i la resta de nois es miren amb cares d'avorriment. Un es grata insistentment els genitals. Precisament aquest, acaba prenent la paraula).

-Bé, com ningú diu re... Som aquí per parir alguna idea perquè Nova Lluita comenci a fer alguna cosa més que xerrar. De fet, potser això correspondria als pares de la criatura, els autors de la proclama, però com que els de L'afartada no obren boca...

-Això és política! Jo pensava que la reunió era per preparar el viatge de fi de curs! Perdoneu, però tinc feina.

(Un individu, el de posat més intel·lectual, abandona la sessió. Així que es tanca la porta, el d'abans recupera la paraula).

-Collonut! Ara ja som els cinc de sempre i podem parlar amb més confi. Mireu, jo he pensat que les possibilitats d'acció són molt àmplies, quasi il·limitades. Per això cal establir criteris clars.

-És clar!

-No, clars! *Criteris* és plural i acabat en s! No em corregeixis, a mi! Continu: un criteri fonamental és l'eticitat.

-La què?

-Eticitat. Les accions han de ser ètiques. No hi val tot per ridiculitzar Espanya. I sobretot no ens hem de riure d'ells, sinó de nosaltres en tant que espanyols.

-Ens hem de riure de nosaltres en tant que espanyols... Sona bé, però en el fons és riure's dels espanyols!

-No. No és ètic enfotre't d'un altre. Sí ho és, en canvi, riure't de tu mateix. Per tant no podem riure'ns dels espanyols, però tampoc serviria de res riure'ns de nosaltres com a catalans. Conclusió: riure de nosaltres en tant que espanyols; ser tan mals espanyols que els veritables espanyols se sentin en ridícul i ens facin fora.

-D'acord. Però com?

-Fins aquí no hi he arribat. Encara, vull dir.

-Jo sí! M'hi he trencat el coco, païos!

(En aquests moments intervé una noia amb un pentinat horrorós, i no és cap judici de valor. El càmera s'autoenfoca la seva pròpia cara de la qual veiem la part inferior i fa una exclamació barroera que us estalviem).

-Mireu gent, he pensat que si la cosa va de ridiculitzar, la moguda s'hauria de dir Moviment Ridiculista. RidiCULista, ho capteu?

(Els membres de la reunió no donen senyals d'entendre la facècia fins que la noia no repeteix la paraula, dempeus i picant-se el pompis. La idea no és ben acollida. Puderit deixa la càmera sobre la cadira per participar amb les mans lliures en tota mena de bromes que el grup fa entorn el concepte de cul. La tremenda ventositat que, sense esforç, es pot sentir a continuació s'atribueix a la seva persona).

-Veieu com la història comença a funcionar? Hem al·lucinat mandonguilles, només de pensar en el cul! Proposo doncs que el cul sigui el símbol del moviment del RidíCUL que ens portarà a l'alliberament nacional!

-Tot moviment polític necessita símbols, però un cul és ben...

-Ridícul! Per això mateix. A més, el podríem representar amb dues C de Catalan Countries! Seria un logotip molt pràctic de cara a les pintades!

(La noia del pentinat busca un guix per dibuixar l'emblema en una pissarra de l'època, però no en troba. Recupera el torn de paraula el jove que intervingué sobre l'ètica).

-Molt de cul i molta conya, però encara no has presentat cap acció per fer! I tu, podrit, deixa de filmar!

-Que no ho entens? Si el cul és el nostre símbol, traiem-lo al carrer! Anem a la plaça Catalunya i mostrem els nostres culs!

Aquella reunió, que esgotà la cinta de tres hores, aportà amb tota la seva ingenuïtat un nom per a designar la nova lluita: el ridiculisme; un símbol: el cul; un emblema: la doble ce (CC); i una primera actuació pública: la convocatòria sota l'eslògan "Anem de cul". La reunió no podia ser més productiva.

El resultat de la primera acció ridiculista -exposar la natgera en públic- és difícil de valorar. Però si es té en compte estrictament la miserable propaganda desplegada pels joves del vídeo es pot parlar d'un èxit apoteòsic.

Un quiosquer de les Rambles, avui jubilat i amb temps per fer-ho, ens relata els fets:

Me'n recordo com si fos ara. Pel que es veu quatre pringats -perquè eren quatre, no fotem- es van trobar a la plaça Catalunya i es van arriar calçotets i calces... hi havia noies també. Com que allà ningú no els fotia cas, van anar Rambles avall. A mesura que baixaven s'hi anaven afegint alguns despistats i gent de broma. Molts ho feien per guaitar els culs de les dones, no t'he d'enganyar!

Però ells anaven explicant que era una protesta i, collons, la gent en aquella època tenia tants motius per queixar-se que s'hi anaven sumant com mosques. Quan van passar per davant del meu quiosc ja n'eren una cinquantena. Cagundeu, no m'ho vaig pensar, no! Em vaig arriar els pantalons i em vaig afegir a la comitiva!

Jo, manifestacions i barricades, no. Mira, cadascú és com és... Però punyeta, remenar el pandero per les Rambles, el lloc on m'he passat tota la puta vida pencant... va ser un tot un plaer!

(...) No, ja t'he dit que llavors no sabia perquè cony protestaven. Vaig participar per simpatia. Quan vam arribar al capdavant de les Rambles -on en aquella època hi havia una estàtua a Colom- ja érem més de cent amb el cul destapat! Llavors vaig sentir una noia amb culet pessigable, però de pentinat horrorós, que explicava a un periodista el significat de la protesta.

L'endemà em va fer molta patxoca la portada d'un diari on sota el titular de "RidiCULisme" apareixia una foto amb el meu cul a primer pla. En el meu quiosc fou el més venut!

Va ser una experiència de la que guardo molt bon record. L'únic que he de lamentar és que la meua dona va aprofitar l'assumpte per divorciar-se... però què carai, era una mala pècora!

Certament, la notícia corregué com la pólvora pels mitjans de comunicació. Fins i tot el rotatiu madrileny "Puerta del Sol" es feia ressò del succés amb un text groller i de mal gust que sota la pregunta "*¿Nos matarán a pedos?*" demostrava no comprendre res del moviment ridiculista.

Qui tampoc no sabia de què anava la pel·lícula era la cadena nord-americana PP-News, que atribuïa el curiós espectacle a la lluita contra la contaminació atmosfèrica, tema molt preocupant en aquella època.

Apartat 5. El valor pedagògic de l'acció de Londres

L'èxit aconseguit per l'acció "Anem de cul", portà a una certa efervescència, entre ambients estudiantils, del moviment ridiculista. No era difícil trobar grups d'estudiants ensenyant el cul en instal·lacions universitàries. Cal dir que l'arribada de la calor facilitava el gest, que començava a esdevenir un símbol inequívoc de lluita, similar al puny de l'antic moviment socialista.

Les següents convocatòries de "culades", nom amb què els mitjans de comunicació batejaren aquests tipus d'actes, foren molt més multitudinàries. Ben aviat, començaren a prendre-hi part alguns culs -personatges volem dir- coneguts de la vida pública catalana.

Per remarcar el caràcter ampli i participatiu que la peculiar desfilada anava adquirint, val a dir que ràpidament es trobà el mecanisme per facilitar la incorporació d'aquells que no tenien la gosadia d'exhibir llurs natges pel carrer. En aquests casos, la mateixa organització prestava uns culs de plàstic, d'indumentària carnavalesca, que ajustats amb una goma feien tot l'efecte. Però al mateix temps, i les imatges de l'època en són ben explícites, hi havia gent que aprofitava l'ocasió per posar al descobert més carn i pèl dels precisos.

En aquelles setmanes es van poder veure per les pantalles de televisió els primers ridiculistes espontanis que animaven un equip de bàsquet. Aquest fet, que no passà inadvertit al comentarista, contribuí també a impulsar el moviment de la Doble Ce en aquesta etapa embrionària.

Però tornem al món universitari. Arxiconeguda és la importància que els estudiants atorguen als viatges de fi de curs o de finalització de carrera. La celebració de l'esforç realitzat durant un curs universitari bé val unes bones vacances. Encara més si aquest sacrifici no s'ha vist justament recompensat i el nombre de crèdits suspesos és més que considerable.

Així doncs, ja sigui per celebrar èxits o bé fracassos acadèmics, tot bon universitari té a punt la maleta abans que s'acabi el curs. Ja en aquells anys, la propaganda de viatges a les parets de les facultats catalanes ocupava 3,7 vegades més d'espai que la informació pròpiament acadèmica.

L'incipient moviment que conduiria el nostre poble a la llibertat sabé treure bon profit d'aquesta realitat. Així, aparegueren pasquins i cartellets amb el nom d'una ciutat, generalment europea, signats per la Doble Ce.

Tot plegat tingué com a fruit que a finals de juny mateix, es produís a Anglaterra la primera ridiculada de caràcter internacional. Una trentena de joves de la Universitat de València la protagonitzaren.

El caràcter exemplificador i pedagògic que per a l'estratègia ridiculista tingué la gesta, ens obliga a comentar-la encara que sigui breument. Informació detallada i profusament il·lustrada podeu trobar-la al CD-Rom 12 de *La Gran Enciclopèdia del Culisme*.

Per a l'usuari jove, desmemoriat o simplement curtet, hem de recordar que en aquella època les ciutats europees estaven literalment infestades d'automòbils, que aleshores eren molt més grans que els d'ara, infinitament més contaminants i sense sistemes intel·ligents a bord. A Anglaterra -i en altres nacions com Irlanda o Escòcia- els cotxes havien de conduir per l'esquerra, en comptes de per la dreta com en la resta del món. Per aquest motiu, el lloguer d'automòbils a les antigues Illes Britàniques comprenia una assegurança a tot risc.

Tot això era sabut i ben sabut per aquest grup de ridiculistes que es distribuïren per les diferents companyies de lloguers de turismes de la ciutat de Londres, i els seus voltants, i produïren un total de 138 accidents de trànsit en un sol dia. Aquell 28 de juny fou un veritable caos circulatori per a la ciutat de Londres.

Bonet, que aconseguí la xifra record de dinou accidents, recorda amb passió aquella jornada:

Jo m'ho vaig passar de puta mare... vaja, i tots! La penya anava molt conscienciada sobre el que s'havia de fer. Es tractava simplement d'oblidar-te de conduir per l'esquerra, en un moment determinat. Provocar xocs de poca importància, sense que ningú no prengués mal. Jo mateix portava un casc dins la maleta que em col·locava així que sortia del *Rent a car*. A una companyia que es deia Eivis li vaig estimbar tres carros seguits en poc més de dues hores. Després em van dir que no en tenien més... no crec que fóra veritat. (...) Molt bé, molt bé, ens ho passarem. Era com pujar als autos de xoc!

Els accidents, sempre causats per l'obstinació dels nostres compatriotes de circular pel carril contrari, produïren quantiosos danys materials, tant en els vehicles llogats com en d'altres que tingueren la mala fortuna de xocar-hi de cara. El cost econòmic dels desperfectes ocasionats al mobiliari urbà (fanals i senyals de trànsit principalment) molestà enormement el govern britànic.

Afortunadament, tal com el ridiculisme havia assumit com a criteri per a les seves accions, no s'hagué de lamentar cap víctima ni dany personal que no curés una tireta de tafetà o una bona tassa de til·la.

L'endemà, els mitjans de comunicació britànics recollien l'insòlit esdeveniment amb total confusió i sense fer cap mostra del famós humor anglès. La desorientació sobre les causes que provocaren el *paranormal phenomenon* foren dissipades quan diversos periodistes intentaren entrevistar els turistes accidentats. Bonet ho comenta:

Això també estava en el pla. Ens allotjàvem tots en el mateix hotel i esperàvem que, tard o d'hora, algun periodista ens trucaria per sol·licitar una entrevista. El dia abans, en llogar els cotxes, dèiem l'hotel on érem, encara que no calgués, justament per deixar-los una pista. Durant aquell matí van trucar catorze periodistes demanant per alguns de nosaltres. Els vam citar tots al migdia i els vam esperar a la porta de l'hotel.

En la mateixa porta de l'hotel tingué lloc la fotografia que us reproduïm a continuació i que féu la volta al món. Hi podeu veure els nostres trenta-sis paladins, dos d'ells exhibint els culs a la

càmera. El simple fet de sostenir una bandera espanyola de cinc metres i una pancarta amb les paraules *Gibraltar Espanol* fou més que suficient perquè la humanitat, allà on n'hi hagués, sentís una certa repugnància pels espanyols.

No calgueren comentaris, ni entrevistes, ni rodes de premsa. Es complí allò de la imatge i les mil paraules.

Tanmateix, si els dos culs de la foto encara encenien més els ànims dels conservadors britànics, per al poble català significaven, sense cap mena de dubtes, que l'acte tenia tota una altra intenció i que els objectius que es perseguien no eren sinó la noble aspiració de la independència nacional.

La veritable naturalesa de l'acció tampoc no s'escapà als medis espanyols amb més capacitat d'anàlisi política. La prova la tenim en el llarg intent d'explicació que el ministre d'Assumptes Exteriors féu a l'ambaixador britànic a Madrid. Consta que l'ambaixador li penjà el telèfon amb la frase següent:

No em vingui amb "rotllos patateros"... vostè sí que és ridícul! Avui mateix repatriem la seva colla de quixots!

I així fou. Els famosos conductors de la dreta van ser rebuts a l'aeroport per una espontània multitud que, enfollida, cridava: "A prendre pel cul!" i aplaudia desesperadament sobre les pròpies natges despullades. La inesperada mostra de suport serví perquè aquells joves refermessin, com més endavant es veurà, el seu compromís amb l'activisme culista. Bonet no oblidarà mai aquella calorosa acollida:

Va ser una autèntica bogeria... com si haguéssim guanyat el campionat del món de jo que sé! I això que deies d'aplaudir-se al cul és totalment cert. A una família sencera del meu poble que els quedà el cul tan vermell que no pogueren seure en una setmana. Se'ls posà un cul com un mandril, tu!

Sense saber-ho, aquells intrèpids automobilistes, dugueren a terme un veritable exercici de pràctica ridiculista. Una acció on xalaren com a camells, sense fer mal a ningú; i en la qual deixaren la nacionalitat espanyola en una posició tan ridícula que el mateix ministre espanyol hauria preferit que aquells joves no fossin compatriotes seus.

Les declaracions d'un membre de l'expedició als corresponents de televisió resumeixen el resultat de l'acció: "Ha sortit tot tan rodó com això..." i esclafà sense contemplacions el seu darrere contra l'objectiu de la càmera.

Àmbit d'interacció 1. Control de l'atenció. Marqueu amb el cursor la resposta correcta.

"El timbaler del Bruc" tocava...

- el dos
- els ous
- un tradicional instrument de percussió
- la moral

"Ñ" era ...

- una organització clandestina
- una lletra de l'alfabet basc
- l'únic en comú entre Catalunya i Espanya
- nyo no ho sé

El quiosquer pesat ens diu que al final de les Rambles hi havia una estàtua. Però dedicada a qui?

- Al colom, un au que habita la zona
- A Colom, una mariner sense ni fava de geografia
- a Colomer, alcalde de Setrill
- a Colon, pagès romà que conreava la terra per colonat

Què és "Dios es espanol"?

- una mentida com un temple
- el somni del nacional-catolicisme
- un grup de rock de finals de segle
- això encara no ha sortir

Apartat 6. Proliferaçió de ridiculades en l'àmbit del turisme

Durant la mateixa setmana, els mitjans de comunicació recolliren els resultats d'unes altres sis accions de caire similar, practicades per grups d'estudiants, principalment universitaris.

Com a exemple prendrem la fotografia següent, amb protecció de l'alteració electrònica, que obria l'edició de "La France". Al centre i rient, trobem el jove que marxà de la reunió enregistrada en vídeo, on es planificà la primera culada. Confiem almenys que l'usuari aplicat el recordi.

Curiosament, el grup de la foto acabà a la gendarmeria, no pas per l'acció que havien planejat dur a terme -una orinada col·lectiva des del capdamunt de la Torre Eiffel-, sinó pel fet accidental que a un component nerviós li caigués una bandera espanyola, de dalt a baix de l'emblemàtic edifici, mentre feia pipí.

La tradicional escassetat de notícies polítiques durant l'estiu, afavoria el tracte extens i preeminent que els mitjans de comunicació dispensaven a uns fets que, en una altra època de l'any, haurien estat considerats com a simples anècdotes o curiositats, a tot estirar.

És interessant assenyalar, en aquest context, que la classe política espanyola s'abstingué en general de fer valoracions sobre els episodis que s'esdevenien un darrere l'altre i que ocupaven una part cada cop més important de l'espectre informatiu.

Era tal la prudència -o la desorientació- a l'hora de condemnar o aplaudir el que passava, que Smith i l'Escola de Brussel·les han encunyat el terme "noquejament culista" per referir-se a aquest "deixar fora de joc" l'adversari, clau -segons els investigadors- de l'èxit ridiculista.

Una nota de premsa de la secta ultranacionalista "Dios es español", que donava ple suport als fets de París, posa en evidència com anaven d'errats alguns sectors.

Tot aquest conjunt d'accions, i la de Londres especialment, tingueren un gran impacte en el desenvolupament de l'activitat ridiculista durant el període estival. A diferència de la majoria de lluites polítiques, la nova forma de lluita independentista va saber trobar vies d'expressió fins i tot durant les vacances.

Probablement això entronca amb l'experiència adquirida per una bona part de la població catalana -i comentada anteriorment- d'utilitzar el turisme per a divulgar la qüestió nacional.

Per fer-nos una idea del grau de lliurament a la lluita de molts turistes catalans aquell estiu gloriós del 2000, n'hi ha prou amb donar un cop d'ull a les diferents queixes que per via diplomàtica alguns estats europeus expressaren al govern espanyol. Còpia d'aquests documents, amablement cedits per Espanya, poden consultar-se actualment a l'Arxiu Nacional de Catalunya.

L'origen de les protestes governamentals era ben divers i avui sabem que les ridiculades eren protagonitzades per grups més aviat reduïts, però d'un activisme desenfrenat, decidits fins i tot a sacrificar les pròpies vacances per la causa catalana.

El govern alemany mostrà el seu enuig per l'augment de grups de "turistes espanyols" que, després d'ingerir importants quantitats de cervesa, abandonaven els establiments sense pagar, tot cridant "*Viva Espana*". La mateixa psicosi creada per la premsa germànica portà, a finals d'agost d'aquell any, a un fet discriminatori que indignà algunes organitzacions pro drets humans: els ciutadans amb aspecte del sud d'Europa havien de pagar l'import de la consumició abans que fos servida.

En termes de gran contundència es manifestà el govern italià en un fax intern que no tingué, però, transcendència pública:

Volem fer constar, una vegada més, la indignació pels esdeveniments que durant tot l'estiu es repeteixen diàriament a les nostres places turístiques, per culpa de súbdits espanyols. El seu govern coneix de sobres, pels mitjans de comunicació, a què ens referim. Visites a conjunts històrics que són requerides cada dia per milers de turistes de tot el món, com el Duomo de Firenze, són entorpidides pel ciutadà espanyol de torn que simula un desmai en el lloc més inoportú i de més difícil accés per als serveis mèdics (...). Per tot això sol·licitem una intervenció immediata per part de les seves autoritats, sense la qual ens reservem el dret a emprendre les mesures oportunes, acompanyades d'una denúncia pública de caràcter internacional.

Pressions d'aquesta índole portaren el Govern espanyol a posar-se en estat d'alerta respecte al moviment culista i a iniciar consultes jurídiques sobre la possibilitat d'instruir accions legals contra els ciutadans que hi participaven, cosa que era realment desaconsellable ja que la majoria de casos es tractaven eren simples accidents o delictes menors.

¿Com l'Estat podia jutjar una família per haver rentat la roba en el lloc destinat als plats en diversos càmpings europeus, per més que se sospités que podia estar confabulada amb altres quaranta famílies més, denunciades per idèntica infracció?

Davant la dificultat, almenys de moment, d'actuar per una via repressiva, el govern espanyol optà per la prevenció, amb l'objectiu més que evident d'aconterar els socis europeus. Aleshores va néixer una improvisada campanya publicitària, que abastà diferents mitjans de comunicació espanyols i europeus, sota l'eslògan "*Fuera de casa, pórtate bien*". Especialment desafortunat fou l'espot televisiu.

Aquesta campanya, una autèntic malversament de fons públics, acabà sent retirada pels propis promotors en adonar-se del seu efecte contraproduent. I és que en l'àmbit europeu no feia més que divulgar el ridiculisme; en l'espanyol creava rebuig per part de ciutadans que sempre havien tingut un comportament adequat, en tant que turistes; i en el català els anuncis esdevenien una prova indiscutible que el culisme començava a donar fruits.

Paral·lelament, al nostre país, mentre els partidaris del moviment per la ridiculització estaven immersos en tasques de recerca, d'organització i d'execució d'activitats, els seus detractors –en canvi- es limitaven a omplir els espais mediàtics amb opinions crítiques dels històrics successos.

Els que abans criticaven el culisme justament perquè es quedaven les paraules, ara des de les paraules el tornaven a criticar perquè era excessivament activista.

Anselm Molinero, contertulià professional, expressà aquest estat d'opinió en un d'aquells espais radiofònics de l'època on tots els convidats, després de reconèixer que no sabien de què anava l'assumpte, es barallaven per parlar:

Fan, fan i fan... Però no expliquen per què ho fan. No hem vist ni un trist comunicat assumint les ridiculades i emmarcant-les en un context o objectius polítics. Quatre ratlles, ni que sigui... Reivindiquen les accions amb el cul, mai millor dit!

Amb el cinisme que el caracteritzava, Toret tornà a provocar el cos a cos amb el ridiculisme a través d'un article a la revista "Barrinada", vehicle d'expressió dels intel·lectuals benpensants de l'època. Entre d'altres crítiques, Toret es preguntava:

Quin tipus d'estat obtindríem si una lluita d'aquesta mena triomfés? Qualque ridiculista hi ha pensat? Un estat de pallasos? -Amb perdó d'aquests amables professionals- ¿Haurien d'anar es nostros fills amb un nas vermell de plàstic, un cucurutxo a es cap i un somriure perpetu a sa cara? Volen convertir es nostros país en un circ? Quin espectacle volem donar a es món? Què volen, que se'ns conegui com CataCULnya?

Ningú no tancà els interrogants de Toret, tot i que hauria estat fàcil preguntar-li si era realment més seriós alliberar un país a cops de puny i puntades de peu. Lamentablement, s'ha de reconèixer que el pobre Toret sempre pixà fora de test.

Apartat 7. El ridiculisme aposta per l'acció

Mentre els analistes polítics, professionals i *amateurs*, opinaven apassionadament sobre el ridiculisme allà on fos -fins i tot als forns de pa-, els voluntaris d'aquest moviment anaven, allò que en podríem dir, per feina.

I és que, en veritat, l'organització d'algunes ridiculades era altament laboriosa i requeria uns nivells de dedicació que Déu n'hi do. No és estrany que tanta feina deixés aquests homes i dones amb poca esma per a posar-se a discutir.

Sense allunyar-nos encara de l'àmbit del turisme és interessant ressenyar dues activitats més, que produïren força impacte.

Una fou l'operació anomenada entre els culistes "Caravana per la independència", però que públicament fou donada a conèixer sota l'eslògan "*Pongamos una pica en Flandes*". L'organització de l'acció va anar a càrrec dels mateixos protagonistes de la gesta britànica, amb Bonet al capdavant.

Així, a principis d'agost una caravana de cotxes i motocicletes -també més contaminants i sorolloses que les actuals- partia de la ciutat de València amb destinació Brussel·les. A mesura que passava per capitals catalanes, s'hi anaven afegint vehicles. A Perpinyà es comptabilitzaren més de seixanta cotxes i una vintena de motos.

Tal com mostren les imatges següents, els vehicles lluien tota mena de distintius espanyols, com les exagerades "E" que cobrien quasi per complet el vidre posterior de l'automòbil. Sobre el sostre, els cotxes traginaven un rètol on podia llegir-se l'eslògan de la campanya -referit a Flandes- o d'altres desbordants de patriotisme espanyol, com ara "*Espana de mis amores*". El toc de color anava a càrrec de les banderetes, espanyoles evidentment, que tots els automòbils duïen al davant, com si de cotxes oficials es tractés.

La matrícula amb la M de Madrid, que veieu en pantalla, correspon a un cotxe llogat expressament per a l'ocasió per l'individu que ara ensenya el cul i que, com es pot apreciar, anava vestit de torero.

L'objectiu de la caravana, fàcil d'endevinar, era captar l'atenció dels europeus en un gest clarament ridiculista, basat en la suposada reivindicació de la pertinença del territori flamenc a l'imperi espanyol.

Per a l'usuari que no hagi superat la UI 4 "L'Espanya Imperial, tela marinera", li recordarem que Carles V heretà de la seva àvia, Maria de Borgonya, uns extensos terrenys als Països Baixos, que donaven per a diversos milers d'urbanitzacions. Aquest senyor era rei -un ofici sortosament en extinció i consistent a acaparar antidemocràticament el màxim de poder- al mateix temps de diferents corones, com ara la castellana amb annexos americans, l'aragonesa amb annexos italians, etc. Els seus successors van acabar perdent part d'aquest patrimoni, empetitiren els

dominis de l'Imperi espanyol. Així, les places de Flandes les perderen, malgrat tot l'or d'Amèrica invertit, pocs anys abans de l'ocupació militar de Catalunya.

Els nostres protagonistes, coneixedors d'història i molts d'ells llicenciats, sembla que volien posar en evidència la contradicció que els catalans haguéssim de suportar la fal·lera imperial espanyola i els flamencs no. A més, la tria de Brussel·les d'entre tot el territori flamenc, no era gens casual.

Brussel·les, a part de seu del Govern de la Unió Europea, era una ciutat polvorí pel fet que essent de majoria francòfona es trobava dins del flamant Estat flamenc, acabat d'estrenar justament aquell any, després de la divisió de l'antiga Bèlgica. Prou embolic tenien ja a l'ex-Bèlgica, amb els flamencs, els valons i la minoria alemanya, com perquè a més un grup de pertorbats hi anés a reivindicar la sobirania espanyola.

Se sap que els governs de Flandes i Valònia demanaren explicacions urgents a les autoritats espanyoles. Després, també feren el mateix l'Estat francès i l'holandès.

Tot i així, la caravana creuà mitja Europa sense gaire pena ni glòria i fortament vigilada per dispositius policials. Són remarcables els petits incidents que es registraren en diverses localitats, travessades a altes hores de la matinada. L'estridència dels clàxons i la música oficial que presidia la caravana -un tema popular espanyol de l'època anomenat "Porompompom"- molestà alguns ciutadans que es mostraren poc comprensius i gens acollidors al pas dels nostres lluitadors.

La nota positiva vingué en allò que podríem qualificar de primer precedent de la reacció que el culisme pretenia provocar en l'Estat espanyol. Així, José Ballester, diputat i líder del PEE - Partido de la Espana Entera- efectuà unes declaracions en roda de premsa, que pel caràcter històric no traduïm, sinó que subtitulem:

...el paperina aquell que va sortir l'altre dia per televisió parlant de Carles V i reivindicant l'espanyolitat de Flandes, i de Nàpols, i de Sicília, i de mitja Àustria i jo què sé més... no era un veritable patriota. Se li escapava el riure per sota el nas, que jo ho vaig veure. Tot plegat és una maniobra separatista que fa mesos que es cou a València i Barcelona... No ens hem de deixar impressionar, en realitat tots aquests païos no són espanyols... i ara!

Aquesta darrera frase fou molt celebrada entre els independentistes que veien com riure començava a posar nerviosos els espanyolistes i esdevenia una autèntica arma d'alliberament nacional. Amb motiu de l'Onze de Setembre aparegueren samarretes amb la inscripció "Espanyol? I ara!".

Una altra acció culista, que es dugué a terme aquell estiu, i que il·lustra la laboriositat i la complexitat de la tasca desenvolupada pels voluntaris del ridiculisme, tingué també per objecte el turisme, però aquesta vegada en sentit invers. És a dir, no es tractava de viatjar a l'exterior, sinó d'aprofitar per a la noble causa els turistes que ens visitaven.

Aquells anys, amb les olimpíades relativament recents, Barcelona era força freqüentada per curiosos d'arreu del món. Es tractava fonamentalment d'un turisme àvid de manifestacions culturals, devorador de museus, amant de l'art i l'urbanisme.

Més o menys, l'altra cara del turista de platja que, torrant-se estès sobre la tovallola, no aixecaria el cul ni per encaixar la mà al mateix Dalí ressuscitat.

El turista que venia a Barcelona, en general, anava carregat de càmeres de vídeo, de màquines de fotos i de guies de tota mena. Passejant per la ciutat no era difícil veure un d'aquells turistes aproximant-se a un vianant barceloní de tota la vida i endinyar-li -amb tota educació- una pregunta de l'estil:

-Perdó, senyor. Em pot confirmar si aquest edifici és de Bohigas?

A la qual cosa, el barceloní solia respondre amb un somriure cortès i una mentida com ara: "Ho sento, no sóc d'aquí", tot encongint les espatlles.

Realment, el nivell d'informació d'aquests turistes era envejable i la disposició a badar infinitament major que la de molts catalans que tenien el temps més que just per anar de casa a la feina i viceversa.

Aquesta ànsia per conèixer, del turista cultural, fou també aprofitada pels ridiculistes. A mitjan agost aparegué una guia turística, que era venuda al carrer per voluntaris culistes. Per poc més de tres euros actuals, el visitant curiós podia adquirir una guia titulada *Barcelona oCULTa: el que no surt a les guies*. Només en anglès, se'n vengueren més de cinc mil exemplars.

Deu dies després, el govern espanyol ordenà a les autoritats autònomes catalanes que perseguissin la venda d'aquestes guies. Pel que es veu, diverses ambaixades havien expressat les seves queixes pel malestar que despertava en els turistes la informació aportada per les guies.

Un reportatge televisiu mostrava el poc entusiasme amb què alguns visitants acollien la guia culista. En la part inferior de la pantalla teniu subtítolades la traducció de les seves declaracions.

Klaus von Pikantt, turista alemany: "Un merda. És indignant... Vaig comprar la guia per conèixer millor els espanyols i ho he aconseguit! Quina cara tan dura... Miri, vaig llegir allò del refresc típic, no t'estiguis de prendre'l i tal... doncs li vaig dir a un cambrer 'posa'm un *malparit comtu'* i el carallot va intentar agredir-me. No rigui, no té gràcia...".

Olga Molotova, turista russa: "Al principi no sabíem què passava, la gent reaccionava estranyament. Però ahir, la meva família i jo vam descobrir amb tristesa que el vocabulari de les últimes pàgines era ple d'incorreccions. Havíem estat dient 'pí', pensant que significava sí, i 'porc', per no. Mare meva, el meu marit fa una setmana que dóna les gràcies amb la frase 'toca'm els ous'. Quina vergonya!".

Akira Tanoka, turista japonès: "Aquesta guia m'ha fet perdre el temps amb beneiteries. Vaig estar buscant el castell encantat que constantment apareix i desapareix. Pàgina dotze. Després de dos dies ininterromputs de recerca, he trobat un rètol en el seu emplaçament que deia 'Fes-te fotre, el castell ha desaparegut'. De ràbia, he partit el rètol d'un cop de taekwondo. No hauria obrat igual vostè?"

En el mateix reportatge es recollien imatges d'una càrrega policíaca contra un grup de turistes que creien que els mossos d'esquadra -policia de l'autoritat autonòmica- els vetava l'entrada a un amfiteatre romà. Segons la guia, l'amfiteatre es trobava sota mateix de la plaça Sant Jaume i s'hi accedia a través del Palau de la Generalitat. El llibre ja advertia del caràcter reservat de les restes arqueològiques i oferia la contrasenya que calia dir al policia per poder passar: "Seràs cabronàs!"

Però no tot eren desgràcies al voltant de "Barcelona oCULta". Una coneguda casa de barrets de baix les Rambles va fer el seu agost, mai millor dit, arran d'una informació de la guia. Desenes de turistes, japonesos en la majoria, hi acudien diàriament amb el llibre entre les mans. Mimà, un transvestit de l'època, recorda l'anècdota:

Venien molts xinets cada dia, i tots trucaven el timbre i preguntaven "Gaudí?". La mestressa, que era molt catalana ella, estava contenta perquè veia que els estrangers aprenien català; i català correcte, no com nosaltres que dèiem *disfrutar*... Doncs bé, els empenyia cap a dins i ens ho muntàvem de primera. Un dia vam tenir al pis més de setanta clients! La majoria marxaven contents i ens feien fotos i tot! Però també n'hi havia de poc agraïts, que acostumaven a ser els que portaven nens. Gràcies a un d'aquests ens vam assabentar que la guia explicava que en aquell pis havia viscut Antoni Gaudí i que s'hi conservaven plànols i no sé quantes coses més. Tot mentida podrida.

Apartat 8. Factors que permeteren el desenvolupament de la nova lluita

L'agost es va acabar, però el ridiculisme continuà, i amb una força creixent. De la mateixa manera que en el seu naixement assenyalàrem el desconcert i la incomprensió que creà la nova estratègia en l'adversari com una clau d'èxit, analitzarem ara alguns factors que permeteren el seu creixement generalitzat.

Si bé no es pot definir la ridiculització com un moviment polític fortament estructurat, sí podem parlar ja en aquells moments d'uns certs nivells d'organització, basats en la participació popular oberta, de base territorial.

A principis de setembre, amb els bons resultats obtinguts mitjançant les campanyes turístiques, hi ha constància de l'existència d'una seixantena d'assemblees locals i comarcals que aplegaven els militants culistes de cada zona.

A més a més d'inCULcar -transmetre i expandir el missatge culista-, aquestes assemblees possibilitaven l'aparició de noves idees d'acció que es debatien, es planificaven, es duïen a la pràctica i, posteriorment, se'n valoraven els resultats.

Si bé la participació organitzativa era força reduïda, l'activitat pràctica es nodria de molts simpatitzants que col·laboraven amb les ridiculades, buscant simplement passar una bona estona. És de justícia reconèixer que no tots els voluntaris ridiculistes tenien clar l'objectiu dels actes reivindicatius. Com aquell quiosquer de les Rambles, molts s'hi afegien únicament per divertiment. Sense dubte, aquest és un dels primers factors d'èxit del ridiculisme, tal com oportunament assenyalava el sociòleg mexicà Alfonso Domingo Pitorro en l'obra *Los del culo al aire*.

La manca d'una direcció formal o d'uns líders públics, constitueix el segon factor d'èxit, segons han coincidit a remarcar tots els investigadors del procés d'emancipació català. Ben al contrari del que els moviments de transformació social havien postulat al segle passat, el ridiculisme ha mostrat com es poden fer lluites d'alliberament sense un nucli dirigent o d'avantguarda.

Encara més, si haguessin existit aquests líders, el moviment de la Doble Ce no hauria arribat ni a l'adolescència. Hi ha proves documentals, avalades per testimoniatges personals, que les forces d'ocupació espanyoles tenien ordres d'arrestar tots els dirigents culistes que intervinguessin en mítings, amb motiu de la commemoració de l'Onze de Setembre.

Es tractava d'una resposta repressiva que havia de liquidar d'arrel -engarjant els ideòlegs- tota aquesta estranya forma d'intervenció política. La mesura sembla que gaudia del vist-i-plau dels partits representats en el Parlament autonòmic, que veïen el culisme com un competidor que podia marcar gols amb unes normes de joc fins a aleshores desconegudes. Una mena de competència deslleial.

Casimir Juventany, secretari general del SiS (Som i Serem), partit majoritari de l'autonomisme principatí, féu unes declaracions a la televisió, on trencava l'ambigüitat del regionalisme català

respecte al ridiculisme i que per alguns va ser l'ullet a l'autoritat d'ocupació per engegar el pla repressiu:

Al principi ens podien haver fet gràcia aquesta gent, una mica estrofolària... Però ara no. Hem de ser fermes. Si volen fer política: que donin la cara -no el cul- i que participin en les eleccions democràtiques. Com ho fem els altres. Si no, que pleguin! I si no pleguen els hem de fer plegar, perquè si continuem així vindran els de Madrid i ens faran a tots una cara nova! I amb raó!

L'operació policial, amb el nom secret de "CULatazo" (cop de culata), no donà resultat pel simple fet que els dirigents no aparegueren públicament. I no per precaució o per no sé què, sinó simplement perquè no existien.

La gràcia del ridiculisme és que sense representants, coordinadors o d'altres eufemismes usats en política per designar els manaires, el moviment tenia una gran vitalitat i desplegava una tasca política enorme. En el mateix Onze de Setembre, milers de culs airejats desfilaren pels carrers, fent que les manifestacions independentistes fossin recollides per la majoria de mitjans de comunicació del món, si més no en l'apartat de curiositats. No és estrany que la convocatòria independentista d'aquell Onze fos l'antiga consigna "Espanya ens fa anar de cul".

El tercer factor que afavorí l'expansió de l'estratègia culista rau en l'atomització organitzativa de caràcter geogràfic, a què ens referíem abans. La multitud de petites assemblees conegudes pel castellanisme de *grupúsculs* –la nostra llengua estava molt contaminada aleshores-, va possibilitar el descobriment de centenars d'actuacions diferents, d'iniciatives locals no solament innovadores o originals, sinó a més fortament arrelades al medi i adequades a les condicions de cada zona. Algunes, les més significatives, seran comentades en apartats posteriors.

L'existència d'àmbits organitzatius de coordinació, com ara comitès regionals -i no diguem una direcció nacional-, hauria castrat moltes d'aquestes iniciatives en busca de propostes unificadores, homogeneïtzadores i suposadament vàlides arreu. Una direcció segur que hauria creat campanyes generals de forçada posada en marxa en tots els pobles, encara que no s'adiguessin gens amb la seva realitat.

De fet, aquesta autonomia organitzativa extrema permetia la concreció de la lluita ridiculista a les característiques reals de cada barri o poble, cosa que garantia en gran mesura el bon resultat de les accions.

Realment els diferents grupúsculs no estaven coordinats entre ells? No existia ni tan sols un trist butlletí que informés de les tasques desenvolupades per les diferents assemblees? Es preguntarà l'usuari perspicaç o el ciutadà d'una nació encara ocupada.

Doncs no. No calia. La resposta la trobareu en el fragment del vídeo: "Ridiculització, la via catalana d'alliberament nacional", en el qual l'historiador Josep-Lluís Palau en persona ofereix una explicació que pot servir molt bé com a resum del que s'ha dit fins ara. A veure si prestem atenció:

Els culistes tenien un objectiu: la independència; tenien una estratègia nova: la ridiculització de l'estat ocupant fins que aquest concedís l'objectiu proposat; i tenien una tàctica: l'activisme permanent dels grupúsculs.

Però compartir objectiu, estratègia i tàctica no era prou per donar la cohesió suficient que requeria el moviment. Un altre element d'efecte cohesionador i que permeté actuacions d'àmbit general o nacional més o menys coordinades, fou el paper dels mateixos mitjans de comunicació. El ressò que televisions, ràdios o premsa feren de l'activisme ridiculista -sovint pel seu caràcter insòlit o curiós- serví com a vehicle d'informació que arribava a tothom i com a instrument d'avaluació del resultat de les pròpies actuacions: una bona ridiculada era aquella que arribava a l'enemic a través dels seus propis informadors.

Apartat 9. Una tardor calenta

La tardor del 2000 significà l'explosió de l'activisme ridiculista, en abandonar l'àmbit turístic, preferentment usat fins aleshores, i diversificar el tipus d'actuacions.

En aquest apartat, comentarem com els mitjans de comunicació de l'època recolliren diferents ridiculades que hem seleccionat, entre centenars, amb el propòsit d'il·lustrar la riquesa i l'heterogeneïtat de la nova forma de lluita independentista.

Així, pel 12 d'Octubre -una festa espanyola en la qual se celebrava la hispanitat i altres valors poc democràtics- el moviment de la Doble Ce convocà manifestacions a les principals capitals catalanes, sota la consigna "*Espana, imperio de narices*".

Els manifestants, en un ambient clarament festiu, exhibien nassos de plàstic -vistos per davant- i culs naturals o sintètics -vistos pel darrere. Les agències internacionals de notícies recolliren el fet estrambòtic, però posant per primera vegada al descobert l'autèntic fons de la reivindicació. El corresponsal de "PP News" deia:

No es deixin enredar, no és el que sembla. Aquesta gent, sota l'aparença de nacionalistes espanyols radicals, en realitat estan participant en una activitat anti-espanyola. Com ho senten. Tots ells són catalans -habitants d'una àrea que pren com a capital Barcelona- que pretenen posar a prova el sentit del ridícul de l'Estat espanyol perquè aquest els concedeixi la independència. Una nova i estranya forma de segregació nacional que, sincerament, no acabo d'entendre i que dubto molt que pugui arribar mai a donar resultats.

En aquell mateix mes d'octubre, aparegué al mercat un disc compacte amb unes castanyoles en forma de testicles a la portada i unes lletres grans que deien: "*Contribución catalana a la música nacional española*". Més avall es podia llegir també: "*Superación definitiva del conflicto lingüístico catalán*".

L'import reduït del CD, contribuí sens dubte a augmentar-ne les vendes. Per increïble i absurd que sembli, en aquella època la gent comprava coses inútils, mentre fossin barates. Hi havia fins i tot establiments dedicats exclusivament a la venda d'aquests objectes, tot a cent pessetes, la meitat d'un euro actual.

El ressò que el disc obtingué en els mitjans de comunicació li atorgà gratuïtament una campanya publicitària que mai haurien pogut dissenyar els seus promotors. Els primers en parlar-ne foren la cadena espanyola de televisió privada Tele Doy:

Vet aquí una nova gracieta de l'autoanomenat moviment per a la ridiculització. En aquesta ocasió es tracta d'un compacte que ha aparegut aquests dies al mercat. Presentant-se enganyosament com una antologia de la música espanyola que es fa a Catalunya, no conté més que coses com les que a continuació sentiran:

-Huuuuuuarrrrc! Arrrc! Ehhhhrrrrrrrrrrrrrr... errc!

Ho han sentit bé: eructes. Quatre minuts i mig ininterromputs de nauseabunds i fastigosos rots. Ja poden vostès fer-se una idea de per on va el tema següent que es diu *Instrumentos de viento*.

Un cop escoltat el compacte -els escassos, però alhora eterns tretze minuts- es podia comprendre el seu baix cost econòmic. Al concert d'eructes el seguia un de ventositats; a continuació, un de sons preparatoris a l'escopinada i finalment -el sùmmum de la repugnància- un esclat de vòmits. Tot plegat, extremament repulsiu.

Malgrat això, hi hagué qui trobà elements de valor a la simfonia. El cèlebre músic anglès Fred Winter, que acabava d'arribar a Madrid per a fer una petita gira, declarà:

Aquest CD pot despertar interès internacional per la música espanyola. Conté algunes sonoritats interessants i sobretot revoluciona la música popular en obrir-la a instruments universals, que més o menys tothom sap tocar. Aquest disc, democratitza la música... fa que tots ens sentim músics. Sabent tocar quatre instruments, ja es poden fer cosetes!

Les paraules de Winter van ser una galleda d'aigua freda en els sectors influents de la cultura espanyola. Les pressions desencadenades pel que digué, li costaren més d'un insult i la cancel·lació dels tres concerts que havia de fer a Espanya.

Avui se sap que Winter actuà per solidaritat amb la causa catalana -de la mateixa manera que anys abans ho havia fet amb la irlandesa- i que en realitat pensava que el compacte era la cosa més abominable que mai s'havia gravat. Com tothom.

Tot i que els partits espanyols no volien obrir cap polèmica entorn a les culades, perquè entenien que això feia el joc al ridiculisme, el Partido de la Espana Entera (PEE) intentà portar una proposta al Parlament en la que instava la cambra a retirar el compacte del mercat.

El text, "Vergüenza", fou publicat íntegrament a "Puerta del Sol" en un exemplar on des de l'editorial del rotatiu es recordava als catalans, en to amenaçant, que "*quien rie último rie mejor*".

El CD no fou, però, retirat del mercat i, un cop passat el rebombori, les vendes baixaren en picat. De fet, el grupúscul que el fabricava hagué d'empassar-se set-centes còpies quan el producte perdé l'interès comercial dels distribuïdors.

Com a dada curiosa, hi ha constància que durant mesos el CD fou utilitzat en discoteques europees, i també espanyoles, com a mad-mix. El mad-mix era una moda de l'època que consistia en barrejar melodies dolentes per obtenir sons encara pitjors.

L'àmbit esportiu també es mostrà molt adient per a les accions culistes. Si ja des d'un primer moment aparegueren culs en suport a la causa independentista entre el públic dels encontres esportius, ben aviat començaren a córrer individus que es llençaven a la gespa en pilota picada.

Aquesta pràctica, coneguda amb l'anglicisme de *streaking*, fou profusament utilitzada com a forma de protesta als anys 70, en plena efervescència del moviment *hippy*. A finals de segle, però, en la lògica del ridiculisme, l'*streaking* era simplement considerat com a culisme radical.

Fou justament en el món de l'esport on per primer cop algú assumí públicament la condició ridiculista. En una competició, celebrada aquell mateix mes a Alemanya, Joan Macarulla guanyà la medalla d'or dels cent metres esquena, categoria masculina. Un cop al pòdium, Macarulla donà quelcom més que la cara per la nostra llibertat. Avui, Director General de Promoció de l'Esport, ens recorda la gesta:

En aquella època, jo era molt jovenet i molt idealista. Formava part del grupúsCUL del Segrià i vaig jurar als meus companys que si quedava primer, al pòdium m'abaixaria el banyador. Anys abans, els esportistes del "Black power" havien fet una cosa semblant, però més refinada, alçant el puny.

Hi havia un austríac, un tal Walheim, que feia molt millor marca que jo. Per tant, sabia que guanyar era un somni. Però vés per on, el dia de la competició el tal Walheim va tenir unes indisposicions i jo vaig quedar primer. No és que em vulgui treure mèrit a mi mateix, ja se sap que sempre guanya el millor... Però diguem que vaig tenir una xamba de campionat.

Així és que vaig complir la promesa: quan em van donar la medalla, vaig fer mitja volta i els vaig ensenyar l'anatomia foradada. Les imatges van fer la volta al món i vaig haver d'explicar a diversos periodistes que això ho feia perquè m'obligaven a competir en l'equip espanyol, essent jo més català que una barretina. De fet, ja ningú m'obligà més a formar part de l'equip espanyol. La cosa va estroncar per complet la meva carrera esportiva.

Però no me'n penedeixo. Si no ho hagués fet, tampoc crec que hagués arribat més amunt i ara ningú no se'n recordaria de mi. Havent-ho fet, mira: surto en uns quants llibres d'història i puc viure de l'esport. No sé com vols que t'ho digui...

Aquests fets passaven en els mateixos dies en què el culisme utilitzava per primera vegada, i no pas última, la xarxa Internet per als seus propòsits. Internet era una rudimentària i limitada xarxa informàtica que connectava escassament un centenar de milions de persones.

En les pantalles dels ordinadors, podia llegir-se un manifest, que sota el nom *Allí que vamos o We go but now* -segons la versió idiomàtica que es triés- advertia els ciutadans americans de la imminent "reconquesta" del continent, per part dels espanyols. En l'escrit, força llarg i ple de mala bava, s'insistia una i altra vegada en la idea que els espanyols havien descobert Amèrica i que Amèrica, doncs, no existiria sense ells. Al mateix temps admetien alguns errors -qualificats de tècnics- comesos durant la colonització, i s'assegurava que no tornarien a passar en aquesta propera segona oportunitat.

Preguntat el president del govern espanyol sobre l'origen d'aquest text amenaçador, contestà amb un contundent: *"Pero hombre de Dios, ¿no ve que esto es ridículo?"*. Certament que n'era.

Apartat 10. Novembre, l'espectacularitat

Si l'octubre havia significat la instauració d'una tardor calenta on el ridiculisme actuava en diferents àmbits i era assumit públicament per persones amb noms i cognoms, com el cas de Macarulla, el novembre significà el mes de l'espectacularitat ridiculista.

A continuació us oferim unes imatges preses per un vídeo afeccionat de l'època. Us advertim que el contingut exposat pot ferir la vostra sensibilitat, si en teniu. Podeu prémer la tecla de plegament d'exemple, si la vostra consciència us ho demana. Si no ho feu, després no us queixeu. Aquí les teniu:

La trentena de persones que veieu, joves la majoria, celebraven d'una forma un xic particular la "festa de la castanya". I diem particular no pas pel caràcter privat o reservat de l'esdeveniment. Com podeu veure l'acció es desenvolupa en un escenari molt cèntric: enmig de la Plana de l'Om, a Manresa.

Els actes sexuals dels joves -les *castanyes*- foren tolerades per les autoritats que no reprimiren l'acció, per evitar concedir-li encara més propaganda.

El comandant en cap de les forces d'ocupació espanyoles, que es mirava l'esdeveniment amb tot detall, comentà a les càmeres de la televisió autonòmica:

- "No tenim ordres de dissoldre'ls. Serien les nostres castanyes contra les d'ells; i guanyaríem nosaltres segur. A més, no fan pas mal a ningú, més val fer l'amor que no la guerra! Ens limitem a acordonar la zona per evitar l'accés als infants; i simplement observem... Òndia, aquella titi d'allà ja va per la tercera castanya! I mira que porta un pentinat horrible! "

Els mitjans de comunicació recolliren extensament l'orgia popular, que durà quasi cinc hores, durant les quals la individual a què feia referència l'agent no parà de cardar. La premsa espanyola subratllà el fet que l'equip sencer de la televisió autonòmica s'acabés afegint a la festa.

L'escomesa fou tal que la mateixa direcció de l'ens televisiu hagué de fer una nota pública on aclaria el caràcter estrictament personal de la conducta dels seus reporters, un cop finides les responsabilitats professionals. A més, lamentava el robatori, entre quiqui i quiqui, d'una part de l'equip de la unitat mòbil i feia una crida als ridiculistes a reposar-lo.

Malgrat l'èxit de la "Castanyada popular", pel ressò obtingut en l'àmbit mediàtic, també es produïren reaccions de crítica, fins i tot entre sectors simpatitzants del moviment per la ridiculització. Mossèn Pallars, escrivia a la revista comarcal "Ora et labora":

... això no és lluitar per la independència. Això són quatre degenerats que amb un "aquí val tot" aprofiten per llençar-se a pecar desesperadament. Busquen el seu plaer personal,

no la nostra llibertat col·lectiva. De veritat es pensen que Espanya ens donarà la independència comportant-nos com a animals? Això no és ridiculisme, això és simplement ridícul. Una cosa de bojos, vaja.

El que sí que es féu passar per boig, poc dies després, va ser Domènec Sanchís. L'home, enfilat dalt del Miquelet, el campanar de la Catedral de València, amenaçà repetidament de precipitar-se des dels més de cinquanta metres d'alçada del conegut edifici, al crit "Que salte, que salte!".

Ni el megàfon de l'alcalde de la ciutat, ni la germanor allí congregada -molts d'ells per la morbositat de presenciar una mort en viu- no impediren que Sanchís saltés, tres hores més tard, just quan els periodistes havien desplegat tots els seus estris.

Però el suposat suïcida no caigué sobre els matalassos dels bombers. Tal com mostra la fotografia -reproduïda l'endemà en tots els diaris-, Sanchís quedà penjat amb una corda de *ponting*, un estúpid esport de risc molt de moda en aquells anys.

Testimonis presencials comenten que en aquells moments de sorpresa, els allí reunits optaren per tres opcions d'exclamació: Ooooooh! -com a decepció-; Bahhh! -com a menyspreu-; i In-de-pen-dèn-ci-a! -com a suport. És lamentable que ningú no aplaudís o manifestés la seva alegria en veure finalment estalviada una mort tan cretina.

Els crits d'independència provenien dels companys del grupúsCUL de Sanchís. En sentir-los, el fals suïcida s'encarà a la paret del campanar i s'arrià pantalons i calçotets.

Un altre exemple, el tenim el diumenge següent, a Girona, on el ridiculisme mostrava al món que estava disposat a utilitzar tots els recursos a l'abast per tal d'aconseguir els seus objectius. Sota l'eslògan "La llibertat comença a casa", els voluntaris culistes impulsaren una campanya amb la finalitat d'alliberar tots els animals domèstics "empresonats a les nostres llars", segons resava el manifest avui exposat al Museu d'Història de Catalunya.

L'acte d'alliberament, que tingué lloc precisament a la plaça de la Independència, tingué una àmplia resposta popular i gaudí d'una excel·lent cobertura dels mitjans de comunicació inernacionals, especialment dels francesos.

Joana Rovira, ridiculista convençuda, reviu per a nosaltres aquella jornada:

L'acte com a tal va anar molt bé. Recordo que la televisió francesa, que agafàvem a casa, digué que els catalans alliberàvem els animals per deixar en ridícul els espanyols, tan amics de maltractar-los. Ho deien sobre imatges de curses de braus.

Ara bé, en la cosa personal, l'acció tingué un alt cost emocional. Jo per exemple vaig donar la llibertat al Picat, un gos de raça, i a dos periquitos. El Picat va saber arribar a casa al cap de tres dies, però els ocells moriren, pràcticament als meus morros, devorats pel gat de la veïna.

Aquesta, tal com veurem més endavant, no seria pas la darrera vegada que el ridiculisme implicaria els animals en la seva lluita. A ells també, pobres bestioles, els devem la nostra llibertat com a poble.

Però per animalades les del grupúsCUL de Sants. Aquest nucli, que es mostrà molt actiu durant tot el procés d'emancipació nacional, inicià un tipus d'acció que s'anava repetint cada quinze dies i que per les seves característiques atreïa granment l'atenció dels mitjans de comunicació i feia del ridiculisme notícia permanent.

La primera d'aquest seguit d'accions tingué lloc a la neuràlgica estació de la Xarxa Catalana de Trens (XCT), en aquella època de RENFE, situada a l'esmentat barri barceloní.

Els fets anaren així: en una hora punta, i l'estació plena de gom a gom, un pistoler embogit dispara sobre diverses persones que automàticament es desplomen a l'andana. Els usuaris abandonen l'estació enmig d'una desbandada de pànic.

Aprofitant el caos i dissimuladament, l'agressor i les víctimes -aparentment acabades de pelar-fugen també de l'escenari. Minuts després, policia, ambulàncies i periodistes arriben a la zona. Desenes de testimonis presencials donen fe del tiroteig i dels pobres desgraciats que han vist palmar. Hores més tard, la policia -amb suport del departament científic- reconeix no haver trobat ni rastre de l'assassí ni, més estrany encara, dels cadàvers.

Els que haurien d'estar morts, ho estan però de riure, tot seguint les notícies per ràdio i televisió. El de la pistola, de salva evidentment, ja planeja la propera acció.

El grupúsCUL de Sants actuà posteriorment a llocs molt diversos, sempre plens de gent: al parc d'atraccions del Tibidabo, a un popular hipermercat, a una sala de cinema, a un centre comercial, a una coneguda discoteca, a l'aeroport... No sempre les accions tingueren èxit. Per exemple a Port Aventura, la gent cregué que formaven part del *show* per als visitants i aplaudiren calorosament la representació.

Si bé és evident que els culistes de Sants s'ho passaven d'allò més bé amb aquests saraus, hauríem de preguntar-nos com s'ho prenia l'espectador, que s'hi veia accidentalment embolicat. Salvador Roig aporta la seva vivència:

Mira, jo era al zoològic amb la dona i els nens. Esperàvem que comencés l'espectacle dels dofins i de sobte vam sentir crits, corredisses i trets de pistola. No ens ho vam mirar gaire i vam fotre el camp corrents, com tothom. Ara, el poc que vaig veure, molt bé. Molt professional. Al paio que teníem a prop li sortia sang i tot, suposo que d'aquesta artificial o de pel·lícula. I n'hi va haver un que va caure a la piscina. Vaja, una bona representació, tu.

Quan érem al carrer, algú li va dir a la dona que tot plegat era cosa dels ridiculistes. I res, allí ens tens fins que va venir la bòfia, per col·laborar. Els vam enredar sense estar-nos de res. La meva filla gran els va dir que un portava una metralladora gegant. Que anessin amb compte!

(...) No, pels nanos no vaig patir gens. Ans al contrari: s'ho van passar d'allò més bé. Has de pensar que en aquella època, ells veien molta violència a la tele. Sobretot a l'espanyola. I a més, van comprendre que aquells senyors feien teatre per la nostra llibertat.

Realment, aquestes accions -per poca simpatia que avui ens puguin despertar- van tenir aleshores una gran efectivitat. L'Estat espanyol feia un ridícul intern i extern espantós davant d'aquests fets violents, que forçosament havia d'atendre -destinant recursos materials i humans-, però que mai no tenien el final que la policia hauria desitjat. Els informes de les investigacions -que poden consultar-se a l'Arxiu Nacional- quedaren sempre sense tancar, amb la frase: "Acció ridiculista atribuïda a l'Escamot Pim-pam-pum".

Àmbit d'interacció 2. Control de l'atenció. Marqueu amb el cursor la resposta correcta.

Què és el "noquejament culista"?

- una tècnica futbolística d'aturament de la pilota
- batre l'adversari amb una ventositat
- un factor clau de l'èxit ridiculista
- fer "noc-noc" amb l'anus

Amb quin nom fou coneguda públicament la "Caravana per la independència?"

- Espana de mis amores*
- Pongamos una pica en Flandes*
- Pongamos que hablo de Madrid*
- Bonanza*

Els factors d'èxit del moviment ridiculista foren:

- noquejament, divertiment, absència de líders i atomització organitzativa
- atomització organitzativa, absència de líders, divertiment i noquejament
- absència de líders, noquejament, atomització organitzativa i divertiment
- qualsevol de les anteriors, home

Qui escrigué la frase "Això no és ridiculisme. Això és simplement ridícul. Una cosa de bojos, vaja"?:

- Mossèn Saltarín
- Alfonso Domingo Pitorro
- Mossèn Pallars
- Fred Winter

Apartat 11. Desembre congelat

L'últim mes de l'any, paradoxalment el de l'entrada de l'hivern i l'arribada del fred, va mantenir la mateixa tònica *in crescendo* en l'escalfor del clima polític. Per ser exactes, les coses es començaven a posar molt i molt calentes. Els ambients polítics de Madrid es mostraven preocupats pels esdeveniments que s'anaven repetint a l'est del que ells s'obstinaven a considerar territori espanyol.

El mateix u de desembre, com buscant un cop d'efecte, el president del govern espanyol, Aurelio Jiménez, convocà els representants de les comunitats autònomes de les Illes, País Valencià i Principat en una reunió de caràcter urgent, a Madrid.

La notícia fou acompanyada del reconeixement d'una trobada de característiques similars celebrada el mes abans. Pels evidents escassos resultats de la reunió anterior i per tal de revestir l'actual de la màxima aparença extraordinària, s'anuncià que en aquesta ocasió la trobada seria presidida pel rei d'Espanya en persona.

La roda de premsa posterior deixà entreveure que la cimera hispano-catalana no havia obtingut grans resultats. El president espanyol s'expressava amb aquestes paraules que us subtitulem:

Com saben, la matèria a tractar ha estat l'actual focus de rebel·lió humorística de caràcter polític que es viu en aquestes comunitats autònomes. (...) He de transmetre al conjunt del poble espanyol un missatge de serenitat i paciència davant les tristes notícies que ens arriben cada dia; i sobretot insistir una vegada més que els "graciosos" no aconseguiran res amb aquests mètodes. Mètodes a més, que, lluny de posar en ridícul Espanya, els mostra a ells com uns veritables pallassos.

Avui coneixem, almenys parcialment, el desenvolupament d'aquella reunió a través de les memòries de Ticó. El president autonòmic el recull així:

(...) aquella estirada d'orelles va ser un fracàs. La premissa de la qual partia Espanya era falsa. Jiménez creia que nosaltres controlàvem el ridiculisme, i això no era pas veritat. Pretenia que desmobilitzéssim la societat civil a canvi d'unes contrapartides, algunes prou interessants. Però nosaltres no podíem assumir aquesta responsabilitat. Ells no ho entenien.

Quan insistien una i altra vegada a recordar-nos les culades, va haver un moment que a mi se m'escapà el riure. Van interpretar la meva rialla com un gest de suport a la ridiculització i, automàticament, van aixecar la sessió. Llavors vaig comprendre que, a partir d'aquell dia, davant dels espanyols no podríem ni somriure.

De la criminalització de l'humor que apunta Ticó ens ocuparem més endavant. De moment hem de dir que el govern espanyol, sabent-se sol en la lluita contra el ridiculisme, "estimulà" la

creació de la plataforma "Espana Seria" que convocà el dia 6, festa de la Constitució Espanyola, una concentració al Parque del Retiro, sota la consigna "*No haceis ninguna gracia*". Malgrat els autobusos arribats de diferents punts de l'Estat, la congregació aplegà poc més de mil persones.

Mentre, les ridiculades s'anaven multiplicant a Catalunya. Prova d'això fou l'extensió en l'ús del *bottombra*. Anys enrere, i en reacció al *wonderbra*, la indústria de la moda havia presentat el *bottombra*, un calçotet o calceta aerodinàmica amb uns coixinets a la part del darrere que remarcaven la forma del cul del seu portador o portadora. L'invent, que havia passat desapercbut, fou relançat al mercat català i obtingué, en ple auge del ridiculisme, una gran acollida.

El fred de l'hivern, poc engrescador d'anar ensenyant el cul pel carrer, i les ganes de molts catalans i catalanes de dur un símbol que els identificués amb la nova lluita independentista, va fer que els *bottombra* es venguessin com xurros. Ja no calia dur cap pin a la solapa.

Sense dubte, aquesta comoditat d'identificar els ridiculistes pel carrer va permetre que aquest moviment s'estengués en fer-se més públic i, sobretot, en possibilitar que els seus membres es coneguessin amb més facilitat. Era comú descobrir que el veí de sota casa també era independentista en veure el cul que se li havia posat d'un dia per l'altre.

És justament en aquests dies on té l'origen la popular i barroera dita: "Ets independentista o t'has cagat?".

Però no tothom tenia por del fred. Els Al·lots de Menorca, ho posaren de relleu. És conegut el *boom* que havia experimentat el fet casteller a la darrera dècada del segle passat. La retransmissió televisiva de les diades castelleres; l'aplicació de la informàtica a la construcció d'aquestes torres humanes; l'ús d'equips de protecció dels gladiadors culturals; o l'aparició d'espònsors, com ara marques de tabac que l'anxaneta mostrava en coronar el castell havien produït una millora tant quantitativa com qualitativa d'aquesta manifestació tan sentida del nostre folklore.

La formació de colles en noves zones -com els Col·legues de la Seu, els Ximplers de Borriana o els Matats de Vinaròs- n'és un exemple. Com també ho és la consecució de castells com la torre de deu i sa mare (de l'anxaneta), el cinc de deu o el pilar de nou amb folre i manilles, que avui ens poden semblar construccions corrents, però que aleshores representaren fites insuperables.

Doncs bé, en la retransmissió televisiva de la diada castellera de Santa Bàrbara, els Al·lots de Menorca carregaren un castell en el qual els seus components, que prèviament s'havien discordat intencionadament els pantalons, s'anaren quedant en una mena de tanga, a mesura que pujaven els components de sobre.

L'anxaneta, un cop dalt, abaixà els pantalons de l'aixecador i s'arrià els seus, just abans de fer l'aleta. La plaça s'inundà d'aplaudiments.

Un cop descarregat el castell, foren molts els afeccionats que mostraren el seu suport als Al·lots culistes, abaixant-se també els propis pantalons, amb la seguretat que les càmeres de televisió es farien ressò del succés. I així fou.

La imatge d'aquelles natges premudes, fent força i mantenint l'equilibri, foren vistes per ulls de tot el planeta. El diari nord-americà "The Backyard", especialitzat en temes internacionals, copsà tota la transcendència de l'esdeveniment:

Si ells han decidit donar suport a l'estratègia ridiculista d'alliberament nacional, els espanyols ja han begut oli. Perquè les torres humanes representen l'expressió més profunda de la manera de ser del poble català. Simbolitzen l'esforç, l'empeny persistent i el sentit de sacrifici col·lectiu per arribar a assolir una fita. I pot ser que la independència de Catalunya sigui aquesta nova fita.

La connexió del ridiculisme amb les manifestacions de cultura tradicional no es limita únicament als castellers. En aquell mateix mes, sense anar més lluny, la construcció dels pessebres nadalencs fou també hàbilment aprofitada pels culistes.

Hi havia una figura del pessebre, la que més agrada als infants, que aquesta vegada atreïa l'atenció també de molts grans, en veure en ella una representació simbòlica de la lluita ridiculista, si més no de forma estàtica. Ens referim, òbviament, al caganer.

Una vegada més el moviment ridiculista no improvisava. Diversos grupúsculs havien preparat a consciència una autèntica campanya de promoció d'aquesta figura, mai millor qualificada, símbol de bona sort.

Des de principis de desembre aparegueren anuncis, en la premsa i la ràdio, que insistien en el caràcter popular d'aquest personatge i el presentaven com un emblema de la nova forma de lluita. La campanya "Caguem-la, fem el ridícul!" anava acompanyada del disseny i producció de diversos models de caganers.

Val a dir que la indústria de la joguina, veié ràpidament el tema com un filó d'or i això féu que se'n multipliqués l'oferta. Encara gràcies d'això, perquè la producció dels grupúsculs es veié desbordada per la demanda dels grans centres comercials, tal com ho explica Glòria Montllor, aleshores cap de vendes d'uns importants magatzems:

Aquell any la venda dels "caganers" va ser increïble. Tocàvem un centenar de tipus diferents de caganer. Mitja planta zero estava dedicada al tema. Els més venuts eren els oficials -fabricats per les empreses ridiculistes- que eren aquells de plàstic, mida natural i rebentats de preu. No es podien desinflar i la gent se'ls enduia carregats a l'esquena. Però això no era inconvenient, i ca, la majoria dels clients els volien sense embolicar.

Era molt típic aquells dies veure persones traginant caganers amunt i avall. El seu cost, també ridícul, permetia que molts militants abandonessin el seu pagès arrupit en els llocs més inversemblants; essent fàcil trobar caganers orfes a qualsevol xamfrà, portal d'escala o dins d'un vagó de metro.

Per tal que l'usuari poc imaginatiu es faci una idea del que diem, aquí reproduïm una curiosa nota interna de la Prefectura de la Guàrdia Urbana de Tarragona:

Davant la proliferació de maniquins, ninots inflables i altres reproduccions a mida natural del "Caganer" del pessebre abandonats arreu, es demana a totes les unitats que extremin la vigilància per evitar a tot preu la possible aparició de desaprensius que defequin en plena via pública, ara que tenim els excrements dels gossos pràcticament controlats.

Aquell hivern del 2000 va representar una trompada molt forta per al negoci creat entorn de l'arbre de Nadal. En moltes llars catalanes el caganer gegant era engalanat amb boles, tot creant així l'atmosfera festiva precisa i donant, a més, un punt agradablement reivindicatiu.

Apartat 12. El ridiculisme i el poder mediàtic

Als darrers dies del 00, l'activitat febril i sense límits del moviment per a la ridiculització havia aconseguit monopolitzar l'atenció informativa, no només dels mitjans de comunicació nacionals, sinó també dels espanyols i, ocasionalment, dels d'arreu del món.

Les agències de notícies tenien problemes per recollir i servir la immensa quantitat d'accions que el ridiculisme protagonitzava cada dia. Sovint, els mitjans de comunicació espanyols oferien informació de caràcter reactiu a les ridiculades, sense haver tingut temps material de donar-les prèviament a conèixer. De manera que els espectadors, per exemple, s'assabentaven de la resposta que una acció ridiculista havia provocat sense conèixer els precedents.

Aquest fenomen no és exclusiu de la via catalana d'accés a la independència. Els amplis estudis del teòric de la comunicació H.W. Dunn, recollits al CD-Rom *Abilities of Ridiculism moviment* mostren com el fet es produeix en tot conflicte social on el poder controla els mitjans de comunicació i en fa ús en funció dels seus interessos, intentant restringir-hi l'accés dels dissidents.

Com a il·lustració de la teoria en el mateix període històric, només cal recordar la informació que els catalans rebíem, a través dels mitjans de comunicació espanyols, sobre el conflicte espanyol a Euskal Herria. Era comú, per posar un exemple, que ens oferissin les reaccions a un comunicat del Moviment Basc que mai no ens donaven a conèixer.

En el cas del ridiculisme aquest fenomen clàssic esdevé més patent pel tret característic, comentat en apartats anteriors, de l'absència d'un nucli dirigent o de representació pública del conjunt del moviment. En realitat, el moviment de la Doble Ce no tenia ni una trista oficina de premsa o servidor mediàtic. Ningú no s'encarregava de puntualitzar la informació, d'ampliar-la, de complementar-la... ni de res.

Lluny, però, de constituir un element advers, aquest fenomen tingué sovint conseqüències altament positives per a la Doble Ce. Sovint, la contrainformació espanyola servia per ampliar encara més l'abast de les accions culistes.

Heus ací un exemple. El 28 de desembre, dia dels Innocents, es registraren centenars de ridiculades a tots els pobles i viles de Catalunya. Curiosament, el Grupúscul de Tàrraga aconseguí, mitjançant unes connexions familiars llargues d'explicar, que periodistes alemanys s'empassessin un muntatge molt ben preparat i amb moltes hores d'assaig teatral.

Sota la frase "Alternatius o sonats" el reportatge alemany explicava com els targarins, farts de veure com era d'injust el món i impotents de canviar-lo, havien decidit capgirar-lo. I la solució per a ells era caminar fent la vertical, cosa que ofería una visió de l'entorn físic i social indiscutiblement diferent i alternativa de l'habitual.

El reportatge, a més de fotos de la gent del poble, oferia uns comentaris del suposat alcalde -prohibint caminar en la posició tradicional en tot el terme municipal- i una metgessa que insistia en els efectes positius que aquesta pràctica reportava per a la salut, posant com a exemple la major irrigació del cervell.

Doncs bé, després de ser distribuït a diversos mitjans europeus, l'article en qüestió arribà setmanes més tard a orelles espanyoles. De fet, un comentarista de ràdio va començar a renegar contra el que qualificà de "*clowns* i titellaires que volen arruïnar-nos davant d'Europa". Poc acostumats a consultar les fonts informatives, i menys encara si eren escrites en alemany o francès com és el cas, els comentaristes i creadors d'opinió espanyols començaren a carregar contra la deambulació vertical, com si es tractés d'un fet generalitzat a Catalunya. Per ells, tots els catalans caminaven cap per avall.

Per acabar de provar l'abast de la teoria de Dunn, hem triat una mostra de població espanyola que en aquella època era major d'edat i amb estudis superiors. Els resultats canten: el 85% d'ells recorda haver sentit parlar per ràdio o televisió de la deambulació vertical; d'aquests, el 55% reconeix haver cregut que tots els catalans -o la majoria- caminaven amb les mans.

L'exemple posa en evidència, com una minúscula acció ridiculista, protagonitzada per poc més de trenta persones, aconseguí un impacte en la població espanyola absolutament desmesurat, precisament gràcies a l'impagable ajut rebut per part de l'adversari mateix.

A aquest context de confusió se sumà la partiCULAR, i destaquem aquestes tres lletres, festa de celebració del cap d'any.

Recerques actuals assenyalen Marc Sicart com l'artífex de la idea. En un article publicat a la revista valenciana "Barraca", el periodista científic feia una explicació àmplia -i un xic pesadeta- de com els estats adopten les diferents hores. Un dibuix del globus terrestre il·lustrava l'explicació del desplaçament de l'hora, dels fusos horaris, a través dels meridians.

A més, el científic comentà que l'Estat espanyol fixava l'hora en referència al meridià de Greenwich, a excepció de l'ex-colònia de Canàries avui membre de la Unió d'Estats Africans.

L'article acabava amb una nota pretesament simpàtica -l'únic de valor- que deia que Barcelona es trobava a 2 graus i 20 minuts a l'est del meridià, mentre que Madrid estava a 4 graus i 30 minuts a l'oest. La diferència entre una i altra ciutat era, doncs, de 6 graus i 50 minuts, que en temps corresponia a uns 28 minuts. És a dir, que en realitat, els catalans anem una mitja hora per davant dels espanyols.

Aquesta frivolitat s'estengué com la pólvora entre el moviment ridiculista. Segurament mai abans, un escrit de divulgació científica, no havia tingut tanta incidència en l'opinió pública. El fragment de l'article de Sicart corria pels mòdems, els faxos i fins i tot en forma d'octaveta.

Una setmana després, una enquesta feta per la cadena de televisió espanyola Antennas, indicava que a la pregunta "Quina hora és?" tres de cada deu catalans responien amb la

sorneguera contra-pregunta: "Hora catalana o espanyola?". Lamentable fou l'agressió que patí un entrevistador d'aquest canal a la població de Sant Pol de Mar.

El comentari de Sicart, provocà encara més polèmica a les planes d'opinió de la premsa escrita dedicades ja, des de feia uns quants mesos, quasi per complet al ridiculisme. Si bé la majoria d'articles apel·laven el sentit comú i argumentaven que més a l'est es trobava Hongria i no per això deixaven de compartir-hi l'hora, en podem trobar algun que es pren a pit la qüestió. És el cas d'aquesta carta al director:

Mitja hora és mitja hora!

Ara ja entenc la raó que explica la històrica escassa entesa entre els espanyols i nosaltres. Vivim en temps diferents, no estem sincronitzats. Abans pensàvem que en algunes coses anàvem per endavant, però ara ja sabem que hi anem en tot. Vint-i-vuit minuts, per ser exactes. Entre aquest retard general i la manca de puntualitat d'alguns, no m'estranya que perdin els trens de la història. Es veu de mitja hora lluny.

Valerià Artís, rellotger i per sobre de tot independentista.

Tal com dèiem abans, el tema de l'hora catalana tingué el seu correlat pràctic el 31 de desembre, quan a les dotze de la nit tenia lloc la tradicional celebració de l'entrada de l'any nou.

La crida dels voluntaris ridiculistes a donar la benvinguda a l'any 2001 a les dotze en punt, hora catalana, creà una gran expectació en els mitjans de comunicació europeus que desplegaren una important xarxa de corresponsals per recollir l'insòlit esdeveniment, en una jornada on normalment no hi ha notícies polítiques remarcables.

Nombrosos grupúsculs organitzaren celebracions populars, en les quals les dotze campanades sonaren a les 23:32, hora espanyola. Consta que un centenar d'ajuntaments es sumaren a la proposta ridiculista, per acord de ple, i avançaren els rellotges dels campanars.

Fins i tot la televisió pública autonòmica, en el programa especial de cap d'any, realitzà una mena d'assaig de les campanades, mitja hora abans. L'humorista encarregat, tal com veieu a les imatges, s'empassà dotze olives farcides i desitjà bon any nou a un caganer gegant. Era la contribució -tímida si voleu- de l'autoritat autonòmica a la causa independentista.

Apartat 13. 2001, l'odissea del ridícul

L'entrada del 2001 tingué lloc en una clima polític realment enrarit. La celebració del cap d'any havia creat crispació en ambients polítics espanyols. En realitat, no els havia fet gens ni mica de gràcia. El mateix President del Govern s'hi va referir en roda de premsa:

(...) no és que vulgui minimitzar l'assumpte, és que l'assumpte és mínim. Han estat pocs els ciutadans que han seguit la consigna dels graciosos. Tot fa pensar que els senyors que actuen així acabaran aïllant-se i convertint-se en el que realment són: una secta amb celebracions pròpies.

Menys diplomàtiques foren les declaracions amenaçadores, de Sergio Ciruelo, dirigent de la plataforma "Espana Seria":

Si t'avances l'hora, et moriràs abans.

Aquest clima d'irritació, contrastava amb la calma de la majoria de la població espanyola, que malgrat els intents d'alguns sectors polítics i mediàtics per enfrontar-los amb el ridículisme i amb els catalans en general, responien com aquest veí de Don Benito, a Extremadura:

Al principi em va semblar molt malament, perquè em pensava que els catalans volien festejar l'entrada d'any a dos quarts de dotze, en lloc de les dotze en punt com marca la tradició. Però després vaig veure que no, que ho fan a les dotze, com tothom, només que al seu horari. Em sembla bé. Aquí, a pocs quilòmetres, els paisans portuguesos ho celebren, no mitja hora, una hora després que nosaltres!

A més, deixi'm que li digui que tinc família a Vilafranca del Penedès, prop de Barcelona. I amb la cosa aquesta els vaig poder trucar, per felicitar-los l'any, amb més tranquil·litat que altres vegades quan en els dos llocs estàvem en ple sarau. Per cert, puc aprofitar per saludar-los?

A Catalunya, l'enrenou de l'hora fou viscut d'una forma divertida. Les dades mostren com molts catalans, davant la natural confusió, havien optat per celebrar dos cops l'entrada d'any, cosa que havia disparat la venda de raïm i, sobretot, la de cava.

L'anomenada hora catalana, coneguda popularment com l'hora del cul, no desaparegué després del dia del cap d'any, com fins i tot molts ridiculistes havien pronosticat. Els joves, i en general els sectors més compromesos amb la Doble Ce, continuaren traient partit de la diferència horària.

Aquest fet comportà un considerable desordre social, que contribuïa a crear una estat d'opinió favorable a una resolució ràpida al contenciós Espanya-Catalunya. Com a mostra de la desorganització de què parlem us oferim un fragment d'una circular que el Departament d'Ensenyament de l'autoritat autonòmica envià a tots els centres escolars del Principat:

Davant de la situació de caos organitzatiu -produïda per elements externs al sistema educatiu que vulneren la convenció horària- que ha dut molts centres a interrompre la normalitat en la tasca docent (per alumnes i/o professorat que actuen a deshora) demanem que, si s'escau, la direcció pacti amb el Consell Escolar l'ús horari que regirà el Centre, el qual ha de ser aprovat per consens.

Així molts centres de primària i secundària convingueren a funcionar en referència a l'hora del cul, és a dir, que començaven i acabaven mitja hora abans.

Malgrat tot, en la majoria de centres fou impossible trobar el consens. Hi ha proves que els mateixos partidaris del culisme dificultaren l'acord, amb un intent més que evident de mantenir la situació de desconcert. Això passà en la majoria d'universitats del país. Era freqüent, aquells dies, que mitja classe marxés a meitat de la sessió, al crit de "ja és hora!". O bé, que ho fes el professor o la professora.

Una altra prova de l'extensió de l'hora culista, la tenim en aquest fragment de conversa telefònica, on sentireu la veu de la secretària d'una reconeguda metgessa gironina:

...miri, la doctora l'atendrà el proper dijous, a dos quarts de cinc de la tarda... Sí, sí, per descomptat hora catalana! No ens arribi mitja hora tard, vostè!

A part del moviment per a la ridiculització, els principals beneficiaris de la brometa de Sicart foren les persones tardaneres o poc puntuals que tingueren durant aquell període una excusa potent per atribuir la seva falta a l'embolic amb la doble hora.

El conjunt de fets relatats sintèticament -i molts altres que òbviament no podem referenciar- foren que molts científics socials acudissin a Catalunya per intentar descobrir realment què passava.

Aquest és el cas de Peer Christiansen, psiquiatre social noruec, membre de la Fundació Husqvarna per a la Salut Mental. Christiansen, que avui resideix a Vallromanes, comarca del Vallès Oriental, ens ho explica:

Vaig arribar a Catalunya el gener del 2001. Molts investigadors d'arreu del món ens sentirem atrets pel que passava aquí. Havíem conegut per la premsa o la televisió l'existència de fenòmens socials incomprensibles per a nosaltres. A partir de l'octubre del 2000 rebíem informació exhaustiva de conductes individuals i col·lectives d'un alt grau d'inadaptació, de transgressió o simplement sense sentit. Però totes semblaven tenir un denominador comú i, presumiblement, una mateixa etiologia.

(...) Quan feia uns dies que era aquí, vaig comprendre que les hipòtesis de la meua Fundació, sobre una simptomatologia psiquiàtrica de caràcter col·lectiu, no s'aguantaven de cap de les maneres. Estàvem completament equivocats. Era evident que els ridiculistes com a tals no estaven sonats, encara que n'hi hagués algun que sí. El trasbals

social que patia -o que gaudia- Catalunya era de caràcter estrictament polític. Era una revolta social en tota regla.

En realitat, hauria d'haver renunciat a la beca i haver tornat al meu país. Però l'ocasió de ser present en un procés de canvi social on per primera vegada la gent no feia servir la força, sinó l'humor, em va seduir. Així és que vaig ser jo qui es va fer el boig, i aquí em vaig quedar. A més -si puc ser sincer- el clima mediterrani és molt agradable. Vaig conèixer l'Ernest, la meua parella, i m'he plantat aquí per sempre. Sóc un català més.

(...) Quina feina realitzàvem els investigadors internacionals? Era molt variada. Recordo que un psicòleg social quebequès i jo vam fer un treball conjunt de buidatge de les cartes dels nens als reis mags en dues poblacions d'alt nivell d'activitat ridiculista. Pensàvem que ens podria donar pistes dels desigs més profunds dels infants de les famílies culistes. Trobàrem, efectivament, que els nens imitaven les conductes dels adults i escrivien cartes amb contingut inadaptat on feien peticions absurdes -com ara tractors grocs-; inadequades -com ara pizzes, especificant els components-; o bé limitant-se únicament a insultar a ses majestats sense miraments -com ara, monarquia per a ta tia!

Va ser una sort per a mi, i pel centenar de científics que estigueren aquí, viure un procés de transformació social de caràcter estructural -com és la consecució d'un estat independent- a través d'una via tan singular com la catalana. Una sort i un fart de riure, tot s'ha de dir!

Apartat 14. Culisme i consum

Si gener és per excel·lència el mes de les rebaixes, és a dir de l'adquisició compulsiva de productes a baix preu amb independència de la qualitat o fins i tot de la funcionalitat que tinguin, el moviment per a la ridiculització -un cop més- havia de treure'n partit.

La venda per correu, molt estesa en aquella època, precedent de l'actual sistema de compra-venda telemàtica, fou el procediment triat pel grupúscul de Granollers.

Els ridiculistes tingueren molta cura d'evitar problemes amb la llei de protecció del consum, que tot just començava a actuar contra la publicitat i venda de productes enganyosos o de eficàcia dubtosa. No es tractava de vendre productes-miracle, sinó més aviat d'articles pròpiament ridículs.

Heus ací una pàgina de la revista-mostrari de propaganda de les mercaderies que, tot i comercialitzar-se únicament en el mercat estatal, es feia creure que anava dirigit a la Unió Europea, per molestar més els espanyols. Per aquest motiu es feia referència el número de patent -avui se sap que fals- de l'agència de marques d'Alacant.

Productes d'Espanya, us ofereix:

-Mala llet "Cul-lons". Si la llet espanyola és coneguda arreu per les seves propietats superiors, què hem de dir de la nostra mala llet! Si esteu massa content, si us falta una mica de tírria, de mala bava, de ràbia... En definitiva, si us sentiu massa bon jan, és que aneu curts de mala llet!

Unes gotes de mala llet "Cul-lons" en començar el dia, dissoltes en els cereals de l'esmorzar, són suficients perquè mantingueu durant tota la jornada aquell mal geni que us cal. Amb "Cul-lons", que tremoli la família i els del penquis. S'ha acabat de fer el passerell!

"Cul-lons" es serveix en flascons de 30 ml pel ridícul preu de 1.200 ptes. I si no quedeu content, ens torneu el flascó!

-Tingui estrès com tothom, home! No sigui babau!

Avui l'estrès està de moda. Els homes i les dones importants pateixen, sense excepció, estrès. Si vostè no està estressat, ni que sigui una mica, és que és un no ningú. És que no compta.

Si aquest és el seu cas, no plori, ja tenim la solució. Posi's nerviós d'una vegada i sol·liciti'ns el Vídeo estressant "Òstia, quins nervis!". El seu contingut repetitiu i triturador li excitarà el sistema nerviós fins a portar-lo a nivells similars als dels alts executius, amb possibilitats fins i tot de desenvolupar importants trastorns psico-somàtics.

Pot graduar els efectes acostant-se més o menys a la pantalla. No és recomanable l'ús col·lectiu ja que pot derivar en agressions mútues.

El Vídeo estressant "Òstia, quins nervis!" té una durada de 15 minuts i un preu ridícul de 3.500 ptes.

-Posi'm un... Ai vés, ara no sé què prendre. No tinc set.

No faci més el pàmfil d'aquesta manera. Si la seva vida professional o social l'obliga a prendre una copa o un refresc de tant en tant, prepari's per endavant. Píndoles "7 & 7" li obrirà un potent desig de mam, i farà que el seu acompanyant o acompanyanta pensi, amb admiració: "caram, quina esponja!".

Píndoles "7 & 7" es serveixen en còmodes capsetes de 25 comprimits, per només 500 ptes. Cal prendre la píndola en el trajecte cap al bar. En cas d'intoxicació no consulteu el metge, submergiu-vos directament en la banyera.

-Has de fer un forat... quina mandra, oi?

Si has de fer un forat a la paret, al terra, al moble, al cinturó, al formatge... on sigui que vulguis, no t'hi matis. Ja sabem que el bricolatge no és el teu fort. Deixa'ns a nosaltres les feines desagradables.

Tenim forats de tota mena i dimensions. Te'ls enviem a casa, i te n'indiquem el perímetre amb un cordill. No perdís el temps amb el filaberquí, ni la pala, ni el ganivet, ni el *blacdèquer*... El forat que tens al cap, te'l venem nosaltres!

Tot tipus de forats pel ridícul preu de 400 ptes més despeses d'enviament. No servim pous de petroli.

El que interessa del cas és que el grupúscul rebé multitud de comandes provinents de tots els punts de la geografia espanyola. Els ridiculistes les contestaren una a una amb la carta bilingüe següent:

Distingit senyor/a,

Ens plau comunicar-vos que el producte que ens sol·liciteu no existeix. Forma part de la campanya que el Poble Català duu a terme per aconseguir la independència. En aquest sentit us encoratgem que, exercint la solidaritat internacional, pressioneu el govern perquè ens expulsi del vostre estat.

Aprofitem a més l'avinentesa per demanar-vos -ja en el terreny personal- que no us deixeu enredar tan fàcilment i alhora us desitgem un feliç any 2001.

La campanya de venda per correu tingué bons resultats. A més de la protesta d'algun client enutjat, el govern espanyol rebé una carta contundent del president de l'associació del ram. L'escrit, exposat al Museu Nacional, exagerava molt les coses dient que l'actuació dels "graciosos" podria cremar el mercat europeu, ja que els seus ciutadans veuriem sense dificultat la poca credibilitat dels productes espanyols. Avui sabem que el president de l'Associació de Venda per Correu era un reusenc simpatitzant amb la causa culista.

En un altre ordre de coses, però en el mateix mes, saltà a la premsa la notícia que, en diversos pobles gironins, es dugueren a terme iniciatives variades tendents totes elles a la implantació de fauna local extingida.

Com a exemple prendrem les imatges següents d'una concorreguda roda de premsa celebrada a Salt:

Ridiculista calb: ...per tant, entenem que fem un acte de justícia recuperant a les nostres llars la companyia d'un animaló domèstic, simpàtic, que els nens aprecien, però que només coneixen d'haver-los vist a la tele o d'haver tocat en usar l'ordinador.

Periodista diari basc: Podria deixar-se d'endevinalles i dir-nos ja d'una vegada a quina espècie d'animal es refereix concretament?

Ridiculista calb: Sí, ens referim al ratolí comú. (Cert rebombori a la sala). La pràctica desaparició d'aquest entranyable rosegador fa que els gats catalans hagin de dependre de pinsos estúpids, elaborats per multinacionals i comercialitzats únicament en espanyol.

Periodista madrileny: No ens faran creure que per estalviar-se el menjar dels gats ompliran el poble de rates?

Ridiculista amb barba: De rates, no, de ratolins! No manipuli la informació, sisplau. A més el ratolí és un agent ecològic que fa desaparèixer les restes orgàniques no volgudes i ens obliga com a persones a tenir les cases més netes i endreçades.

Periodista francès: Escolti, què hi ha en realitat darrera de tot això?

Ridiculista amb barba: M'agrada que em faci aquesta pregunta...

Òbviament, el periodista francès es referia al rerafons de l'acció, presumiblement a l'objectiu del moviment per a la ridiculització. Però els membres del grupúscul fan veure que no entenen la pregunta -o potser realment no la van entendre- i interpreten la qüestió en sentit literal.

A continuació, el de la barba s'aixeca i retira uns plafons de suro situats darrere la taula. Això posa al descobert una sèrie de gàbies -fins ara amagades- que contenen uns centenars de ratolins.

Seguidament els voluntaris culistes obren les gàbies i piquen als barrots perquè les bestioles en surtin disparades. Els periodistes s'enfilen a les cadires i la sala s'omple de ratolins i de crits. La

veu que sentireu -però que desafortunadament no podeu veure en imatge- correspon al reporter de Madrid:

-Esteu grillats! Si depengués de mi us donava la independència avui mateix, malparits!
Que vingui el flautista d'Hamelin!

Apartat 15: Falsos descobriments

La història de la humanitat és farcida de descobriments erronis, imprecisions de tota mena, desencerts exagerats o simplement enganys sostinguts, que tingueren, però, la capacitat de capgirar el curs dels esdeveniments.

Prova del que diem pot ser, per posar un exemple evident fins i tot per l'usuari més tal·lós, el "descobriment" d'Amèrica. No hi ha res més lluny d'un descobriment que, per desorientació espacial o desconeixement geogràfic, arribar a un lloc que ja existeix, confonent-lo per un altre, i tenir la barra de dir que l'has descobert. Penseu-hi un moment.

Us hem demanat que hi penseu un moment. Sigueu una mica obedients, ostres.

Tanmateix és innegable que aquest descobriment, per fals que fos, modificà per complet el desenvolupament no solament de l'Imperi espanyol, sinó de la humanitat sencera. A ningú no se li escapa que avui el món seria diferent, probablement millor, si Colom hagués naufragat enmig de l'Atlàntic.

La potència de transformació social dels descobriments, els de fira inclosos, era també coneguda pel moviment ridiculista. Segurament per això n'aparegueren uns quants al llarg del procés d'emancipació nacional que, si bé no aconseguiren enganyar pràcticament ningú, sí que crearen un sentiment de paradoxa, primer, i de vergonya, després, entre la comunitat científica espanyola.

A mitjan gener, el biòleg empordanès Lluís Briansó divulgà el descobriment d'una nova espècie d'amfibi. El fet despertà l'interès immediat de científics de tot el món ja que, a Europa, no s'havien catalogat noves espècies d'amfibi des del segle XIX.

En les primeres declaracions públiques, enregistrades per la televisió suïssa, Briansó es mostrava summament cautelós:

Ens ha estat fàcil comprovar que l'exemplar capturat correspon sense dubte a una espècie realment nova, ja que té unes característiques completament diferents de les conegudes fins a l'actualitat. El nom que li hem donat és "Granota-príncep" i, em permetran que de moment no reveli el lloc exacte on l'hem trobada per tal de no posar en perill la possible existència d'altres exemplars, davant l'afluència de curiosos i frescos de tota mena. En breu els oferiré imatges de la "Granota-príncep".

Pocs dies després, Briansó féu arribar a les principals universitats europees i americanes, i també als mitjans de comunicació, un vídeo que tractava d'acomplir l'expectació que les seves paraules havien despertat.

En el vídeo, que es conserva com a curiositat a l'Arxiu Nacional, podia veure's el científic en presència d'un gripau, d'aparença tan vulgar com voluminosa, que en rebre un petó del mateix

Briansó es convertia en un príncep de companyia de teatre *amateur*. El figurat príncep deia, mirant fixament la càmera: "Croac, croac" i "Viva Espana!".

El truc emprat, un simple canvi d'imatge, era tan matusser que qualsevol criatura amb un vídeo domèstic sense editor el podia haver fet millor. Aquesta actitud de no tenir el detall de fer una falsificació mínimament elaborada disgustà sobretot les televisions, que es veieren en l'obligació d'emetre les imatges per tal de desmentir la notícia que, amb passió, havien divulgat dies abans.

En el moment calent, dues cadenes internacionals anunciaren la voluntat de querellar-se contra Briansó per falsedat informativa i violació del codi deontològic. Però ho deixaren córrer en saber que l'infractor no actuava amb finalitat de lucre ni per mèrits professionals. En realitat, Briansó no era ni biòleg, era un taxista això sí, amant dels animals. L'acció tenia un evident caràcter polític.

A qui no se li escapà el mòbil polític de l'episodi fou a les autoritats espanyoles. La Casa Reial trameté una missiva al President autonòmic del Principat. I és aquesta reacció el que dóna valor històric a aquest fet tan poca-solta. Aquí teniu un fragment:

Acceptem, no sense atonia i incomprensió, que una part de la població de la comunitat autònoma que presidiu empri l'humor com a forma d'expressió política. Tanmateix ens veiem amb l'obligació de demanar-vos que des de la vostra responsabilitat institucional vetlleu, posant-hi tots els mitjans, per fer valer el pacte constitucional de respecte a la Corona i a la Casa Reial.

Era evident que el cap d'Estat, màxima representació del règim constitucional espanyol, advertia els perills del moviment per a la ridiculització i provava d'aturar-los a través dels ressorts institucionals. Per primer cop, la Doble Ce havia tocat el cor de l'Estat.

I el millor de tot és que, tal com explica Ticó en les seves memòries, el president autonòmic, en conversa telefònica, hagué de reconèixer: "Què vol que hi faci jo, Majestat!".

Un altre descobriment grotesc, poques setmanes després de l'anterior, tingué lloc al terme municipal d'Esterrí de Cardós. Si els jaciments arqueològics trobats pocs anys abans al Pallars Jussà allotjaven les restes d'ous de dinosaure més importants d'Europa, ara a l'altre Pallars, el Sobirà, un equip d'arqueòlegs havia ensopegat amb les pintures rupestres més insòlites del món.

En un mural, pintat al sostre d'una cova, podia veure's el fresc que us reproduïm a continuació. El vestigi prehistòric, en un excel·lent estat de conservació, reproduïa una estampa quotidiana de la vida dels primers pobladors catalans. Pep Botella, espeleòleg i arqueòleg vocacional, ens comenta la pintura:

Com podeu veure es tracta d'una família, probablement extensa, composta de mare, pare, oncle gras i dos fills. Tots els membres apareixen asseguts al voltant d'una taula. No costa endevinar l'activitat que els reuneix: estan fent una partida de monopoli. L'ampli

somriure de l'oncle ens indica que és ell qui va guanyant, malgrat les trampes del pare, el qual podem veure amagant bitllets sota la taula. És remarcable, però, la quantitat d'hotels que ha aconseguit la mare. Els fills en canvi, com és normal, no rasquen bola.

El fet que juguin al monopoli amb places i carrers de Barcelona -i no pas de Madrid-, indica el caràcter nacional dels primers catalans, i també l'interès per l'economia.

Al fons del retrat pot veure's un aparell de televisió -segurament el primer televisor català. Tot i estar apagat podríem apostar que és en blanc i negre. És lloable aquest segon terme de la tele que permet la interrelació familiar, encara que sigui al voltant d'un joc de taula.

Tot i la informació que la pintura ens dóna sobre la vida dels nostres remots avantpassats -moltes d'aquestes dades desconegudes fins avui-, la contemplació del mural ens obre nous interrogants, com ara: Qui va guanyar finalment la partida? L'oncle, era el germà del pare o de la mare? Els programes de la tele eren més búrria que els d'ara?

Llàstima que les proves del Carboni 14 dataven l'origen de la troballa en poc més d'una setmana d'antiguitat. A pesar d'això foren moltes les persones que, assabentades per la premsa, visitaren les coves i fotografiaren profusament el mural, amb gran satisfacció.

En un mateix ordre de coses, tingué certa transcendència un altre descobriment, aquest en l'àmbit de la investigació literària. Robert Carcoma -especialista elisabetià- publicava a la revista "Lletraferit" el resultat d'una recerca de diversos anys, les conclusions de la qual posaven en evidència que William Shakespeare havia copiat totes les seves cèlebres comèdies d'un tal Valeriano Gutiérrez, escriptor espanyol immigrant a Anglaterra, on morí de sífilis en el més complet anonimat.

El descobriment s'havia fet gràcies a la relació epistolar que Gutiérrez havia mantingut amb els seus parents de la península. La major part de les cartes s'havien conservat durant aquests segles en l'interior d'una capsa de galetes. Una de les missives, datada al setembre de 1595, deia en castellà antic i florit:

(...) estic ara posant fi a una altra obra. L'he titulada "El mercader de València". El senyor Chespir (*sic*), l'amable cavaller que té per bé mantenir-me, ja m'ha dit que li lliuri l'original per provar de publicar-lo. De tota manera, com en les obres anteriors, ja m'ha avançat que no em faci gaires il·lusions, que aquí la gent no sap castellà i que el que escric, amb franquesa, no té massa gràcia.

Tot i així, jo insisteixo amb l'esperança que algun dia arribaré a escriure amb desimboltura. Ja estic pensant en una altra, el títol de la qual serà "Les alegres casades de Terol". I és que mentre aquest beneit em mantingui sense treballar, només escrivint, què més puc demanar?

Carcoma insinuava, a més, que si Shakespeare havia copiat -si bé en adaptació lliure- les comèdies de Gutiérrez, s'obria la possibilitat també que la poesia, les tragèdies o les mateixes

obres històriques atribuïdes fins ara a l'autor bisexual, fossin en realitat produccions d'altres literats, hàbilment "adquirides" pel qüestionat geni.

El Ministeri de Cultura espanyol hagué de demanar disculpes al govern britànic intentant subratllar que tot plegat era, evidentment, ridícul.

Àmbit d'interacció 3. Control de l'atenció. Marqueu amb el cursor la resposta correcta.

El primer castell culista fou carregat per la colla:

- les Bèsties d'Amposta
- els Tarambanes de la Seu
- els Al·lots de Menorca
- els Mossos d'Esquadra

La coneguda popularment com "hora del cul" era:

- l'estona dedicada a anar de ventre
- el moment d'ensenyar el cul, símbol del ridiculisme
- l'hora catalana, segons la Doble Ce
- les pet en punt

Mala llet "Cul-lons" es comercialitzava:

- en còmodes flascons de 30 mil·lilitres
- en garrafes de 8 litres
- en tetrabrick
- de cap manera, era un producte ridiculista

Es produïren diverses accions tendents a repoblar la fauna local extingida. Quins animalons volien recuperar a Salt?

- girafes de sol
- passos de zebra
- ratolins comuns
- gats hidràulics

Apartat 16: L'Estat contra el ridiculisme

Dir que el govern espanyol estava greument preocupat per la capacitat mobilitzadora del moviment per a la ridiculització no hauria de sobtar l'usuari mínimament atent a la Unitat. Per si de cas, oferim un petit repàs de la postura del Regne d'Espanya davant del moviment de la Doble Ce.

Com ja s'ha dit, els inicis del ridiculisme desconcertaren absolutament -amb l'esmentat concepte de "noquejament culista"- les autoritats espanyoles, les quals es veieren incapaces d'explicar-se què estava passant i de fer una mínima previsió de desenvolupament que permetés planificar l'actuació de l'Estat.

Foren, com es recordarà, les pressions internacionals rebudes a partir de les múltiples ridiculitzacions perpetrades durant l'estiu a diferents països europeus, el que portà l'Estat a prendre's seriosament el fenomen social que anava prenent cos a Catalunya.

Veient dificultats per actuar en l'àmbit jurídic, l'Estat optà per una campanya publicitària nefasta. La perspectiva dels anys ha pogut fer pensar que la campanya la van idear els ridiculistes mateixos, però les proves mostren que els seus dissenyadors s'havien inspirat en el "passaport de bona conducta" dels israelians. El mateix govern la retirà, en veure que només servia per promocionar més encara els culistes.

En un clima de divisió interna del marc parlamentari espanyol, aguditzat per les declaracions d'alts dirigents del PEE -que encertadament qüestionaven l'espanyolitat dels catalans- el govern optà per la via de la repressió.

Aquesta via que es concretà en fets coneguts com les pressions per retirar "Barcelona oCULta"; el "CULatazo"; la cancel·lació dels concerts de Winter; l'expulsió de Macarulla de l'Equip de natació espanyol; les detencions arbitràries contra persones que vestien bottombra; els segrestos i destrosses de caganers gegants per part d'agents de paisà; les denúncies desmesurades contra ciutadans que es regien per l'hora del cul; i també la presència cada cop major, en les ridiculades, d'agents de les forces d'ocupació que actuaven com a espies o provocadors.

Però la via repressiva no estava donant resultats efectius per als espanyols. Ben al contrari, el moviment ridiculista creixia dia a dia i s'acostava a l'obtenció de la majoria social necessària per a l'assoliment de la independència nacional.

A més, els culistes estaven desenvolupant estratègies davant la infiltració, la vigilància permanent i els intents repressius amb què les autoritats d'ocupació fustigaven constantment la Doble Ce.

Una prova d'això pot ser l'anècdota que ens explica un televenedor, antic membre el Grupúscul d'Igualada, que prefereix que no diguem el seu nom, però sí allò de "Igualada pot ser igualada, però mai superada". Queda dit.

Feia temps que tant a les reunions de grupúscul com a les ridiculades venia un poli de la secreta. Un infiltrat o "morales", com els anomenàvem llavors. El paio no se'n perdia ni una. Quan vam confirmar les sospites, fent servir uns contactes, vam fer unencontre sense ell, per tal de convertir-lo en un culista radical. En el moviment teníem molt clar que havíem de treure profit de l'adversari per als nostres objectius. Així és que vam preparar les coses amb molta cura.

En una reunió amanida, el férem participar en la preparació d'un acte ridiculista que pretenia demostrar al món sencer que nosaltres -els suposadament espanyols- estimàvem els braus. No hi feia res que la *Fiesta nacional* fos una tortura pública, en un combat desigual entre homenets covardament armats i un brau que indefectiblement hi deixava la pell sense comprendre què havia fet perquè els inhumans de la plaça acumulessin tanta ràbia contra ell.

Com que una imatge val més que mil paraules, per demostrar l'estimació entre espanyols i braus, res millor que convocar la premsa a un acte públic on un "espanyol" faria l'amor amb un brau. En la reunió trucada, tots acollírem l'estúpida iniciativa amb gran entusiasme i, sabent que era una enganyifa, tots els barons allí presents ens brindàrem voluntàriament a realitzar l'acte sexual amb la bèstia.

Però només teníem un brau disponible, i no era qüestió que els quinze ens el passéssim per la pedra. Així és que vam acordar que en el moment de la culada sortejaríem el privilegi de protagonitzar l'acció. Al final de la reunió, es recordà a tots els assistents que el dia de l'acte -sexual en aquest cas- ningú no oblidés de dur un condó a la cartera, perquè qualsevol de nosaltres podia ser l'afortunat.

El dia anunciat, i davant de la presència dels reporters i del brau, vam fer el sorteig, tal com havíem convingut. Evidentment tocà el número dotze, que és el que tenia el policia de paisà. Com veieu, tot estava preparat. L'home es quedà blanc, mentre tots el felicitàvem per la sort que havia tingut i li confessàvem l'enveja que ens feia només de pensar com es faria de famós donant pel cul a l'animal.

-Fes-ho tu, que et fa més gràcia! -em digué en un intent desesperat de cedir-me la fortuna i estalviar-se l'honor.

-I ara! Els altres, que tampoc no han tingut sort, s'enfadarien amb mi! S'ha de saber perdre. Algun dia guanyaré, com tu!

El que va guanyar aquell paio devia ser la burla i l'escarni de la caserna on servia, on segons vam saber van ampliar la seva fotografia porno dels diaris a dimensions gegantines.

Tot plegat va ser una manera intel·ligent d'utilitzar l'adversari per als nostres interessos - va fer una cosa que cap de nosaltres s'hauria atrevit a fer- i de pas, una forma de desempallegar-nos d'ell, en tant que enemic infiltrat. Mai més el vam tornar a veure.

No puc acabar sense dir, fent honor a la veritat, que la penetració no es consumà, ja que el funcionari mai arribà a l'erecció. Per tant, totes les especulacions sobre la llengua que esporàdicament mostrava el brau no són més que fantasies.

Però Espanya no solament actuà contra el ridiculisme per vies policials o repressives. A partir sobretot de la popularització de les accions del Grupúscul de Sants, el cèlebre "Escamot Pim-pam-pum", que posava en el més espantós dels ridículs la capacitat operativa dels cossos i forces de seguretat de l'Estat, el Govern espanyol encetà una via política de resolució del que Aurelio Jiménez havia definit com "rebel·lió humorística que assola l'est peninsular".

Com ja se sap -o s'hauria de saber- la via política combinà dos tipus d'actuacions ben diferenciades. Per una banda, la celebració d'uns encontres, de caràcter reservat, entre el cap del govern espanyol i els representants de les comunitats autònomes afectades pel ridiculisme. Els encontres, als quals ens hem referit en apartats anteriors, no s'ajustaran a les expectatives de la part espanyola, que creia -erròniament- que els partits catalans ostentaven el control del moviment per a la ridiculització.

Aquesta línia d'actuació institucional, que quedà suspesa en escapar-se-li el riure a Ticó, fou represa quan la Casa Reial espanyola sol·licità als governs autònoms que continguessin els ridiculistes i fessin per salvar la corona de les seves actuacions.

Per altra banda, el govern facilità -i és delicat precisar fins a on- l'aparició de la plataforma anti-ridiculista Espana Seria, la qual aglutinà els sectors més reticents i bel·ligerants amb la causa independentista catalana. Espana Seria convocà desenes de mobilitzacions contra els "graciosos" i generà diferents iniciatives contra la Doble Ce, com ara les concentracions de desgreu "Un minut de seriositat" o l'intent de popularitzar l'ús de la corbata negra.

Macario Ciruelo, màxim representant d'aquesta organització, ens parla de les vinculacions amb el Govern. Podeu sentir la versió original en espanyol de Salamanca -sempre aconsellable- o bé llegir la subtitulació:

Clar que hi estava implicat, el govern. Ara ja es pot dir. Els espanyols no sabíem com reaccionar davant de la mofa constant dels catalans. La nostra plataforma va ser un intent desesperat de contrarestar la imatge que el món s'estava fent d'Espanya, gràcies als "graciosos", valgui la redundància. Era com dir a la humanitat que no tots els espanyols estàvem tocats del bolet, que hi havia gent formal en qui es podia confiar i invertir.

La nostra tasca era molt difícil. Crec, amb el cor a la mà, que l'Estat català ens hauria d'estar agraït i pagar-nos unes vacances a Benidorm. Dins de la plataforma hi havia molta gent que volia actuar fora de la legalitat. Ja m'entén. Quan algú es passa el dia rient-se de

tu, al final et vénen ganes de trencar-li la cara. A mi mateix, en més d'una ocasió, m'havia passat pel barret agafar un avió, anar a Catalunya i atonyinar uns quants graciosos.

Però la veritat és que -malgrat el suport de la premsa- érem quatre gats. I això et tallava molt. Els ridiculistes tenien molta força perquè les seves mogudes eren divertides i la gent s'hi apuntava per xalar. Les nostres, en canvi, havien de ser serioses i, francament, el personal no estava per enterraments.

A més, dins la plataforma, tot i ser pocs, hi havia moltes tensions. Marciano estava a favor de riure'ns dels catalans. Pagar amb la mateixa moneda. Però fer això hauria incrementat encara més el sentiment independentista català, perquè a Catalunya s'hauria viscut com una agressió. Nosaltres no érem catalans. Els ridiculistes es reien dels espanyols perquè podien, perquè en teoria també eren espanyols. Si els consideràvem espanyols, no els podíem impedir que se'n fotessin d'ells mateixos. Nosaltres, però, no podíem utilitzar el riure.

El sector majoritari, controlat pel PEE, estava per combatre l'humor, per fer culte a la seriositat i mostrar que riure perquè sí no porta mai enlloc. La història ens ha aclarit que això no és veritat.

Apartat 17: L'Encontre de Sevilla

El clima d'alerta davant la possible pèrdua del control del contenciós Espanya-Catalunya a partir de l'èxit i la constant expansió que experimentava el moviment per a la ridiculització, portà el govern espanyol a la recerca d'unes línies clares d'actuació que el fessin sortir de la dinàmica improvisada i desorientada en què es movia en els mesos anteriors i que li permetessin recuperar la iniciativa en el conflicte.

Amb aquest objectiu, el 18 de febrer tingueren lloc a Sevilla unes jornades d'alt nivell, on tècnics i polítics analitzaren plegats el ridiculisme i les seves causes, tot buscant criteris d'actuació que possibilitessin la seva contenció i posterior eradicació.

Els mitjans de comunicació mantingueren una gran discreció sobre l'assumpte i tan sols feren públic el que acabem de dir, acompanyat d'unes declaracions de Jiménez, de contingut tranquil·litzador:

Reunions d'aquest tipus no són coses de l'altre món. De fet, aquestes jornades serviran per a preparar la reunió semestral del Grup de Trevi, la propera edició de la qual es dedicarà a tractar en profunditat el fenomen dels graciosos. Per acabar, i perquè vegin que a Madrid també tenim sentit de l'humor, els explicaré un acudit: era un tipus que anava pel carrer...

Per a l'usuari que no sàpiga què era el Grup de Trevi -que sempre hi ha despistats- li recordarem que fou creat a Luxemburg, l'any 1976, amb l'objectiu de fomentar la col·laboració dels estats de la Unió Europea en afers de seguretat i terrorisme. El Regne d'Espanya, amb Catalunya al seu si, participà en qualitat d'observador al 79; i al 86 amb l'ingrés a la CEE, en formà part amb veu i vot. Ben aviat anà adquirint protagonisme en ser l'estat amb més problemes de "terrorisme", causats per la usurpació dels drets de les nacions atrapades al seu interior.

Tornant a les jornades de Sevilla, una investigació molt recent de l'historiador J.L. Palau aporta algunes dades del seu desenvolupament i principals acords. Dades que han trencat l'hermetisme que avui encara envolta aquell encontre.

A continuació us oferim unes imatges excepcionals corresponents a una entrevista que l'equip de col·laboradors de Palau mantingué amb Charles Tonn, poc abans de morir. Observeu els detalls i en especial el cobrellit amb els colors de la bandera americana:

-Senyor Tonn, vostè participà, en qualitat d'expert en contrainsurgència, en les jornades de Sevilla, al 2001, sobre el fenomen del ridiculisme...

-Així és, jove. Ja no tinc raons per amagar-ho. Ben aviat tindrè una conversa similar amb Déu i això pot ser un bon exercici d'assaig. A més, el conflicte del ridiculisme es resolgué ja fa anys, en favor dels catalans. No veig doncs raons per no parlar-ne.

-Pot dir-nos qui participà en aquelles jornades?

-Com pot imaginar, no tinc aquí l'agenda. Li hauria de dir de memòria i, com que el cap ja em comença a fer figa, segur que em deixaria algú. I això sempre sap greu...

-Faci un esforç...

-Bé, si deixa un bitllet gran sobre la taula, li diré que hi havia alts càrrecs de l'administració espanyola.

-Tingui, un de deu li va bé?

-Doncs hi havia alts càrrecs de l'administració espanyola.

-No pot ser més específic, pel mateix preu?

-Saben una cosa, joves? Em cauen bé. Guardi el bitllet, que feia broma. Són una mica estúpids vostès per ser... què m'han dit que eren?

-Historiadors especialitzats en processos socials de...

-Òquei, òquei... Allà hi eren la plana major del Ministeri de Justícia, Interior i Defensa; destacats membres del CESID, els serveis especials; del GAIOE, el gabinet dels serveis especials de la guàrdia civil; i alguns personatges més de l'espectre polític. Com veuen la cosa anava de debò.

-De fora, hi van prendre part més persones, a més de vostè?

-Oh i tant! Hi havia representants de l'Estat francès, que estaven patint també directament l'acció del ridiculisme en la zona de Perpinyà. Recordo el Jean Pierre Tountoun -al cel sigui- *number one* del SDECE, els serveis secrets francesos.

-I a més a més d'espanyols i francesos?

-Després hi havia un poti-poti que els espanyols anomenaven experts convidats. La majoria no desvetllaren la identitat, per motius de seguretat. Però jo coneixia uns quants.

-Com ara?

-Gent de guant blanc com els nois de la CIA -especialitzats en temes relacionats amb terrorisme- i gent de guant negre, esquitxat de vermell, com jo mateix o altres col·legues experts en contrainsurgència i en terrorisme d'estat.

-Què pot dir-nos del desenvolupament de les jornades?

-Bé, amb la invitació ja se'ns va fer arribar un informe secret com a documentació bàsica. Tot i que jo tenia alguna informació sobre la Doble Ce, he de reconèixer que l'informe em va fer acabar d'interessar-m'hi. El conflicte tenia unes formes d'expressió ben diferents a les conegudes fins aleshores. Era un repte i només per això vaig acceptar anar a Sevilla.

-Només per això?

-No, només per això no. A més, també m'agraden molt les dones de l'Europa del Sud.

-Tornem a les jornades, si us plau...

-En la primera sessió Ainscow, dels serveis secrets britànics, ja va dir que l'informe l'havia fet riure molt i que segregar així un país tenia molt mèrit i elegància. Que només per això Espanya s'havia de rendir immediatament i concedir als ridiculistes els seus objectius, per més injustos que fossin. Un militar espanyol va treure un sabre i el va clavar a la taula.

-Carai, que fort!

-No, no cregui, aquelles taules eren de nyigui-nyogui. Vostè i tot, ho hauria fet!

-Què més va passar?

-Al plenari del primer dia, després d'hores i hores de discussions en múltiples grups, un dels màxims dels *Escuadrones* de Guatemala va expressar l'única cosa amb sentit que es va dir en tot el dia.

-Què, què?

-Després de reconèixer que no havia obert boca perquè no s'havia llegit la documentació, l'home va suggerir als amfitrions espanyols que el càncer del ridiculisme estava ja massa estès i que si Espanya havia acabat negociant la sobirania basca amb una organització armada -en lloc d'aniquilar el poble basc, com ell hauria fet- ara no tindria més remei que negociar amb la Doble Ce, organització que als ulls del món era més simpàtica.

-Algú va treure el sabre?

-No, i ara... Hi havia els precedents europeus recents d'Irlanda del Nord i sobretot d'Euskal Herria. Així és que els dos dies restants ens vam dedicar a polir una proposta de negociació que Espanya portaria al Grup de Trevi. Parlant de polir, jo em vaig polir sis ampolles de xerès i tres senyoretetes...

-Que no es troba bé, senyor Tonn? Senyor Tonn... contesti! Senyor Tonn, senyor Tonn... Premeu el botó que vinguin els metges!

Tal com us havíem dit, malgrat que l'equip mèdic de l'hospital es personà en un obrir i tancar d'ulls –mai millor dit-, Charles Tonn perdé la vida en aquest instant de l'entrevista. El metge de color veié l'equip d'investigadors tan afectat que els digué:

-Nois, tranquils. Com a mínim l'heu acompanyat en els últims minuts. Aquest home no rebia visites de ningú. No tenia família i a més, ara que no em sent, es veu que era un fill de puta de molt de pes.

Apartat 18: Passant de negociar

De l'encontre de Sevilla va sortir una proposta de negociació amb el moviment ridiculista per tal de resoldre el conflicte -de reconegut i indiscutible caràcter polític- que es vivia a Catalunya. L'Estat tenia un pla -de més de sis-centes pàgines- que recollia l'estratègia de negociació, amb un munt de passos i fases.

Molts estudiosos i analistes, entre ells Smith i l'Escola de Brussel·les, mantenen que d'aquests encontres sortí també el que ells anomenen "Paquet de Mesures Alternatives", a les quals ens referirem més endavant, pensades per un possible escenari sorgit del fracàs de la via negociada.

Tot i així, hi ha unanimitat a assenyalar que en aquest "paquet" Espanya descartava qualsevol atac militar a Catalunya, contràriament al que havia fet en vicissituds històriques similars. Cal tenir en compte que els territoris catalans representaven un percentatge molt elevat de la seva riquesa i que bona part dels sectors econòmics estratègics, com ara el turisme, es trobaven aquí.

A principis de març del 2001, amb la voluntat que l'Estat recuperés la iniciativa en el conflicte, les autoritats espanyoles van fer -pels canals institucionals habituals- diverses ofertes de negociació al moviment ridiculista.

Però la voluntat de l'Estat d'iniciar una fase de converses polítiques, no obtenia resposta per part del ridiculisme.

La situació política era realment complexa i paradoxal. Per una banda, el govern espanyol, seguint les recomanacions de les jornades de Sevilla i del Grup de Trevi, havia fet una laboriosa tasca de consens en el seu marc parlamentari, aconseguint finalment el suport del PEE, i es mostrava disposat a negociar amb el ridiculisme. Però, per altra banda, el moviment català no responia a les ofertes de diàleg.

Als observadors polítics els costava entendre com un estadi -el de l'inici de converses- que per a moltes organitzacions d'alliberament nacional esdevenia una victòria política en si mateixa, era tan poc valorada pels ridiculistes.

Borrego, escrivia al diari "Puerta del Sol":

Si es confirmen els rumors que fa dies que el govern ha llançat sondes per a negociar amb el graciosos sense condicions, i que aquests ni tan sols han contestat, ens trobarem en una nova acció de ridiculització. ¿Què més ridícul que Espanya reconegui aquest moviment de poca-soltes com a representats legítims de la voluntat de no sé qui, que estigui disposada a asseure's amb ells en una taula de tu a tu, i que a sobre aquests pallassos passin olímpicament de l'oferta? Fins on ens humiliaran? Quins pebrots!

En l'època, ni l'analista més pintant era capaç d'explicar-se la postura ridiculista de fer el sord a la proposta espanyola de diàleg. Veus assenyades, com la de Toret, s'afanyaren a recordar que era el primer cop en la història que Espanya actuava així. Que cada vegada que la nació catalana havia provat d'alliberar-se, Espanya havia fet ús de la força. Per això, la majoria d'observadors, apostaven per aprofitar l'ocasió, abans que els espanyols s'hi repensessin.

Com a nota curiosa direm que durant el període de l'oferta, els mitjans de comunicació més addictes al règim es referien al moviment de la Doble Ce amb un llenguatge menys agressiu, anomenant-los "els simpàtics", "els de la broma" i preguntant-se qui havia dit que els catalans eren eixuts i tibats.

Per a mostrar fins a quin punt hi havia realment condicions per al diàleg entre l'Estat espanyol i el ridiculisme, aquí teniu un fax -que per error no fou qualificat de secret i es conservà als arxius de l'antiga Generalitat- que Ticó envià a Jiménez:

Et reitero el posicionament del ventall de grups polítics parlamentaris balears, valencians i catalans d'afavorir un procés de negociació política entre l'Estat i els interlocutors del moviment ridiculista que posi fi al caos i a la ingovernabilitat que viuen les nostres comunitats autònomes.

Tanmateix et faig present l'acord que quan el procés sigui prou madur i es comencin a prendre decisions ja sigui en relació a major cotes d'autogovern, a la creació d'un Estat lliure associat, o a la plena sobirania dels pobles de parla catalana, convé que hi estiguem presents per jugar els papers que ens pertocuin, en tant que representats democràticament elegits.

L'acceptació per part dels partits polítics catalans de cedir la representació del poble català al moviment ridiculista, posa en evidència la fortalesa del conflicte.

Juventany, llavors secretari general de Som i Serem (SiS) que sempre mantingué posicions molt crítiques amb el ridiculisme, ens ho explica avui:

La situació que es vivia a Catalunya era tan caòtica, tan manicomial m'atreviria a dir, que no hi havia més remei que trobar una solució ràpida que posés fi a aquell estat demencial. La negociació política podia ser una via i els partits, per responsabilitat històrica, no havíem d'entorpir el camí. El conflicte ens superava i bona part de les bases dels partits -no només les de SiS- combregaven amb el ridiculisme.

A més, què collons, aquella bogeria de broma en broma tenia possibilitats reals d'aconseguir allò que tots abans donàvem per impossible!

Doncs bé, si tot estava a punt per a l'inici de les converses polítiques, per què dintre no s'iniciaren? Per què el ridiculisme no acceptava negociar amb Espanya la independència de Catalunya? Per què?

La resposta, que amb seguretat ja coneix l'usuari inductiu, és tan simple com que el moviment per a la ridiculització no comptava amb interlocutors vàlids per a la negociació. Vàlids, en el doble sentit de qualificats i representatius.

Per negociar era necessària l'existència d'una representació amb capacitat de presa de decisions i de direcció. D'entrada caldria, ben segur, aturar les ridiculades mentre duraven les converses. ¿Qui tenia la capacitat de demanar al moviment per a la ridiculització -en ple auge- que s'aturés, amb mínimes garanties de tenir èxit?

Un grup d'oportunistes -reunit a Berga amb la intenció d'erigir-se com a Comitè de Portaveus del Ridiculisme- s'adonà que ningú no podia fer-ho. Ni ells. Si quan demanessin al conjunt del moviment que aturés l'activisme, aquest no ho feia, automàticament se'ls veuria el llautó i quedarien desqualificats com a interlocutors davant d'Espanya.

Aquells dies molts haurien pagat per l'aparició dels llegendaris signants del manifest de L'afartada, pares de tot aquest sarau.

Així doncs, la inexistència d'una direcció del moviment, impossibilitava el ridiculisme d'acceptar aquesta via. Tanmateix, alguns analistes intentaren trobar explicacions alternatives al fet. El filòsof Justo Tocado deia, en una conferència a la Universitat de Santander:

És cert que qualsevol grup de dissidència política -clandestí o no- hauria saltat d'alegria en veure que l'enemic, en aquest cas un estat de dret del primer món, el reconeix i li ofereix una solució pactada a les seves demandes. Però que els ridiculistes no ho facin no crec que hàgim d'interpretar-ho com un acte d'insolència, com opinen alguns.

Més aviat, em fa l'efecte, amb totes les precaucions per la novetat d'aquest fenomen social, que el que passa és que la dinàmica dels graciosos, aquesta espiral de riure, no la poden aturar ni ells. Per negociar cal parar màquines. Quan es negocia amb una guerrilla -i sé que la comparació és odiosa- se li exigeix un alto-el-foc.

Els graciosos no poden parar. La pròpia dinàmica, que es va retroalimentant, els impedeix de fer-ho. És com si en una classe o en una biblioteca, uns nens comencen a riure i els diem que parin: encara riuran més.

Per altra banda, el tipus de lluita dels ridiculistes és divertida, al cap i la fi. I en una societat on l'oci i l'entreteniment es paguen, haver trobat fórmules de passar-ho bé de franc té el seu interès. No podem negar-ho. Si mentre dura el conflicte els catalans, els mallorquins i els valencians es diverteixen, per què han de voler solucionar-lo? Som els espanyols els que hem de trobar una manera pacífica de posar fi a aquest escàndol grotesc.

Tanmateix, la manca d'una direcció de la Doble Ce, que li impedí negociar, no pot considerar-se en absolut un element negatiu. Si n'hagués disposat i hagués acceptat un procés de solució pactada, no és aventurat assegurar que els espanyols ens haurien ensarronat un cop més i que Catalunya seria avui, com a molt, un estat federat a Espanya.

El fracàs de la solució negociada donà pas a les mesures del paquet alternatiu, a què ens hem referit abans, algunes d'elles perillosament pròximes a la "guerra bruta".

Apartat 19. Entrada en la recta final

Mentre es produïa el debat públic entorn a la possible negociació, els ridiculistes continuaven anant per feina, això sí, reforçats en veure que la seva lluita començava a donar resultats tangibles i que ja es podia veure el final del túnel.

No es pot amagar que hi havia qui pensava que en el trosset de túnel que quedava per recórrer podia venir de cara un tren d'alta velocitat i fer-nos farinetes. Molts catalans creien que les coses havien anat massa lluny i que l'Estat, després de la carabassa a la negociació, exerciria una repressió brutal sobre Catalunya.

En aquest context, l'escriptor Toret, s'oferí com a mediador en el conflicte. Encara és hora que algú li contesti.

Una innocent ridiculada que tingué lloc el 2 de març, en plena plaça Catalunya de la Ciutat Comtal, obrí l'esperada etapa de repressió espanyola. Òscar Sánchez, cambrer de tota la vida, relata l'esdeveniment:

Me'n recordo com si fos ara. Cada dia, a tres de vuit, hora del cul, travessava la plaça per anar a pençar. Vaig veure aquella mena de cosa i de primeres vaig creure que era algun muntatge publicitari dels grans magatzems que hi ha al davant. Però no hi havia cap propaganda de res... Em vaig aturar un moment. Uns quants curiosos com jo, també guaitaven. Una noia, amb un pentinat horrible -però horrible de debò-, estava convençuda que allò era una nau espacial, un OVNI.

Jo sempre he cregut en els extraterrestres, però em semblava un pèl exagerat que haguessin anat a aterrar justament allí al mig. Per xafarderia m'hi vaig quedar, a veure què passava. A quarts de nou, hi havia un centenar de persones al voltant de la nau. Vaig trucar a l'encarregat per explicar-li el meu retard, i també va venir.

No va passar mitja hora que la guàrdia urbana va acordonar la zona. Com que la nau anava traient fum com una cafetera, també van venir dos camions de bombers. Un periodista em va fer explicar què havia passat. Vaig dir-li el mateix que a vosaltres. Hi havia molta expectació. Molta.

De lluny, perquè ja no deixaven acostar-se, vaig veure com els polis inspeccionaven els voltants de la nau. Es van endur un paio -no sé si anava torrat o era així per naturalesa- que ens advertia a crits sobre l'arribada de la fi del món.

La plaça es va anar omplint de gent. Una quinzena de persones amb maletes metàl·liques van entrar a la zona d'accés restringit. Els de les teles s'havien instal·lat en còmodes cadires sobre els furgons. Les unitats mòbils de la ràdio retransmetien el succés en directe. Jo no havia esmorzat i estava mig desmaiàt.

Llavors, ja eren les dotze del migdia, es va obrir l'escotilla i va aparèixer el famós tipus de la cara verda, dient allò que tothom ja coneix: *Venim de l'espai i volem colonitzar-vos. Fa massa anys que esteu colonitzats per Espanya i ja us toca un canvi d'amo.*

La policia s'endugué emmanillat el paio de verd i una pila de gent -jo també m'hi vaig afegir- vam començar a cridar: In-de-pen-dèn-ci-a!

L'interessant del cas ve ara. El jutge decretà presó preventiva per al jove culista. El fet, que agafà de sorpresa la comunitat ridiculista i la població en general, fou en principi atribuït a l'enuig del magistrat en veure que el jove, encara de verd, només li responia fent "Bip-bip".

El fals extraterrestre, que mesos després es sabé que era un gracienc -que no graciós-anomenat Gustau Matutano, passà tres setmanes a la presó mentre esperava el judici. Durant aquest període, Matutano mantingué la moral alta, com mostren les imatges següents de la televisió italiana on el veiem al pati, envoltat de reclusos pintats de verd. Gràcies a ell, el món penitenciari, sempre tan trist, s'incorporà amb empenta a la ridiculització.

El judici de Matutano aixecà una gran expectació. La sala era plena de periodistes d'arreu del món i de simpatitzants culistes que, com alguns membres del jurat popular, s'havien maquillat solidàriament de verd per a l'ocasió.

Els ànims amb què els ridiculistes enfrontaven el judici es fan patents en les declaracions als mitjans de comunicació que feu la defensa, just abans d'entrar a la sala:

Res, aquest judici serà un passeig. Hem fet un peritatge complet que mostra que el nostre client està en plenes facultats mentals i que actuava emmarcat en una lluita política d'expressió pacífica i d'interès social i cultural. En una societat democràtica cadascú protesta com li sembla millor, sempre que no molesti els altres, com és el cas.

Encara més, pensem demanar una indemnització pels dies que el jove ha estat a la garjola i jo mateix m'he preparat uns acudits sobre extraterrestres per fer la vista més... ridícula.

La sessió, breu i contundent, acabà en uns minuts amb la condemna de Matutano a 33 anys de presó per pertànyer, en condició de dirigent, a una banda de malfactors amb l'objectiu de segregar una part del territori "nacional". La gent va quedar tan astorada que alguns aplaudiren pensant que el jutge també era ridiculista.

Però no, el jutge no era ridiculista i Matutano ingressà de nou a la presó. El món sencer es féu ressò de la condemna. Una condemna que jurídicament s'aguantava poc i per desmesurada posava de relleu la seva índole descaradament política. I així ho reconeixia el mateix Jiménez, en roda de premsa:

Sàpiga tothom que el Govern està disposat a posar fi una vegada per totes, i fent ús de tots els instruments de què disposa, amb aquesta rebel·lió que atempta contra la

seguretat i la integritat territorial de l'Estat. Hem intentat solucionar-ho a les bones i ells no han volgut: ara que s'atenguin a les conseqüències.

Els dies següents aparegueren gran quantitat de notícies en els mitjans de comunicació que, a partir d'estudis i enquestes, insistien en els perills i les repercussions negatives que el ridículisme comportava.

L'economia, segons aquests estudis, era una de les grans víctimes. Les Borses de Barcelona i València es veien afectades per la inestabilitat política; els inversors estrangers es retiraven pensant que podria ser difícil fer negocis amb desequilibrats mentals; i el nombre d'aturats a Catalunya es començava a disparar, encara que això no anés acompanyat de malestar social ja que molts desocupats omplien el temps lliure amb les activitats ridiculistes.

Molts tècnics, però, s'encarregaren de desmentir o denunciar el caràcter fal·laç d'aquests informes. Però d'on sortien? Es preguntarà, ni que sigui un usuari d'aquest CD-Rom.

Tota aquesta argumentació contra el ridículisme formava part del "Paquet de Mesures Alternatives" que l'Estat havia previst en cas que fracassés la via negociada. Es tractava ara de crear un corrent d'opinió pública contrari al ridículisme que legitimés accions repressives potents, com la desorbitada sentència al fals extraterrestre i altres que vindrien després.

Però davant l'onada repressiva que s'acostava el moviment per a la ridiculització no s'acovardí, ans al contrari desenvolupà tot un seguit d'accions que podríem situar dins l'àmbit de la desobediència civil amb l'estil, això sí, de la Doble Ce.

La policia espanyola expressà reiteradament el seu malestar en sentir-se diana de l'hostilitat manifesta d'una extensa massa social. Un enregistrament cedit per Llorenç Polleta, llavors psicòleg de la Prefectura de la Policia espanyola de Lleida, ens mostra com un agent -la identitat del qual reservem- vivia l'agitació ridiculista.

Polleta, alertà les autoritats policials de l'aparició d'un quadre psicopatològic que sofrien una part important dels agents destinats a Catalunya, anomenat "Síndrome del cul". Sentiu el fragment de cinta corresponent a una sessió de psicoteràpia:

-Doctor, això és de bojos. Els culistes em tenen amargat... Avui, per exemple. Hem rebut tres trucades de robatori. Au, vés corrent, arriba allà i troba't el graciós de torn que vol posar una denúncia perquè li han entrat a casa i li han robat la pasta... Però no les peles: la pasta i el raspall de dents! Doncs tres casos, i ja són divuit! I només som a dimecres! Pel cap de setmana en tindrem cinc-cents! I sabrem per la tele que en tot Catalunya, en una setmana, han estat robats milers de raspalls de dents! I la setmana passada eren els iogurts de la nevera i la que ve seran els preservatius de la tauleta de nit!

-Calmi's, i seguei sisplau...

-I arribes a comissaria i ple de gent que diu que li han robat el carnet d'identitat, que li'n facis un de nou. I tu que saps que els ridiculistes s'han posat d'acord per fer aquesta

gracieta... perquè m'ho ha dit el meu veí, que no sap que sóc funcionari! Avui he dit a una iaia, tota simpàtica.. dic "què? Aquí a tocar els collons?" i em diu, "no s'ho prengui com una cosa personal, jove, això va contra Espanya, no contra vostè". No va contra meu, no va contra meu! Em tornaran boig, cagund...!

-Segui sisplau... i calmi's!

-Després sortim a patrullar i com que tenim ordre de demanar la documentació a tothom que ens sembli que és de fora, doncs cada vegada que veiem un negre, baixem del cotxe. No som racistes nosaltres, complim ordres. Doncs avui mateix, cinc negres! Demanem els papers i ens adonem que són paios d'aquí que van pintats, tu! Molt graciós. Molt ridícul, que diuen ells! I no els pots dir res, perquè tothom té dret a pintar-se com li roti... És una merda, qualsevol dia faig una barbaritat!

-Calmi's! I no cridi...

-Un dia agafaré l'arma, aniré a un supermercat i faré una escabetxada!

-No digui ximpleries, home! Per què no demana que el canviïn una temporada al torn de nit?

-Al torn de nit? I un colló! En (Piiiiii) surt a patrullar de nit i diu que encara és pitjor. És ple de ridiculistes que es fan passar per somnàmbuls i amb aquesta excusa fan el que els passa pels nassos. Tots porten, al pit del pijama, un certificat mèdic que et prega que no els despertis.

-Parlant de despertar-se, ha tingut més malsons de culs?

Apartat 20. Acció-reacció o tiro perquè em toca

El mes d'abril fou una veritable pugna entre l'Estat espanyol i el moviment popular per a la ridiculització. Les forces d'ocupació reberen, a la fi, ordres expressives d'actuar de forma expeditiva i contundent contra les ridiculades i això féu que centenars de voluntaris visitessin, ells i les seves gràcies, les comissaries.

Una de les detencions en massa més sonades tingué lloc a Badalona, el diumenge 22 d'abril. Mig miler de persones es reuniren sota la ridícula consigna "Engrandim el forat de la capa d'ozó!".

Les autoritats espanyoles havien sol·licitat al govern autònom que no autoritzés la concentració, perquè anava en contra de la normativa europea sobre el control de l'ozó. El Departament de Governació de la Generalitat digué que ells no prohibien res, que en tot cas convidaven el govern espanyol a vigilar el desenvolupament de la concentració, per tal d'evitar que es produís cap pràctica que infringís la legalitat. Una maniobra molt intel·ligent la de mantenir-se al marge de l'exercici repressiu contra el ridiculisme.

La concentració, de la qual us oferim imatges de televisió de l'època, transcorregué sense incidents i envoltada d'un fort dispositiu policial. Tot correcte fins que després d'un míting, durant el qual es felicità l'estació de Badalona perquè era el punt on s'havia registrat el nivell més alt d'ozó, els assistents desenfundaren un esprai d'escuma d'afaitar que, segons els altaveus, contenia un alt índex de Clorofluorcarbons (CFC), producte expressament prohibit per la normativa europea.

En el moment en què els assistents començaren a establir una innocent batalla d'escuma, la policia espanyola acordonà la zona, amb ordres de detenir tot ésser vivent d'aparença humana que tingués un esprai entre mans.

Les forces d'ordre -és un dir- practicaren un total de 287 detencions, 68 de les quals corresponien a menors d'edat i 6, a maniquins coberts d'escuma. S'acusava a tothom de delictes ecològic.

Al cap d'unes hores, quan totes les agències de notícies havien recollit el que es qualificava de la detenció més important efectuada en època de pau a Catalunya, les autoritats espanyoles posaren en llibertat tots els ridiculistes, fent pública la nota de premsa següent:

... els hem posat a tots en llibertat sense càrrecs, després de comprovar que havien fet ús d'un aerosol que no contenia -a diferència del que ells mateixos havien anunciat- el contaminant CFC. Volem creure que aquestes persones s'han brindat a una lamentable operació publicitària d'una -fins ara- quasi desconeguda marca d'escuma d'afaitar, que certament no conté CFC, però que té una olor poc agradable i un disseny no gaire atractiu.

Tot i així, alguns voluntaris culistes denunciaren a la premsa les amenaces de què foren objecte durant l'estada a comissaria. Frases com: "Ja us afaitarem, ja..." o "L'escuma la trauràs per la boca" o "Et fotrè una patada al cul que faràs un altre forat a la copa d'ozó!", es veu que foren constants.

Una altra detenció massiva tingué lloc a la Fira de l'Espàrrec de Gavà, on una cinquantena de ridiculistes competien, a pilota picada, per veure qui tenia l'espàrrec més llarg.

Però com ja hem dit, el moviment de la Doble Ce no es deixava impressionar pel desplegament de mesures repressives. Ben al contrari, tal com alguns teòrics del ridiculisme asseguren, això donà una certa emoció a aquesta modalitat de lluita ja de per si prou atractiva. Als motors de l'activisme ridiculista -el divertiment i la possibilitat cada cop més evident d'èxit-, s'hi afegia ara el fet de ser una mena d'esport de risc, on podies rebre un clatellot amb una facilitat espantosa.

És en aquest desafiament a la repressió, on cal emmarcar l'aparició d'un tipus d'accions ridiculistes, pròximes al que podríem anomenar la broma macabra. Malgrat el caràcter desagradable i la desaprovació que segur que generaran en els usuaris sensibles, val la pena deixar-ne constància d'alguna per l'elevada efectivitat que tingueren.

Diverses fonts acadèmiques atorguen a un reduït grupúscul de Maó l'autoria d'una d'aquestes bromes de mal gust consistent en la publicació, als diaris, d'esqueles ridícules. Fixeu-vos en la següent:

Joana Pérez i Mataties. Ha mort cristianament el dia 12 d'abril del 2001 a l'edat de 32 anys. ACS. Els seus afligits: espòs, l'ibram; filla, Vanessa; pares i família tota ho fan saber a llurs amics i coneguts. L'acte religiós d'enterrament serà avui, dia 13, a les 16 h a l'Església de Sant Pere de Gelida. No s'hi invita particularment.

Què tenia de ridícula l'esquela? Joana Pérez, viva i amb un excel·lent estat de salut, ens ho explica:

Va ser horrorós. Una mala passada. Era un dissabte al matí, quarts de deu, quan ma mare va telefonar. L'ibram va agafar l'aparell. La pobre dona estava mig plorant, preguntant què havia passat. Clar, el meu home no sabia de què li parlava. Al final li va explicar que el pare havia llegit la meva esquela al diari... s'havia mig desmaià i tot, l'home.

"No dona, si la Joana està bé, deu ser un error!", no parava de repetir-li l'ibram. Jo em vaig atansar al telèfon, encuriósida en sentir parlar de mi. "Té, posa't-hi, els teus pares es pensen que ets morta!"

M'hi vaig posar, però la mare encara no em creia: "De veritat que ets tu, filla? De debò no t'has mort?". M'ho va explicar de nou i vaig intentar calmar-la, dient-li que de Joana Pérez n'hi havia moltes... "Sí però Mataties de segon, no!". Realment tot era molt confús. Va haver un moment que em vaig pessigar i tot, per veure si era viva.

Quan parlava amb el pare, l'Ibraim ja havia anat i tornat de comprar el diari. Ell es pensava, m'ho va dir després, que els meus pares devien haver llegit malament l'esquela i els podria dir: "què no veuen que diu Joan Pérez?" i acabar-ho tot amb una sospir sobre els vells patidors.

Quan vaig veure la cara de l'Ibraim, vaig dir als pares que els aniria a visitar. Així que vaig penjar l'auricular, vaig agafar el diari. Se'm va posar la pell de gallina. Sí, sí, era jo. I tant que era jo! Segons allò, l'havia palmada.

"I jo sense saber-ho!", vaig dir a l'Ibraim per trencar el silenci. Després de l'ensurt, perquè a mi tot plegat em va impressionar molt, vam començar a rumiar què havíem de fer. Perquè tela, saps? Jo llavors era regidora de l'Ajuntament i estava segura que en aquells moments mig poble n'estaria al corrent!

Em vaig posar a plorar, no sé si de ràbia o d'impotència. Què feia: posar-me a trucar a tothom per dir-los que no m'havia mort? Fer-me veure, passejant-me pels carrers com una ànima en pena? I a les quatre de la tarda, l'enterrament! Olè! En alguns moments més m'hauria estimat morir-me de debò abans de l'enterrament i almenys no quedar malament amb tothom!

Vaig intentar parlar amb l'alcalde, però com que era dissabte no el vaig localitzar. Me'n recordo que la Carme, la seva dona, em digué: "...molt bé. Que no t'has mort. No pateixis que, així que arribi, li ho diré!".

L'Ibraim va fer gestions telefòniques a la redacció del diari. Després de passar-lo d'un a un altre i de fer unes indagacions mitjançant l'agència de publicitat, la directora finalment li digué que l'esquela l'havia pagada el familiar Pere Pérez i Mataties. Evidentment, la identitat era falsa perquè jo no tinc cap germà. "Una broma pesada", va concloure la senyora, excusant-se molt amablement.

Després vam anar tots dos a veure el mossèn. L'home ens havia estat trucant, però comunicàvem. Havia conegut la notícia al carrer i no tenia res preparat: "Passeu tant de missa que, jo em deia, aquests es moren i ni avisen!". El capellà tractava de treure ferro a l'assumpte exhibint un nivell professional d'humor negre. Em va arribar a dir que, la meva, era la primera resurrecció que li havia tocat. Es notava que era un expert de la consolació.

Segons ell, el millor que es podia fer era presentar-se una mica abans de l'hora i anar informant als que anessin arribant. Quan marxàvem, va dir: "Ai fillets, els ridiculistes! Sort que queden quatre dies i tindrem la independència!"

No havíem pensat en el ridiculisme. Més aviat creiem que la putadeta era obra d'algun ciutadà molest amb la meva gestió municipal. Jo simpatitzava amb el grupúscul i m'estranyava que fos cosa d'ells.

A dos quarts de quatre se'm dissiparen tots els dubtes. Els primers en arribar foren periodistes que havien estat alertats per la Doble Ce de la celebració d'un enterrament ridícul.

I tan ridícul! A les quatre en punt -en aquesta mena d'actes tothom és puntual- vaig improvisar a les escales de l'església una mena d'explicació-mítig. La majoria dels presents s'alegraren de veure'm -viva vull dir-, i m'expressaren en forma de contra-condol la seva alegria per la falsedat del traspàs. Només un senyor, gran i sord com una tàpia, em digué que m'acompanyava en el sentiment.

Quasi mitja hora més tard, vaig repetir l'explicació a una dotzena de despistats que anaven a l'hora espanyola. La gent quedava tan parada, que una veïna va dir-me: "Au, no t'amoïnis nena, un altre dia serà!"

(...) No, no guardo cap rancúnia. Potser m'hauria emprenyat més si l'acció s'hagués planificat des de Gelida mateix, però fent-se des de fora... Mira, em va tocar! De vegades em fa gràcia pensar que vaig contribuir, amb la meua mort falsa, a la llibertat del país. Em sento com una màrtir de plàstic.

El cert és que els enterraments ridículs foren imitats per altres grupúsculs fins a l'extrem que la majoria de diaris, primer de Catalunya i després d'Espanya, van haver de deixar de publicar esqueles. Les comptades esqueles d'aquest període, que podem veure en les hemeroteques, tingueren un elevat cost ja que l'agència publicitària havia d'investigar, i en poques hores, l'existència real del finat.

El ridiculisme no respectava ni el mort ni el que el vetlla.

Àmbit d'interacció 4. Control de l'atenció. Marqueu amb el cursor la resposta correcta.

Marciano proposà a la plataforma Espana Seria una tàctica per fer front la Doble Ce basada a riure's dels catalans. Per què no triomfà?

- és veritat, per què no?
- els acudits sobre catalans estaven molt vistos
- els espanyols no eren catalans i a Catalunya s'hauria viscut com una agressió
- què sabia Marciano de tàctiques!

Qui era Charles Tonn?

- un premi nobel d'educació física
- l'inventor d'un ball ridícul (no ridiculista) molt de moda al voltant de 1920
- l'oncle de la noia del pentinat horrible
- un fill de puta de molt de pes, segons el seu metge

En el judici a Matutano, el fals extraterrestre, els simpatitzants ridiculistes mostraren la seva solidaritat...

- amb una espelma a la mà
- maquillant-se de verd
- ensenyant el cul al magistrat
- menjant patates fregides i altres productes d'aperitiu

El pare de Joana Pérez i Mataties es desmaià en llegir el diari del dia 12 d'abril del 2001. Per què carai?

- tenia baixa la pressió
- era gran i estava cascadet
- en veure l'esquela de sa filla
- en llegir un article de Toret

Apartat 21: Combinació de diferents tipus d'accions

Aquest bloc de ridiculisme macabre no acaba amb les accions fúnebres. Accions que, sembla mentida que els morts tinguin tanta força, generaren enèrgiques pressions al govern perquè busqués mesures de solució al conflicte català.

Tenim constància d'altres esdeveniments tragicòmics, com ara la interferència, des d'un lloc desconegut, dels micròfons de bord dels avions que aterraven a l'aeroport de Palma, el 19 d'abril. En el moment que la tripulació anunciava l'arribada i l'imminent aterratge, un ridiculista interferia el missatge i, fent-se passar pel capità, recomanava als passatgers que resessin un parenostre pel tren d'aterratge espatllat. Malgrat el desmentiment de les hostesses de vol, les escenes de pànic foren considerables.

Pànic també davant dels centenars de falsos cadàvers que aparegueren a pobles i ciutats. Ninots o maniquins fets amb molt detall que representaven persones que havien mort per causes extraordinàriament diverses: destrossats per un objecte caigut d'un quart pis, atropellats per un vehicle que s'havia donat a la fuga, de sobredosis amb la xeringa al terra i el braç fent botifarra, o penjats en un pont de l'autopista.

Cridà molt l'atenció als mitjans de comunicació, els falsos cadàvers trossejats que apareixien en bosses d'escombraries, en llocs cèntrics, acompanyats d'una nota on es podia llegir, per exemple: "el fill de puta del meu marit em pegava".

Aquesta mena d'actuacions, contribuïen a crear, més del que ens pugui semblar a primer cop d'ull, un clima de caos en la societat catalana. Els ciutadans, molts d'ells moguts per estricta morbositat, cal reconèixer-ho, esperaven pacients l'arribada del forense que havia de fer l'aixecament. Des del lamentable fet de l'Aquàrium -on un policia patejà un ancià que havia mort d'un infart pensant que era un ninot-, els jutges es mostraren molt estrictes en els aspectes formals.

Malgrat algunes veus crítiques, com l'article del doctor Triquell "Amb la mort no s'hi juga", el cert és que aquest tipus d'actuacions tètriques o macabres potenciaren la participació -i doncs la integració- en el ridiculisme de persones amb amputacions físiques. La línia V del metro de Barcelona es paralizà durant tot el matí del 20 d'abril, en la recerca desesperada del braç d'una dona suposadament accidentada, en veure's atrapada amb la porta del vagó.

L'escenificació teatral, plena de crits i sang, es tancava amb la retirada de la manca en la llitera d'una ambulància, que també formava part del *happening*, després d'una recerca dantesca i inútil de l'extremitat arrabassada.

La Corporació Metropolitana del Transport arribà a la conclusió que el braç devia haver quedat dins del vagó i que algun passatger desapareixiu se'l devia haver endut. Les agències de notícies demanaren la col·laboració ciutadana per localitzar el membre amputat i la gent estava pendent de veure algun desgraciat amb un braç sota el braç. Finalment, i en vista que

l'ambulància que havia assistit l'accidentada no l'havia ingressada en cap hospital del país, es descobrí el veritable mòbil polític del cas.

És important que l'usuari- sobretot aquell amb menys capacitat d'abstracció- no es quedi amb la idea, falsa completament, que el ridiculisme s'havia tenyit d'humor negre. No és això en absolut. Les accions a què acabem de fer referència serien comparables a dues gotes d'orina en un litre d'aigua: ni es noten. (Degustació no recomanada). Cal, doncs, concebre-les emmarcades en un context d'agitació social ridiculista que travessava tots i cadascun dels àmbits de la vida catalana.

Com a dada per il·lustrar el que diem, a finals d'abril del 2001, se sap que la majoria de la població de Catalunya -tot i ser conscient de la seva absurditat- seguia l'hora culista, com a mostra d'aprovació i suport a la ridiculització.

Amb l'objectiu de fer un contrapunt als fets tètrics anteriorment esmentats, volem deixar constància d'altres accions que buscant l'atenció mediàtica per ridícules, esdevingueren aportacions valuoses a la nostra cultura nacional.

Aquest és el cas del spot televisiu que següent, creat amb una inequívoca intenció ridiculista, serví tanmateix per descobrir un dels plats avui ja típics de la gastronomia catalana. S'hi pot reconèixer el famós cuiner Joan Pelagats, en el paper de xef del restaurant.

-Hola, Joan! Com estàs? Feia anys que no venia pel teu restaurant!

-Molt bé! Estic molt bé! I content de veure't per aquí!

-Què et sembla si em fas aquell plat que m'agrada tant...

-T'estàs referint a cargols a la llauna?

-Sí, Joan, cargols!

(Cargols!?- exclamen els clients que són a les taules menjant).

-Es nota que fa temps que no vens per aquí... Ara ja ningú no demana cargols a la llauna!

-No, Joan?

-No! Mira totes les taules... pots veure el que tenen a plat? Tothom menja llimacs. Llimacs al pot!

(Tots els clients fan "sssupp", empassant-se amb felicitat i golafreria el corresponent llimac).

-Recordes el temps que passaves amb l'escuradents traient el cargol de la closca?

-Sí, alguns s'hi resistien!

-Recordes l'estona que perdies separant la part de dalt?

-Sí, Joan, ho recordo...

-Recordes totes les closques fent-te nosa al plat, i no sabies quina estava buida i quina no?

-Ecs...

-Doncs ara, amb els llimacs, tot això són records del passat! Un llimac és exactament el mateix que un cargol, però sense la maleïda closca! I saps el temps que guanyes menjant llimacs, en comptes de cargols?

-No, però m'ho puc imaginar: segurament quan encara em quedessin per treure de l'empenyadora closca més de mig plat de cargols, Joan, amb els llimacs ja hauria fet el cafè i estaria a punt de tornar a la feina!

-Exactament, veig que ets un paio intel·ligent! I ara digue'm, què voldràs dinar?

-Llimacs! Vull llimacs com tots aquests senyors, Joan! I ràpid!

Veü en *off*: Deixa els cargols per als qui vulguin perdre el temps i passa't als llimacs. Sssuppp!

Ja que acabem de veure un anunci televisiu, ens detindrem uns instants més en aquest mitjà de comunicació de masses. En aquells moments les autoritats autonòmiques començaven a picar l'ullet al ridículisme i això tingué conseqüències importants en la televisió autònoma, TeleCat.

Analitzem quins foren aquests canvis. Pel que fa a programació, es constatà un notable augment en la contractació de sèries estrangeres d'humor, com ara les britàniques "De què vas, gamarús?", "Posat'hi fulles" o l'australiana "Em cago en tots els cangurs".

La producció pròpia d'humor també experimentà un augment espectacular. En els temps que corrien, els televidents no estaven per drames. Sèries de gran audiència eren "Ai s'hi vinc!" i "Que et bombin!".

Especial acceptació obtingué la novetat televisiva "Què fa l'Abel?". A través del servei de teletext el telespectador podia connectar a qualsevol hora del dia -repetim: a qualsevol hora del dia- amb la càmera que enregistrava en imatge i so la vida del tarragoní Abel Aguilar.

Les imatges que ara veieu corresponen a l'Abel, a les 19:45 del 22-4-01. Podeu veure'l llegint plàcidament una revista d'actualitat, assegut a la tassa del wàter del seu domicili. Mitja Catalunya comentava, amb reprovació, les pràctiques una mica excèntriques de la vida sexual de l'Abel.

Els canvis de programació inclogueren també concursos, en clau clarament ridiculista, com "*CULTura espanola*" que només pel títol ens indica el grau de complicitat amb la Doble Ce. Vegeu sinó aquest fragment i pareu atenció al llenguatge, del que parlarem més endavant:

-Buenas nuxes amigus. Banvanidus a... Cultura espanyola! Son dos cuartos de nueve y tenemos en directo al primer concursante. Hola, ¿cómo vos dices?

-Me digo Xavier.

-¿Y de cognombre?

-Curcat.

-Bien Francesc Canela. ¿T'importa que ta diga Pepe? Primera pregunta: ¿Cual es la capital d'Espanya?

-(Pensa o simula pensar)... ¿Albacete?

-No! Home, no! ¡Eliminad! ¡Que se lo lleven de la mia vista! Dilapidaciónnnn!

Val a dir que Xavier Curcat, que resultà lleument ferit per les pedres que llençava el públic del plató, havia guanyat la setmana anterior amb el nom de Pilar Mestres.

Altres programes de producció pròpia en aquesta línia eren el show "Apa aquí!", que exhibia suposades habilitats extraordinàries, la majoria d'elles barroers trucs de televisió. En imatge veieu una actuació de Bartomeu Juárez, conegut com "el Caradura de Sueca", que partia un taula de 20 centímetres de gruix amb un cop sec de cara. El públic cridava "Apa aquí!" després de cada exhibició.

Una mica més endavant, TeleCat oferiria un espai informatiu on es recollia preferentment notícies culistes. El presentador lluia una samarreta imperi i apareixia en pantalla amb l'exclamació "Ep, *cul·legues!*".

Apartat 22. L'Espatalà, llengua sintètica i de disseny

L'usuari observador deu haver notat abans, en un dels fragments televisius, l'ús d'un híbrid lingüístic entre català i espanyol. Aquesta fou una acció més del moviment per a la ridiculització, que tot i no tenir èxit pràctic, com era d'esperar, sí que va crear una important expectació internacional.

Diverses institucions i personalitats significades en la lingüística catalana proposaren, en confabulació amb el moviment ridiculista, la creació d'un nou codi lingüístic, producte de la síntesi entre les dues llengües en contacte.

L'Acadèmia de la Lengua Espatalana -que era el nom que rebia el nou idioma- publicà un petit diccionari i una rudimentària gramàtica. En la introducció asseguraven, en la seva penosa modalitat lingüística, que la proposta es feia per superar el conflicte lingüístic a Espanya, a través de la consecució d'una veritable llengua comuna. I que per tant, no solament els catalans haurien d'aprendre la nova llengua, sinó que els espanyols també haurien de fer-ho.

Espanya només sobreviurà com a nació -mantenien burlescos- si tots els espanyols parlem en la mateixa llengua. I això no pot fer-se amb la renúncia de ningú: ni els catalans podem deixar de parlar català, ni els espanyols, espanyol.

(...) Si aconseguim fer funcionar l'espatalà, a més de salvar la nació espanyola -que no és poc-, mostrarem al món sencer que és possible anar sumant llengües en contacte i que, fent-ho, es pot arribar a la vertadera llengua universal. No al xurro de l'esperanto: Zamenhof va voler córrer massa. Les coses s'han de fer des de baix i sense presses.

Perquè l'usuari es faci una idea de les característiques de l'espatalà, més que avorrir amb les prescripcions sobre l'àmbit fonètic, morfològic o sintàctic que proposava la nova Acadèmia, us oferim una selecció lexical perquè la compareu amb el català:

acudido/acheta/amaril/barrecha/bocadill/bolete/bolquero/bresolo/burchar/codonyo/chivarrio/chul/chupahilos/cujones/disbauja/enchegar/escanyolido/esclecha/escurzón/esdevenimiento/
gasap/gronchador/lamineria/llogar/maldecabeza/malgrado/malparido/mied/panyuel/plugar/prejudicio/pront/quitzá/rebomborio/ramenar/rusco/samarreta/suco/titaflucha/vaic hel/visva!

Alguns intel·lectuals espanyolistes acolliren inicialment la idea de l'espatalà amb molt d'entusiasme. Però l'eufòria durà just fins que s'assabentaren que els espatalistes demanaven que català i espanyol es fonguessin en un sol idioma, que seria el veritable idioma d'Espanya. Ah, no. Ells estaven perquè Espanya tingués una llengua comuna, però aquesta havia de ser com sempre la seva, l'espanyola. Ho expressà molt bé Gonzalo Zapatero a l'article "Ni hablar".

En la polèmica establerta amb l'espatalista Maria Lluïsa Solar, quedaren molt clares les posicions:

Que vegi la comunitat internacional que els catalans estem disposats a substituir la nostra llengua, el català, per la nova parla proposada i així tenir un idioma comú entre totes les persones que vivim a l'Estat espanyol. Però que es vegi també que els espanyols no estan disposats a fer el mateix esforç, un esforç que salvaria la pàtria que tant els exalta. En realitat, són ells els que es carreguen el futur d'Espanya. No ens volen a Espanya.

Però no totes les accions ridiculistes eren tan intel·lectuals com la que acabem de ressenyar. Precisament una polèmica que tingué un desenvolupament paral·lel, també d'abast internacional, esclatà quan la recent fundada Federació Espanyola d'Escopinatge, que tenia segons deia amb més de sis-cents socis, tots ells catalans, va sol·licitar al Comitè Olímpic Internacional que aquest esport formés part dels propers Jocs Olímpics.

Segons el president de la federació, l'escopinatge era un dels esports més antics i populars de la humanitat; fàcil de practicar; barat -tant en equip com en instal·lacions-; ecològic i sa.

A la Vila-joiosa, a la Marina Baixa, tingué lloc el primer Campionat d'Espanya d'Escopinatge. Televisions d'arreu del món, incloses les japoneses, van retransmetre via satèl·lit l'encontre esportiu. Moltes d'elles no ho feien pas en la secció d'esports, sinó en la de curiositats o en la d'actualitat política, perquè a pocs se'ls escapava que darrere d'aquella marranada hi havia, no la mà, sinó la gargamella dels ridiculistes.

El campionat comprenia diverses modalitats, quina d'elles més repugnant. La més vistosa va resultar ser la de tir fix, consistent en clavar el gargall al bell mig d'una diana situada a vuit metres, en un exercici on els participants exhibien una punteria esgarrifosa.

Si el llançament d'alçada -ja podeu imaginar per què- no tingué cap gràcia, el de longitud -en canvi- causà veritable sensació. Mireu sinó aquestes imatges en les que el terrassenc Muñoz situa la flema a tretze metres i vint-i-vuit centímetres.

Finalment hi hagué una exhibició d'escopinatge artístic on guanyà la joveneta que teniu en pantalla, amb aquesta impressionant salivada que li penja acolorida amb cacau. Per l'amor de Déu, quin fàstic!

Per als usuaris interessats en veure les connexions de la ridiculització amb el calendari tradicional i popular, us direm que els carnivals d'aquell any se suspengueren pràcticament arreu. És evident que els màxims promotors del Carnestoltes estaven massa implicats en el ridiculisme i veien poques possibilitats de capitalitzar per a la Doble Ce unes festes ja de per si prou esbojarrades, com indica el lema "per carnaval, tot s'hi val".

El ban de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, que pot llegir-se íntegrament al Museu d'Història de Catalunya, deia entre altres coses:

(...) i és que, francament, fa quasi un any que estem de Carnaval! Val? I tots i totes sabem que per ara no vindrà la Quaresma. Esma! Perquè necessitem ànims per emprendre el final d'una lluita que ens pot portar -poca conya- a la llibertat com a nació. O!

Així és que enguany descansem -i no volem dir que no es pugui fornicar- i agafem forces per acabar el carnaval nacional. L'any que ve, Sa Majestat Carnestoltes ens agrairà no haver de compartir regnat amb ningú!

En idèntics termes es manifestà el president de l'entitat sitgetana "El Prat del Retir", ànima d'aquest carnaval d'atracció internacional, que declarava a la televisió espanyola:

Als Països Catalans estem vivint uns carnivals perpetus. Ens va bé prendre'ns justament aquests dies per fer un respir. Ara, la setmana que ve, tornem-hi!

En canvi, el que sí se celebrà fou la festivitat de Sant Josep, amb les falles, on un ninot d'un cul gegantesc es salvà de la *cremà*; així com la diada de Sant Jordi, que des de feia uns anys havia esdevingut, per iniciativa catalana, la festa internacional del llibre. Per aquest motiu i per l'actualitat del ridiculisme, aquell 23 d'abril Catalunya es convertí en el punt de mira dels mitjans de comunicació d'arreu del món. Els ridiculistes ho sabien.

La jornada havia estat preparada amb molta cura, tal com feu notar per als seus televidents aquesta enviada especial de la televisió sueca. Més val que no us feu els suecs i que llegiu els subtítols:

Som al centre de la ciutat de Barcelona. La tradició catalana diu que avui és el dia de la cultura, el dia que la gent es regala un llibre i una rosa. Però aquest costum tan arrelat aquí, també s'ha vist alterat per l'onada de bogeria política que sacseja el país.

Si s'hi fixen bé al meu darrere, observaran com la majoria dels ciutadans que passen pel carrer no ho fan amb la corresponent rosa, sinó amb una carxofa. Aquesta és una de les accions impulsades pels anomenats ridiculistes, per al dia d'avui.

I no és pas l'única. Aquest cartell que els mostro -escrit en espatalà, un idioma recentment inventat- convida els ciutadans a comprar llibres d'aquest moviment, que com saben pretén posar en evidència Espanya, fins que aquesta es retiri dels territoris catalans, ocupats des de fa tres segles.

Un dels llibres recomanats -i sembla que el més venut en la diada d'avui- és precisament el que duu aquesta senyora... permeti'm sisplau... Porta per títol "Llibre blanc del Ridiculisme", i com poden veure -no sé si la càmera ho agafa prou bé- tot l'interior del llibre és en blanc. Diríem que la lletra es concentra a la coberta... Un llibre barat i de fàcil i ràpida lectura! Tingui senyora, gràcies. Ja ho veuen, així estan les coses, aquí!

Apartat 23: Justos per pecadors

En qualsevol conflicte, sigui del tipus que sigui, sempre s'hi veuen involucrats tercers aliens a les parts en litigi, que en reben conseqüències de forma més o menys indirecta. Són els qui passaven per allí... els qui estaven en un lloc i un moment equivocats. En el cas dels conflictes socials d'expressió violenta, les víctimes innocents paguen amb la pell.

Tot i que el contenciós entre l'Estat espanyol i el moviment popular de ridiculització no tenia aquest caràcter bèl·lic, la repressió exercida per Espanya, en un intent desesperat de fer-se amb el control, afectà persones i col·lectius situats a la perifèria del conflicte. A tots ells, volem dedicar les pantalles del present apartat.

És possible que algun usari amant de buscar els tres peus al gat desconfiï de la innocència -o no implicació en el ridiculisme- de la simple mostra de casos que presentarem. Cal que sàpiga, aquest perepunyetes, que des del dia de la Independència, moltes persones que no havien fet res per la ridiculització, es feren passar per intrèpids voluntaris culistes. Per què doncs els referenciats a continuació haurien volgut mantenir-se al marge? No els seria avui més còmode reconèixer la seva militància culista i passar a la història com a màrtirs?

Imma Vidalota (locutora de ràdio): Des de feia un any tenia un programa radiofònic titulat "Dispari la pregunta". Era una fórmula ja clàssica en la qual els oients expressen interrogants que d'altres responen. Un programa molt còmode per a mi, perquè no m'havia de preparar res de res. Simplement demanava el nom i deixava fer la pregunta o la resposta. Cada cop, però, eren més els ridiculistes que trucaven i deixaven anar preguntes del tot estúpides, que d'altres contestaven seguint el rotllo. Per exemple, trucava una senyora i preguntava quant pesava un quilo d'arròs i a continuació la tira d'oients responien amb arguments de capsigrany: això depèn de la quantitat de grans; o si és mascle tant i si és femella tant; s'ha d'anar amb compte perquè hi ha arrossos amb anorèxia...

Qualsevol que hagués sentit el programa hauria pensat que els catalans estàvem torrats. El cas és que jo no en tenia la culpa. Jo em limitava a deixar que la gent parlés... fins que la policia em detingué sota el càrrec de promoure el ridiculisme. Vaig passar quasi dos mesos a la garjola.

Maité Ollé (professora d'ensenyament secundari): Feia pocs anys que s'havia generalitzat el Nou Ensenyament Secundari i encara s'editaven materials didàctics innovadors. En una editorial, avui desapareguda, vaig publicar un Crèdit Variable per al primer cicle de l'ESO. Duia per títol "Com més riguem, més aprendrem!" i feia ús de l'humor per a la construcció d'aprenentatges de les àrees lingüístiques i de les ciències socials. Avui, l'edició actualitzada, és força emprada pels educadors de Catalunya, però llavors el govern espanyol n'impedí la difusió, al·legant que incitava la jovenalla a incorporar-se al moviment ridiculista. Em van obrir un expedient administratiu.

Ximo Berlanga (ex-menjaflams): M'havia preparat per batre el meu propi rècord i figurar al Guinness com a màxim endrapador de flams. Estic segur que ho hauria aconseguit: estava molt

preparat psicològicament, que encara que no ho sembli és el que més compta. M'hauria cascat els 375 flams, sinó hagués estat pels quatre polis de paisà que van trepitjar l'última dotzena que em permetia el pas a la història. Dels nervis se'm va tallar la digestió i em van haver d'ingressar a l'hospital en estat de coma.

Sergio Dàlmata (deprimit): El món és una merda i jo sóc un covard. Només una vegada en la meva porca vida vaig tenir collons per suïcidar-me. Havia fet una carta de comiat, cagant-me en tot i en tothom. Però quan estava penjat pel coll, en plena plaça Eivissa de l'Hospitalet, va venir la policia i se m'endugué, acusant-me de ridiculista. Serà possible! Si a mi me la bufava la independència de Catalunya i la mare que ho va parir tot! Em van prendre la llibertat de plegar de viure, que és el dret personal més gran que tenim.

Visente (humorista i cantant): Abans de tot allò del culisme jo era una persona coneguda. Havia enregistrat cassettes on amb el meu estil -parlant amb castellà amb accent i girs catalans- havia obtingut força èxit. Feia gires per pobles d'Espanya... no era per fer-me d'or, però m'anava bé. Quan el ridiculisme es va posar de moda em vaig quedar sense feina. És curiós que l'anomenada "rebel·lió de l'humor" em deixés a mi a l'atur. Clar com tothom feia de pallaso! Quin desastre! La culpa va ser dels espanyols que em titllaren d'agent de l'espatalisme. Pobre de mi, jo que mai havia explicat un acudit de política!

Carlota Benaprès (ex-alcaldeessa de Talarn): Va ser increïble, el 2 de maig em detingueren, juntament amb vint-i-dos veïns del municipi acusats de fer una inscripció de dimensions gegantines en un vessant d'una muntanya del terme. Deien que havíem escrit "*Espana servir hasta morir*" amb la finalitat que els estrangers que passessin en avió es trenquessin el pit de riure. Els vaig dir que aquella pintada colossal l'havien fet els militars de l'acadèmia espanyola de Talarn, els seus. Que anys enrere en el mateix lloc n'havia una altra que deia "Franco, Franco". Però no em creien.

Vam passar hores de por, sentint crits de les habitacions del costat -que després vam saber que eren simulats- fins que no van comprovar que el que dèiem era cert i ens van posar en llibertat a altes hores de la matinada. Vam posar una denúncia per detenció il·legal, però l'ensurt no ens el traurà ningú. Em consola pensar que a l'esplanada on hi havia la inscripció militar avui hi ha un circuit internacional de motocròs.

Mireia Ullastre (filla de Marcel Ullastre): El meu pare morí a conseqüència de l'enfrontament entre Espanya i el ridiculisme. No guardem rancúnia a cap de les dues parts. Però hem de dir que de res ens consolà que el govern posés el seu nom al satèl·lit català.

Al 2001 el pare vivia al Centre d'Astronautes de Colònia. Feia una pila d'anys que es preparava per a una missió espacial de gran envergadura: la construcció de l'estació Alfa. Tothom sap com és de dura la preparació dels astronautes. Quan faltaven escasses setmanes pel llançament -com es fa en aquests casos- es va fer pública l'operació i es donaren a conèixer els tres tripulants. Automàticament, algun periodista posà en relleu l'origen català del meu pare i en poques hores aparegueren desenes de notícies que el vinculaven amb el ridiculisme i descrivien possibles accions que faria un cop fora de l'atmosfera terrestre.

En diversos mitjans internacionals s'arribà a dir que la Doble Ce havia infiltrat el meu pare anys abans, amb el propòsit de fer un acte ridiculista d'escala universal. Qualsevol acció ridiculista, per simbòlica que fos, podia ser interpretada per possibles ens extraterrestres, com una burla o declaració de guerra. Fins i tot alguns diaris sensacionalistes i ignorants del tema asseguraven que, en realitat, el que el meu pare pretenia era cagar-se en el cosmos.

El govern espanyol pressionà l'ESA, l'Agència Espacial Europea. Ho sabem segur. No volien córrer riscos. El director de l'Agència substituí el meu pare pel francès Michel Pichon. Les paraules que estroncaren anys i anys de dedicació i patiment foren: "No sé si ets de la puta merda del ridiculisme, ni m'importa... però sàpigues que em fot molt dir-te que no hi vas".

El pare va passar uns dies terribles, els pitjors de la seva vida. Ell no tenia res a veure amb la política, ni amb res. Només vivia per a l'espai. I de cop li havien pres el somni de la seva vida. Va ser un cop duríssim, per a ell.

El dia del llançament, vam anar tots a veure-ho. La mare i jo vam notar que el pare tornava a estar molt nerviós. Però vam pensar que era comprensible... Un parell d'hores abans, ens va dir que havia aconseguit que li deixessin veure el llançament des d'una situació privilegiada. Un detall de l'Agència. Però que no ho diguéssim a ningú. Que ens veuríem després.

Després, el vam veure, com tothom, en les imatges ralenties de les televisions. S'havia lligat amb un cable a l'exterior del coet. Ni que sigui per uns instants va veure el seu somni realitzat.

El que més ràbia em fa, és que molts van seguir pensant que se n'havia sortit amb la seva, protagonitzant una acció que el convertia en un immolat del ridiculisme.

Salvadora Albornoz (fundadora de la secta destructiva "Exemple Marià"): Em van empresonar per ridiculista, a mi, una missatgera de Déu. Quanta ignorància. Simplement per dir la veritat per la tele: que la Verge se m'apareixia a través de l'ordinador i em dictava els principis de la fe. Que les dones ens hem de mantenir verges fins a la mort i que si volem tenir fills hem de ser fecundades per inseminació artificial. I si algú no em creu, guardo les imatges de la Verge tretes per la impressora.

Apartat 24: Espanya juga i perd

En el "Paquet de Mesures Alternatives", elaborat pel govern espanyol contra el ridiculisme, figurava no solament la lluita ideològica a través de contra-argumentacions difoses pels mitjans de comunicació i la repressió directa contra els activistes de la Doble Ce, sinó també mesures més perilloses com la promoció d'una confrontació civil dins la mateixa comunitat nacional catalana.

Segons alguns politòlegs, i avui es disposa de dades que ho avalen, l'Estat espanyol intentà com a darrera mesura -davant la ineficàcia de la repressió policial- buscar la fractura social a Catalunya i crear un enfrontament entre dependentistes -partidaris de continuar dins d'Espanya- i el moviment ridiculista.

En un error que pagaria, l'Estat provà de reclutar l'aliat dependentista entre la població immigrada a Catalunya. Diversos membres del govern espanyol i destacats líders del PEE es desplaçaren a Catalunya i mantingueren reunions informals amb entitats culturals que agrupaven antics immigrants de diferents regions espanyoles. En aquests contactes, encara avui negats pels promotors, els emissaris espanyols prometien certs privilegis als seus interlocutors, com ara la defensa dels seus drets lingüístics i culturals que hipotèticament s'havien de veure amenaçats en una Catalunya independent.

José Cerecedo, president en aquella època de la Federació de Cases Regionals d'Andalusia, rememora una de les converses:

Encara avui em costa creure el que ens van arribar a dir. Fixa't bé, ens demanaven que ens sublevéssim contra el ridiculisme. L'exèrcit espanyol ens facilitaria suport logístic, bàsicament armament lleuger i assessorament militar. Quan els combats prenguessin certa envergadura, ells facilitarien l'arribada a Catalunya de personal civil defensor de la unitat d'Espanya. Finalment, i actuant a ulls del món com a defensors dels pobres catalans, farien intervenir l'exèrcit espanyol i s'acabaria la pel·lícula. "Res -deia aquell bacó- en cosa de tres setmanes els recordem als catalans qui mana aquí".

En veure el nostre rebuig, els representats espanyols ens digueren que no havíem de patir, que actuaríem assegurats, ja que si el pla polític-militar fallava, cosa segons ells molt improbable, l'Estat ens garantia la creació de zones on la minoria espanyola -nosaltres, segons ells- mantindria la dependència al Regne d'Espanya a través d'un estatus de comunitat autònoma dins de l'Estat català. Una mena de reserves.

Estava clar que ens volien utilitzar de carn de canó per als seus interessos, que no eren pas els nostres. "Aneu a prendre pel sac!", els vam dir.

Espanya no tenia en compte que aquest contingent de població immigrada, assentada a Catalunya principalment en les dècades del 50, 60 i 70 del segle passat, havia realitzat un

procés irreversible d'integració a la realitat catalana i que moltíssims d'ells participaven de ple en el moviment per a la ridiculització.

Però les pressions sobre la comunitat d'antics immigrants foren tan patents que finalment, i després de diverses assemblees amb transcendència mediàtica, la Coordinadora Catalana d'Associacions Culturals Peninsulars, feu pública la nota de premsa següent:

Davant de les temptatives informals del Govern del Regne d'Espanya sobre les diferents entitats culturals andaluses, extremenyas, murcianes, aragoneses i castelles, en referència al procés d'alliberament nacional català, la Coordinadora Catalana d'Associacions Peninsulars vol manifestar a l'opinió pública:

1. Que res ni ningú aconseguirà que aparegui un enfrontament entre el Poble Català -ja sigui d'origen immigrat o no. Queda clar?
2. Que Catalunya, nació històricament oberta a l'arribada de moltes comunitats, ens ha acollit com a fills propis, i en tant que catalans i catalanes ens hi sentim plenament integrats, sense que ningú no ens hagi demanat mai renunciar als nostres orígens ni drets personals.
3. Que la raó per la qual molts de nosaltres, o dels nostres pares, hagueren de desplaçar-se dels territoris d'origen fou la mala gestió econòmica del mateix Estat espanyol, més interessat en gastar els pempis en ocupar a la força Catalunya, Galícia o Euskal Herria que en desenvolupar les condicions de vida del poble espanyol.
4. Que molts de nosaltres participem activament en el moviment per a la ridiculització, en tant que via perquè Catalunya vegi reconeguts els seus drets legítims com a poble.
5. Que estem segurs que la consecució de la independència de Catalunya, a la que contribuïrem amb totes les nostres gràcies, significarà un pas cap un món més just i en concret cap a una societat catalana més alegre i solidària. Au!
6. Que esperem que l'Estat espanyol no cometi nous errors històrics i acompanyi aquest procés pacífic i exemplar d'alliberament nacional, permetent que Espanya i Catalunya siguin bons veïns, cosa que agraiem especialment tots aquells que guardem vincles familiars i sentimentals en territori espanyol.

El comunicat fou una bufetada al govern espanyol que ressonà per tots els racons de la terra. L'última carta espanyola en el conflicte havia fracassat estrepitosament. Espanya havia comès un error d'anàlisi enorme. No tingué en compte que el ridiculisme havia aconseguit una majoria social, a partir d'anar sumant els sectors populars desitjosos d'una transformació autèntica de la societat. Una suma forjada a través d'una pràctica alliberadora -i divertida- que no exclou ningú i on tothom, des la base i sense dirigents, podia aportar la seva.

Pocs dies després, l'Associació Africana a Catalunya, que defensava els drets dels immigrants tant dels països del Magreb com de l'Àfrica negra, feia públic un comunicat similar a l'anterior, on a

més criticava durament l'Estat espanyol per l'exercici d'una política considerada racista i limitadora.

Els dos comunicats, i el- de *Galiza X Catalunya*, tingueren un efecte precipitador dels esdeveniments en el procés d'emancipació nacional català. De la mateixa manera que l'Estat havia vist com l'últim tret li sortia per la culata, el moviment per la ridiculització i el conjunt de la societat catalana veien com, malgrat els intents, a Catalunya no es produiria un enfrontament civil -com havia passat a Irlanda del Nord o a l'antiga Iugoslàvia, anys abans.

Sectors preocupats per una confrontació d'aquest tipus, perderen definitivament les seves reserves i s'afegiren al sidral amb el convenciment que la cosa estava guanyada.

No es pot negar, però, que entre els catalans existia una minoria dependentista, i que fins i tot hi havia elements molt residuals disposats a utilitzar la força per defensar l'espanyolitat de Catalunya. Cap procés de canvi social es produeix per consens absolut. Tanmateix, Espanya sabia que aquest sector, vinculat a l'exèrcit i a ideologies autoritàries, era incapaç d'articular un contrapoder polític mínimament operatiu.

Els més radicals d'aquesta opció, ni tan sols s'havien organitzat a Espanya Seria, perquè no havien acabat d'entendre la ridiculització. Tot era massa complicat per a ells. El cas de Pere Barceló -que es feia dir Pedro- és paradigmàtic:

Quan va passar això de la independència de Catalunya i tot el merder, jo tenia dinou anys i era un fatxa total. Vull dir que sempre anava carregat d'emblemes espanyols i nazis i tal... Hi havia gent que es pensava que jo vestia així perquè era ridiculista, però no, no, jo m'ho creia. De fet, encara avui sento una mica d'admiració per Franco, Hitler i Fellini.

Els de la colla m'havien fotut més d'un puro per assistir a actes ridiculistes. Jo què sabia! Jo veia pena manifestant-se per exigir que els lloros i les cotorres parlessin en espanyol i m'hi afegia. Per Espanya, el que calgués! No buscava tants dobles sentits. Realment, tot va anar massa ràpid!

Apartat 25: La CULminació

El mes de juny, a Catalunya es vivia en un clima d'absoluta transgressió. Per alguns era un escenari d'acudit i per altres una mena de psiquiàtric-nació. Sense dubte, la revolució ridiculista havia triomfat.

Aquestes imatges preses el 12 de juny per un conegut canal de televisió nord-americà, mostren un exemple de com els ciutadans d'arreu de Catalunya havien incorporat el ridiculisme a la seva vida quotidiana. La cadena havia triat l'emplaçament a l'atzar.

L'usuari, mínimament viatjat, pot reconèixer la plaça Doctor Robert de Sabadell. Algú hi ha abandonat un grup de gallines que semblen no molestar la parella que pren el sol en plena via pública, nus de pèl a pèl. Al fons de la imatge, un jove camina amb els pantalons retallats, deixant veure el cul. Una senyora, d'edat més que avançada, es dirigeix a la càmera amb unes falses orelles d'ase exageradament grans. Enfilats sobre el quiosc, dos individus mostren als reporters una pancarta improvisada amb la llegenda "*Hola, CocaCola es española!*".

Estampes, si voleu deplorables com aquestes, eren comunes arreu i a tota hora. Hem de recordar que el somnambulisme ridiculista s'havia apoderat de la nit i que en molts pobles i ciutats no hi havia qui clapés.

Per a l'usuari que encara no s'hagi fet càrrec del trasbals que patia Catalunya, ens és veritablement difícil aportar-li més informació descriptiva. Però farem el darrer intent amb aquesta frase. Era com si... kfk fdfsh fç gjtutpf fffglkj!

Davant d'aquesta situació completament insostenible moltes empreses van avançar el període de vacances, segures que allò no podia durar gaire i que en breu es recuperaria la normalitat.

Algunes empreses del sector públic van aprofitar l'estat de caos i la gran quantitat de voluntaris que deambulaven pels carrers per a fer tota mena de simulacres d'extinció i salvaments. Es desallotjaven institucions, transports, etc., tal com es faria en cas de catàstrofe real. Una operació de simulacre com el desallotjament de les poblacions veïnes a les desaparegudes centrals nuclears de Cofrents es va realitzar amb la col·laboració total dels veïns. Els de Protecció Civil al·lucinaven.

En aquest escenari de caos, el 14 de juny es produí un fet de gran transcendència política. Els governs autònoms catalans van decidir dissoldre les càmeres i incorporar-se de fet a la ridiculització. La resolució que aprovaren i feren pública era en si mateixa ridícula.

(...) decidim solemnement dissoldre els Parlaments autònoms fins un altre avís en vista que la situació política i social que viu el país n'impedeix la governabilitat. Els fets que es produeixen permanentment impossibiliten que puguem garantir el més mínim dels ordres públics. Per això pleguem, convençuts que és el millor que podem fer.

Finalment, exigim a Espanya, que és qui ha creat el problema, que el resolgui de forma immediata. Només hi ha una sortida possible a la crisi i tothom sap quina és.

Molts ajuntaments s'havien avançat a aquesta postura institucional desafiant, i la resta ho feren en conèixer la paralització dels governs autònoms. Una col·lecció de curiosos bans municipals es conserva a l'Arxiu Nacional.

Oberta la crisi, centenars d'observadors, curiosos i sobretot gent de bé amb ànim solidari arribaren a Catalunya de tots els racons del planeta. En pocs dies, aparegueren com a bolets falsos encontres internacionals d'índole ridiculista: Jornades d'Estudi de la presa de pèl; Trobada Mundial de Fanàtics del color groc; Certamen internacional de Practicants de l'Antropofàgia... i un sense fi d'estupideses gegantines.

El suport de la solidaritat internacional es féu notar, i molt, en aquest últim tram del procés d'alliberament nacional. Els mitjans de comunicació destacaven la presència de famosos, com l'actor nord-americà Schwartz que es desplaçà expressament a València per promocionar una refresc ridiculista fet a base d'orins.

Molestà profundament al Govern espanyol l'organització de viatges de suport actiu a la causa culista de diverses ONG espanyoles, que foren molt ben rebudes per la població catalana.

En canvi commocionà l'opinió pública el comportament dels espectadors de l'encontre esportiu entre el Futbol Club Barcelona i el Reial Madrid, últim partit de la *Lliga espanyola* (competició esportiva en la qual participaven els equips catalans). Els comentaristes no podien explicar-se que malgrat que el *derby* es feia en hora catalana, el públic ocupés les grades amb més de vint minuts de retard.

El que passà aquell vespre al Camp Nou pot reviuir's al Museu d'Història de Catalunya a través d'ulleres virtuals que mostren, amb imatge i so originals, l'ambient de l'epopeia. Però deixem que l'arbitre, el col·legiat Pérez Casamayor de Góngora, ens ho expliqui:

Jo vaig ordenar que comencéssim, però tot plegat era desconcertant. Insòlit. Els jutges de línia em van dir que la Lliga espanyola ja no interessava ningú. Però vaja, el partit bé s'havia de jugar. Els responsables i els jugadors del Barça sí que hi eren.

Quan feia més de vint minuts que s'havia iniciat el partit, va començar a entrar la gent. Vaig sospirar, perquè veure el Camp Nou pràcticament buit feia pena. Suposo que per als jugadors també va ser una bona notícia.

Però la cosa va durar poc. El públic donava l'esquena -però ho dic literalment- al terreny de joc. En una clara ocasió de gol del Barça ningú no va dir res. Això devia desmotivar enormement els jugadors. Però el que realment va tocar les pilotes va ser quan tot d'una els espectadors s'alçaren i cridaren gol perquè sí, amb la pilota al centre del camp. Allò no era normal.

A la mitja part em vaig reunir amb les directives i vaig proposar suspendre el partit. Tant de bo ho hagués fet. La segona part va ser pitjor. Per la pantalla gegant van posar una pel·lícula antiga i dolentíssima. Un western. Era increïble, el club se sumava a aquella demència. De sobte, un jugador del Barça va fer un gol, però en pròpia porteria. A la graderia va aparèixer un mosaic amb el dibuix d'un cul. "Ah, sí? -vaig dir-me- a prendre pel cul!". I vaig suspendre el partit.

El suport social majoritari al ridiculisme, anava emplaçant persones, col·lectius i institucions a pronunciar-se sobre el conflicte. La bondat tant dels objectius, com en general de la forma de lluita, feia que, que en efecte dominó, les preses de posició fossin favorables.

Una de les institucions de gran influència en la comunitat nacional catalana era l'Església Catòlica. Tot i que una part important dels seus funcionaris i associats havien participat activament en la Doble Ce, no hi hagué un acte ridiculista institucional fins al 14 de juny, amb l'edició d'un "Full Parroquial" monogràfic.

Val a dir que la Conferència Episcopal Catalana nega encara avui l'autoria del Full i l'atribueix a persones vinculades a l'Església, això sí, empeses per la bona voluntat i la desorientació d'aquells dies. Demana doncs, l'autoritat eclesiàstica, que es relativitzi aquest document històric, emmarcant-lo en el seu context i recordant que, òbviament, no tingué cap tipus de conseqüències a posteriori.

Sabent que l'usuari tindrà en compte aquestes consideracions, reproduïm a continuació uns paràgrafs de l'esmentat "Full parroquial", pel seu valor testimonial:

... vivim en temps de canvi. I l'Església ha d'ajustar-se a la seva època, ha d'immergir-se en la seva societat, batejar amb ella, compartir-ne problemes i anhels.

Si bé la fe és inamovible, i és el que eternament ha il·luminat els camins de la humanitat, les formes de l'Església s'han d'actualitzar. De la mateixa manera que hem rebutjat la pena de mort o hem acceptat les misses telemàtiques, ara bé podríem prestar una mica d'atenció al vestuari, abandonat durant segles, de les figures que adorem.

Comencem pel bon Crist. Fixeu-vos en el dibuix assistit per ordinador que us presentem. ¿Per ventura no estaria amb més consonància amb els temps que corren, si el vestim amb indumentària de ciclista de muntanya i li substituïm els típics calçotets passats de moda -i sense gaire fonament històric- per uns CULots, infinitament més còmodes i elegants?

Del ridiculisme no se'n salvà ni Crist. Els que sí se salvaren, però després d'uns dies d'hospitalització, foren la vintena de persones que resultaren intoxicades per la ingesta de productes nocius en la Mostra CULinària de Borriana.

Apartat 26. Fi del conflicte

Durant el mes de juny, el Govern espanyol havia realitzat múltiples reunions extraordinàries d'anàlisi dels fets que se succeïen al territori català. Es treballava sota pressió internacional, ja que els centres de poder de París, Berlín i Washington demanaven una ràpida solució a la crisi.

A més l'Estat espanyol tenia la certesa que totes les dades de què disposava indicaven una derrota total de les posicions dependentistes en un hipotètic referèndum d'autodeterminació a Catalunya. En aquestes coordenades, les autoritats espanyoles optaren finalment per una solució, en un exercici de difícil consens entre les forces parlamentàries i els poders fàctics, principalment l'estament militar.

En una compareixença televisiva, retransmesa via satèl·lit a tot el món, el cap d'Estat espanyol, anunciava el que podia ser el punt final a la inestabilitat política creada arran del contenciós Espanya-Catalunya. Amb un aspecte cansat, el monarca llegia:

L'actitud prou coneguda de la majoria del poble català, ens obliga -mal que ens pesi- a entendre que per voluntat pròpia, profusament expressada, els catalans no mereixen ser reconeguts com a súbdits espanyols. M'entristeix com a representant del Regne d'Espanya deixar al marge del nostre projecte nacional unes terres que tantes coses havien aportat al nostre patrimoni comú. Però els pobles del món bé saben que no tenim altre remei.

Per aquest motiu, i en consonància amb el caràcter profundament democràtic d'Espanya, el govern convocarà per al proper 22 de juny una consulta als espanyols a fi que la sobirania popular refreni la postura de l'Estat d'accedir a les aspiracions segregacionistes catalanes.

Vull aclarir que la decisió serà exclusivament espanyola, ja que els ciutadans de les comunitats autònomes catalanes ja han deixat prou patent llur posicionament, i que es farà en termes que permetin una distensió en el contenciós.

Els observadors internacionals interpretaren el missatge de forma unànime: si bé Espanya acceptava la derrota, volia presentar-se a l'opinió pública com que era ella qui en definitiva retirava el "privilegi" de la ciutadania espanyola als catalans. I donava, ni que fos simbòlicament, l'última paraula al poble espanyol.

Menys clara quedava l'al·lusió als "termes que permetin la distensió", amb què s'havia de fer el referèndum. L'endemà mateix el President del Govern espanyol tancava les especulacions sobre aquest extrem.

Coneixedors que el poble espanyol no es complicaria la vida i donaria suport al fets que ja semblaven consumats, l'accés de Catalunya a la independència, la pregunta del sufragi es

redactava de forma "*salada*", com diria Jiménez, amb una voluntat d'utilitzar també l'arma dels ridiculistes -l'humor- i de fer menys traumàtica la decisió.

Vegeu sinó una reproducció traduïda de la papereta electoral:

Després de la sufocació que ens han fet passar els catalans, ¿veig bé la postura adoptada pel nostre Estat de permetre que ells s'ho confitin?

-Jo sí

-Jo no

-A mi, plim

Malgrat l'interès que havia aixecat el referèndum d'autodeterminació espanyola, pràcticament no hi hagué campanya política en un o altre sentit. Semblava que el vot estava decidit. Tan sols reductes ultranacionalistes enganxaren cartells sol·licitant el "no" al referèndum, argumentant que els catalans havien de ser expulsats d'Espanya, com antigament es féu amb moros i jueus.

Fermín Santacana, reconegut militant de "Ñ", expressà molt bé aquest corrent d'opinió en aquestes imatges d'una televisió japonesa:

No estem en contra que els catalans constitueixin el seu estat propi. Al revés, ho aprovem. Però no els donarem ni un sol pam del territori espanyol per fer-ho. Que ho facin a la Conxinxina.

A Catalunya no tothom veia clara la victòria del sí. Potser per això, algun desaprensiu calà foc, una vegada més, al recent re-inaugurat Gran Teatre del Liceu. L'insensible reivindicà l'incendi a una emissora de ràdio al crit: "Entre tots l'alçarem i entre pocs el cremarem!".

Malgrat les declaracions dels responsables de seguretat de l'immoble fènix, carregant contra el suposat piròman despietat, a ningú li escapà que aquest fet podia decantar molt vots indecisos, per la demagògia que els sectors espanyolistes havien fet sobre el pagament de la reconstrucció de l'emblemàtic edifici, després del darrer incendi al gener del 94.

La jornada electoral del 22 de juny transcorregué sense incidents remarcables i amb un desplegament inusitat de mitjans de comunicació internacionals.

Es registraren, com s'escau en aquestes ocasions, diferents anècdotes. Potser la més rellevant tingué lloc a la Secció 2 de Cogolludo, a la demarcació de Guadalajara, on diversos membres de la mesa electoral foren hospitalitzats amb ferides produïdes en el transcurs d'una baralla motivada pel repartiment d'un considerable gruix de bitllets trobats dins d'un sobre, dipositat a l'urna. Més tard es sabé que els bitllets eren més falsos que moneda fraccionària expedida a Sevilla.

Pocs minuts després del tancament de les meses electorals ja es coneixia els resultats de l'escrutini, gràcies a les urnes informatitzades.

La participació, contràriament al que havien indicat els sondeigs, no havia estat gaire alta. Tan sols el 66,97% dels espanyols amb dret a vot havien participat en els comicis. D'aquests un increïble 3,08% corresponien a ciutadans que havien burlat les barreres informàtiques per expressar la seva gracieta particular, tot convertint el vot en nul.

Dels vots vàlids emesos, un 71,01% aprovaven el criteri de l'Estat, un 22,76% manifestaven "A mi, plim" i tan sols el 6,23% del votants estaven en contra de la independència de Catalunya.

Informació detallada dels resultats, acompanyada de tota mena d'anàlisis sociopolítiques podeu trobar-les al Museu d'Història. Aquí només assenyalem que de la Franja de Ponent no votà ningú, cosa que tingué repercussions polítiques immediates.

A Catalunya l'explosió d'alegria esclatà com una bomba atòmica. En una celebració sense precedents, la població catalana es llençà al carrer per compartir un estat de joia col·lectiva, que a més d'un li costà un coma etílic.

La novel·lista Mònica Albà ha plasmat molt bé l'ambient festiu d'aquells dies a l'obra "Quin Sant Joan, el del 01!":

Era com si la celebració de la Festa Nacional dels Països Catalans, amb l'arribada de l'estiu, coincidís amb la victòria eterna del Barça; amb totes les entrades d'any de cop; amb totes les festes majors; amb estar enamorat; i a sobre que ens hagués tocat la rifa a cadascun de nosaltres!

Però tornem a la mateixa nit del Referèndum. En un missatge televisiu, el cap d'Estat espanyol - que aquella setmana es guanyà el sou- apareixia amb uniforme militar per felicitar el comportament exemplar del poble espanyol que, segons ell, havia sabut estar a l'alçada de les circumstàncies. Referint-se a nosaltres digué:

Des d'ara mateix, Espanya reconeix l'existència de l'Estat del Poble Català format per les ex-comunitats autònomes del Principat de Catalunya, País Valencià i Illes Balears. A més afegim la Franja d'Aragó, per la manifesta voluntat dels seus ciutadans, expressada novament en referèndum, de formar-ne part. De tot aquest territori, i sabent que el moviment ridiculista d'alliberament nacional no en tindrà queixa, en direm, senzillament, Cataconya.

El Regne d'Espanya resta a l'espera que el Poble Català designi els seus representants polítics i legals per tal de negociar entre ambdós estats aspectes referits a acords en matèria econòmica, col·laboració tècnico-científica i de defensa; compartiment de recursos energètics i naturals, com també les condicions de retorn a Espanya, amb compensació, dels ciutadans que ho desitgin. Com a primer pas decretem una amnistia per a tots els presos polítics ridiculistes.

Així mateix, Espanya pren el compromís internacional de retirar de Cataconya tots els efectius militars i policials, així que les autoritats catalanes ho sol·licitin, i es reitera en la voluntat de vetllar pel manteniment de les relaciones de veïnatge cordial que ambdós pobles desitgen.

Durant la mateixa setmana, al si de l'ONU, i minuts abans que es reconegués l'Estat català i es felicités el poble de Cataconya per dur a terme un procés independentista sense vessar cap gota de sang, el representant de l'Estat francès feia pública la decisió de retornar als catalans els territoris de la Catalunya Nord presos -injustament, digué- pel Tractat dels Pirineus. "No voldríem -manifestava dolgut- haver de passar pel mateix calvari que els amics espanyols".

Tot seguit, el seu homònim andorrà feia pública la voluntat d'incorporar-se al nou estat. "Al capdavall -bromejà sense cap gràcia- la diferència entre un cul i un bon formatge està en el nombre de forats".

Així és com el nostre país aconseguí el reconeixement internacional, d'identitat i de peculiar forma de lluita; un estat, que no és res de l'altre món però que és el nostre; i una presidenta de república, amb un pentinat horrible. Del període de dominació espanyola només ens queda aquest estúpid nom de Cataconya, que legalment podrem deixar d'utilitzar a partir del 2100. No està malament!

FI DE LA UNITAT INFORMATIVA